

Garuḍa Purāna
Uttara-khaṇḍa
** Preta-kalpa **

Bevezetés

A. A Garuḍa Purāṇa

A Garuḍa Purāṇa (Gārūḍa Purāṇa) a Mahā-purāṇák tizennyolc listáján rendszerint a tizenhetedik helyen szerepel:

Viṣṇu Purāṇa 3.6.24

Mārkaṇḍeya Purāṇa 137.11

Bhāgavata Purāṇa 12.13.8 (Sauparṇa néven)

Kūrma Purāṇa 1.1.3

Brahma-vaivarta Purāṇa 4.133.20

Padma Purāṇa 4.111.93, 4.220.25

Saura Purāṇa 9 (Jahn S.14)

Madhu-sūdana Sarasvatī, Prasthāna-bheda 13. Padma Purāṇa 4.263.80 a tizenhatodik helyen említi, hasonlóképpen a Purāṇák fölsorolása, amely a Garuḍa Purāṇát önállóan közli (215.16).

A Varāha Purāṇa elhagyja, és helyében a Vāyu Purāṇát említi.

Alberuni (az első muszlim tudós, aki tanulmányozta az indiai kultúrát) első listájában (India I. 130) – amely szerint a Garuḍa Purāṇa szájhagyományon alapszik – tizenötödikként szerepel Tārksya Purāṇa néven.

Māshol a Purāṇák fölsorolása a nekik tulajdonított guṇák (sāttvikāni, rājasāni és tāmasāni) alapján történik, így pl. a Padma Purāṇa 4.263.83 szerint a Garuḍa Purāṇa a Viṣṇu, Nārada, Bhāgavata, Padma és Varāha Purāṇával együtt s, ami egyúttal azt is jelenti, hogy Vaiṣṇavāndihoz& számít (vö. Wilson Viṣṇu Purāṇa 20. fejezet).

A Garuḍa Purāṇa a mítikusβ óriásmadártól, Garuḍától, nyerte nevét, Kaśyapa vagy Tārksya Ṛṣi fiától, és ezért Tārksya Purāṇa, vagy anyja, Vinatā után Vainateya (Vāyu Purāṇa 2.42.8) néven.

És mivel Gaurḍát Suparṇának (ékes tollú) is nevezik, ezért alkalmanként Sauparṇaként említik a Garuḍa Purāṇát, például a Bhāgavata Purāṇában (12.13.8).

A hindu mitológiaβ szerint Viṣṇu Garuḍa kérésére nyilatkoztatja ezt a Purāṇát, aki azt Kaśyapának adja tovább. Ezen kívül Viṣṇu teljesíti még Garuḍának azt a kérését is, hogy anyját szabadítsa ki a kígyók fogságából, végül pedig hátasállatává\$ is teszi Garuḍát. Kaśyapa viszont a Purāṇa meghallgatása után csodaerőβ birtokába jut, és egy száraz fát virágzóvá változtat.

A Purāṇa terjedelmére vonatkozó adatok igen eltérőek. Vidyā-sāgara, Calcutta 1890, kiadásában a szöveg az Uttara-khaṇḍával együtt 7200 ślokánál jóval többet tesz ki, összesen 8500 ślokát. A mi szövegünknek terjedelme 8800 śloka. Ezzel szemben a többi lista fantasztikus számokat ad meg, pl. 19.000 ślokáról beszél. Ebből azonban nem szabad arra következtetni, hogy létezne egy bővebb szöveg is, mivel más Purāṇákkal kapcsolatban is szerepelnek ilyen hatalmas számok.β

A Garuḍa Purāṇa korát a Kr. u. IV. századra tehetjük.β

B. Preta-kalpa

(Garuḍa Purāṇa: Uttara-khaṇḍa)

A Jib.& Vidyā-sāgara, Garuḍa Purāṇa végén közölt Uttara-khaṇḍa, amely a Preta-kalpa (halotti szertartás) viseli 35 fejezetében (Adhy-āya) a pretákkal (halottak szellemei, kísértetek) a poklok világával, és a halotti kultusszal foglalkozik.β

Hogy ez a szöveg a jelen fordítás alapját képező (Nau-nidhirāma: Sāroddhāra) szöveghez hogyan viszonyul, kitűnik az Uttara-khaṇḍa itt következő analiziséből, amely kiemeli azokat az alkotóelemeket, amelyeknek Nau-nidhirāmánál nincsen megfelelője.

- I. Garuḍa kérdéssel fordul Viṣṇuhoz: mi az emberek sorsa a halál után 1.
nagy bűnösök újraszületése 12. (=Yājñ. § 3.212)
az ember abba a létformába jut, amelyre halálakor gondol 13. (=Bg. 8.6)
az önvaló sérthetetlensége 14. (=Bg. 2.23)
a test nyílásai; a felső nyolcon át (a köldök fölött) távozik el a jámbor emberek lelke, az alsókon át távozik a lélek a gonoszakból 15.
karma és megváltás 19.
- II. a 8.400.000 fajta élőlény 1.
a kasztok; összesen tizenhárom 5.
az állapotok (táplálkozás, szaporodás, álom, félelem és harag) 8.
az élőlények fokozatai § 11.
a szenvedélyek és vágyak kielégíthetlensége 13.
az érzékek rabja pusztulásra ítélt 17.
a családi és asszonyi kötöttségek lehetetlenné teszik a szabadulást 20.
akit befolyásol jó- és balsors, az nem részesülhet a megváltásban;
újraszületés és halál vár az ilyenre 21.
mindenki le kell arassa tettei gyümölcsét 22. (=Manu 4.240)
a halott mindenét hátrahagyja; barátok és rokonok rajta nem segíthetnek; a tűz megemészti; jó tettei azonban követik 23.
a jó cselekedetek jutalma 26.
- III. a halotti szertartás (kriyā aurdhva-daihiḱi), amely az elhunytat a preta-léttől megváltja 1.
egy bikát szabadon engednek a tizennegyedik÷ napon (vṛṣotsarga) 5.
amit a halottnak áldoznak, az a túlvilágon a javára szolgál 11.
ezért jó áldozatokat bemutatni még az élet során § 15.
míg a szertartást el nem végzik, addig a halott levegővé válva (vāyu-bh ūta) tévelyeg, éhség és szomjúság gyötri 16.
azután alacsony rendű élőlényként újraszületik, és rövidesen elpusztul 17.
már életében gondoskodik a bölcs saját jövőjéről 18.
- IV. a tehén-adomány jutalma 1.
személyesen kell elvégezni 7.
különösen olyanoknál, akiknek nincsen fiúgyermekük 8.
a brāhmaṇáknak juttatott adományok az elhunyt hasznára szolgálnak a túlvilágon; ezeknek hiányában pedig szenved 12.
a bika-áldozat időpontja 17.
Viṣṇu halotti áldozata 21.
egy bika és két nőstényborjú földísztése; az utóbbiakat szabadon kell bocsátani 23.
Dharma szavai, akit a bika személyesít meg 24.
korsót kell helyezni darbha-gyökerekre 25.
a bika szabadonbocsátása a következő szavak kíséretében: tena kriḱa (vö. Atharva Veda 9.4.24) 26.
adomány a brāhmaṇák részére 27.
három, öt vagy hét szezamedény fölállítása 31.
a bika cakrával és tri-sūlával való jelölése 32.

a svāhā szó kíséretében be kell mutatni a tizennegyedik÷ és a tizenkettedik napon az ekoddiṣṭa áldozatot 33.
a tizenhat halott i áldozat 34.
gyapot-alátétre kell helyezni egy, kendővel letakart, szenteltvízzel\$ és gyümölcszel töltött rézedényt [áldozatként] 35.
nyolcszoros áldozat 39.
Śiva, Umā és Viṣṇu imádata 50.
aki ezt a szertartást elvégzi, az megszabadul a preta-léttől 51.
 V. *Yama 86.000 yojanájához vezető út 3.*
a karma következtében beálló megbetegedés, mint a halál előjele 5.
a haldoklót tehéntrágyával fölkenet padozatra (földre) kell feltetni 6.
a testet be kell hinteni szezámmal és kuśa fűvel, majd aranydarabot kell helyezni szájára; oldalra növényt kell rakni 7.
kuśa csomókat, aranyakat kell helyezni a test nyílásaira, a kezekre és a nyakra 9.
két ruhát kell ajándékozni, sáfrányt és rizst kell áldozni; a halottat el kell borítani virágfüzérékkel; a testet nem a szokásos kijáraton át kell a házból kivinni 11.
a holttestet a fiúgyermek helyezze fatörzsre, az arc tekintsen északkelet felé 13.
a máglya szantálfából és palāśa fából készüljön 14.
a tudat eltűnése; az életlevegők távozása, miközben Yama kísérői a közelben tartózkodnak 15.
a halál folyamata 16.
a gonoszakat Yama szolgálói megkötözik; a jókat mennyei vezetők irányítják 17.
a Yama-út kínjai; Yama leírása 18.
a lélek (puruṣa) hüvelyk nagyságban, jajkiáltást hallatva hagyja el a testet 22. a yama-dūták kísérik, miközben fájdalomosan tekint vissza elhagyott testére 23.
a mulandóságról 25.
a yama-dūták szidalmazták az elhunytat, és megmutatják neki a pokol gyötrelmeit 26.
a halál pillanatától kezdve sorban hat piṇḍa-áldozatot kell bemutatni: a halál idején, a kijáratnál, az udvaron, útközben, a máglyán és a hamvak összegyűjtésekor 29.
a halál idején a holttest neve: holttetem (śava) 31.
az itt bemutatott áldozat révén a földet teszik elégedetté 32.
az ajtóban a neve: vándor (pāntha); az itt bemutatott áldozat a ház és udvar istenségeit elégíti ki 32.
az udvaron a neve: madár (khe-cara); az itt bemutatott áldozat a koboldokat teszi elégedetté 33.
az úton a neve: kobold (bhūta); 34.
az itt bemutatott áldozat a piśācákat, rākṣasákat, yakṣákat és a többi levegőben lakó lényt elégíti ki 35.
a máglyán és annak elhagyása után neve: preta (szellem, kísértet); mások szerint a máglyán a neve: sādḥaka 36.
a ház elhagyásakor az elsőt, félúton a másodikat, a máglyán a harmadik áldozatot kell bemutatni: az elsőben Brahmā, a másodikban Viṣṇu, a harmadikban Yama követői időznek 39.

a három áldozat bemutatása után a testi betegségek elhagyják a halottat 41.
meg kell gyűjtani a farakást, miközben a következő szavakat intézik Agni Kravyādához: *tvam bhūta-kṛ&-jagad-yone, tvam loka-paripālakaḥ, sa m̄hārikas, tasmād enam svargaṁ naya!* 42.
ha a tetem félig elégett, akkor a haját zsiradékkal meg kell hinteni 45.
kerülni kell a jajgatást 50.
ruházatban füzdes; szezám- és vízáldozat, miközben az elhunytat idézik\$ 52.
a halott érdemeinek fölsorolása 53.
a rokonok visszatérnek a házba; a küszöb jobb oldalára tehéntrágyát és mustármagot kell helyezni; nimba levelek rágása 55.
a hamvasztás helyét meg kell locsolni vízzel 56.
mellőzni kell a jajgatást, mivel a halott kell megigya az érte hullatott könnyeket 57.
három napon át napnyugtakor tejet és vizet kell áldozni agyagedényben 58.
zavarodottan keresi régi testét az elhunyt, de Yama szolgálai elűzik 59.
tíz napon át a sírnál vízáldozatot kell bemutatni; idézni\$ kell a halottat 60.
naponként egy-egy piṇḍa-áldozatot négy részre kell osztani 64.
ezek meghatározása 65.
kilenc nap alatt a piṇḍából új test képződik; a testrészek keletkezése 68.
a preta éhesen áll a ház ajtajában 71.
a tizedik nap piṇḍája húsból 72.
a preta átveszi, éhsége azonban nem múlik; a tizenegyedik és a tizenkettedik nap áldozatait a rákövetkező napon fogyasztja el 73.
a halottat a tizenharmadik napon elvezetik 75.
át kell vándorolnia a kardlevelű erdőségen, az asi-pattra-vanán 76.
247 yojana távolságnyira a Yama-úton 77.
elér Vivasvān várába 79.
az alvilág tizenhat helyének fölsorolása 80.
a halott jajgat, és szemrehányásokat tesz magának 82.

VI. tizenhét napon át vándorol az elhunyt a szél útján, és a tizennyolcadik napon elér Yama városába 2.
puṣpa-bhadrā áramlata és a nyag-rodha fa priya-darśana 3.
a preta panasza, Yama szolgálainak szidalma 6.
a halott elérkezik Sauri-purába, ahol Jaṅgama király uralkodik 10.
Surendra-nagara 13.
Gandharva-pattana 14.
Śailāgama 16.
utána ott pihen 19.
eléri Citra-nagarát 20.
halászok jönnek elé, hogy átsegítsék a Vaitaraṇin 24.
de csak akkor, ha tehenet áldoztak a javára 26.
a Vaitaraṇi-fogadalom ára 27.
Baddhāpada 32.
Duḥkha-da 33.
Nānā-kranda-pura 34.
Tapta-pura 36.

- Raudra 37.*
Payo-varṣaṇa 38.
Śīta-pura 39.
Śītāthya-nagara 40.
Dharma-rāja városa 44.
a tizenkét halálőr 45.
a śravaṇák (fülelők), akik mindent jelentenek Citra-guptának 46.
- VII. a tizenkét śravaṇa, Brahmā parancsára kuśa levelekből teremtett Viṣṇu 12.*
az ő feladatuk 14.
imádatuk jutalma 21.
śravaṇa-phala 25.
- VIII. adományok jutalma; hatásuk a pretára 5.*
a tizenhárom áldozati tárgy; ezek hatása a pretára 10.
a huszonegy nagy pokol 31.
akik századokig a poklok lakói, azok Yama követői lesznek, és naponként fölkeresik az embereket
Bahu-bhītiben egy év elmúltával a halott levetkőzi a piṇḍa-testet 39.
és karmájának megfelelő új testet nyer; hüvelyk nagyságú lényként sámī levélre ül, és hernyóként halad tova 40.
idézet a Bhagavad-gītából (2.22) 42.
- IX. levegővé válva halad tovább a preta míg eléri Citra-gupta városát 1.*
itt írkokok vizsgálják meg jó és gonosz tetteit 3.
Vivasvān városa 4.
Dharma-dhvaja, a küszöbőr jelenti az érkezőt 6.
Yama az erényest szívesen fogadja 10.
aki nem adakozott, az elszenvedti a Yama-út gyötrelmeit, és Yama 16.000 szolgája kínozza 12.
az emberi testnek mint a megváltás előfeltételének az ára 19.
- X. a preták kínjai; hogyan kísértenek az elők világában; a preták által meggyötörtek ismérvei*
- XI. a preták látogatásának, kísértésének jelei; álmok*
- XII. kiből válik preta; Saṁtaptaka brāhmaṇa találkozása öt pretával*
- XIII. gonosz tettei miatt hal meg az ember a Védában biztosított (Ṛg Veda 10.18.4, 10.85.39) száz éves koránál hamarabb 5.*
kinek kell ezelőtt az idő előtt meghalnia 7.
a gonoszak alacsony sorban kell újraszülessenek 18.
már anyaméhben fölismeri az ember jövő sorsát, a hetedik hónaptól kezdve a birtokában van a felismerés 20.
azonban közvetlenül születése után beborítja a tudatlanság sötétje 21.
- XIV. a fogantatás következtében vár halál az emberre 1.*
de emberi test hiányában nem lehet részese az üdvözülésnek 3.
jó karmája a földi létben szerencséjét biztosítja; ha csak kevés a vétke, akkor a fogantatást követő ötödik évben meghal; amennyiben túl van ötödik életévén, akkor csak súlyos [előző életekben elkövetett] bűnei következtében pusztul el 5.
szertartás olyanok részére, akik az anyaölben halnak meg 9.
tisztátalanság rossz születés esetén; a halva született gyermeket el kell temetni 10.
tejáldozat halott gyermekért; az ötödik év után a kaszt részére előírt

- áldozatot kell bemutatni, hogy az elhunyt ne szülessen újra 15.
 aki nem adakozik, az szegény sorsot nyer következő életében; vétkezik és pokolra jut 19.
- XV. ismétlődések az előbbiekből; azután fiúgyermek magasztalása; az apa él benne tovább 23.
 a fiak tiz fajtája 27.
 a fiú arcának megpillantása az apát háromszoros büntől mentesíti 29.
 vérszerinti fiú mutassa be a Pārvaṇa-śrāddhát, a többi kilenc fajta csupán az Ekoddiṣṭát 30.
 egy brāhma-vivāha szülött az anyát a mennybe juttatja; alacsony kasztbli nővel nemzett (saṃgrhīta) a pokolba juttat még akkor is, ha bemutatják az évi halotti áldozatot 32.
 egy mennybe jutó fiú száz apát ment meg a poklokból 41.
- XVI. egy éven át vándorol a preta, majd a halottak seregeivel az atyák világába jut; és hogy oda bebocsátást nyerjen, a fiú mutassa be a megfelelő áldozatot 7.
 az év elteltével a halott piṇḍáját összegyűrják három elődjével 9.
 így keletkeznek az atyák 10.
 ha a családfő halt meg, akkort nem szabad ünnepelni; alamizsnát kell adni koldusnak 11.
 az áldozatok bemutatásáig a család tagjai tisztátalanok; ezután a holt megszűnik preta lenni 12.
 a különböző rokonsági fokok szertartásai (ha az asszony követi férjét a máglyára, akkor halála reggelén mutasson be a fiú érte külön áldozatot 40.
 ha nincs fiú, akkor a férjjel közös áldozatot kell bemutatni 41.
 az áldozatok részletezése; egy satinak (férjét a máglyára követő hitves) a tűz csak tagjait égeti el, lelkében kárt nem tesz 48.
 ha a feleség urát nem követi, akkor halála után nem meg a férjéhez 52.
 egy satī 20.000.000 éven át (félisteni év) a mennyekben, a csillagok alatt tartózkodik 54.
 majd gazdagon születik újra 55.
 az özvegyre hét előnytelen testetöltés vár 56.
 ha újra férjet választ, akkor hüllőként születik újra 57.
- XVII. Babhru-vāhana király legendája, találkozása egy pretával
 XVIII. a Viṣṇu-szertartás
- XIX. előírások, teendők a halál közeledtekor; a különböző áldozatok, szertartások és azok hatásai
- XX. adományok a haldoklóért, amelyek Yamát kegyességre hangolják\$ 20.
 Brahmā, Viṣṇu és Śiva helye a preta-testben 26.
 a halál után az emberre vagy megváltás vagy pokol vár 30.
 a büntől való megszabadulás barna tehén adományozása révén 46.
- XXI. a preták haszna az áldozatokból 1.
 a különböző adományok és áldozatok fölsorolása 6.
 a halál beállta után a vāyu (láthatatlanul, tetetlenül\$) a torokból, a kilenc testnyíláson át, a hajon vagy a garaton át távozik 24.
 a megátalkodottak lelke (jīva) a végbélen át távozik 25.
 a test hat burka (vö. Viṣṇu Purāṇa 96.54) 38.
 az élőlények négy osztálya: izzadságból születettek, földből származók, tojásból kikelők vagy anyaméhből kilépők 41.

- XXII. az emberi test részei 1.
 az asszonyt kerülni kell a menses idején (4 napig) 7.
 minden bűn negyedét az asszonyokba helyezték 8.
 az embrió, amely a menstruáció kezdete előtt hét napon belül fogan, az malimluc (démon) 10.
 fiúgyermek páros éjszakákon (a menses kezdetétől számítva), leány páratlanokon nemződik 11.
 a tizennegyedik éjszakán erényes fiú keletkezik 12.
 a közösülést szerencsés napon kell végezni 16.-17.
 a magzat keletkezése 18.
 a karma hatása 71.
 a születés szele hajtja ki az anyaméhből a gyermeket, akit azonnal körülvesz māyā 72.
- XXIII. Ismétlődések: Yama birodalmába vezető út kínjai, stb.
- XXIV. a különböző yugák erényei 2
 a halotti áldozatokról (ismétlődések)
- XXV. az elődökről 9.
 akinek nincs utóda, az hosszú időt kell, hogy a pokolban töltsön

Első Adhy-āya

A gonoszok gyötrelmei e világon, és a túlvilágon

(A fejezetcímek megfelelnek a szövegben adottakkal, de nem fedik mindig a tartalmat; vö. pl. VII. Adhy.)

1. *Üdv a Madhu-sūdana fának (Viṣṇu mint Madhu démon legyőzője), melynek gyökerei szilárdan állnak a dharmában (vallási törvény), melynek törzse a Veda, melynek virága az áldozat, melynek gyümölcse a megváltás!*
2. *A Naimiṣa erdőben (Oude, a tizenkétévi áldozati ünnepség színhelye, melynek során Sauti előadta a Mahābhāratát), Nimiṣa országában (Viṣṇu földje) ünnepelték Śaunaka és a többi ṛṣi (isteni bölcs) az ezredévi áldozatot, hogy elérhessék a menny világát.*
3. *Midőn e bölcsök egy hajnalon a tűzáldozatot bemutatták, tiszteletüket kifejezván a Sūtának (kocsihajtó, az ősi legendák dalnokai÷), aki körükben tartózkodott, buzgón érdeklődtek:
 A ṛṣik így beszéltek:*
4. *Az isteni ösvényt (melyen a jók haláluk után a mennybe jutnak), a boldogságot adót, ismerteted velünk; most azonban szeretnénk valamit Yama ösvényéről, a félelmetesről, megtudni.*
5. *Hasonlóképpen tedd semmissé a saṁ-sāra kínjait, és közöld velünk e világ és a túlvilág kínjait az igazságnak megfelelően.*
- A Sūta szólt:*
6. *Halljátok! Ismertetem véletek Yama ösvényét, a fájdalmasat; az igazaknak szerencsét hoz, a gonoszoknak szerencsétlenséget.*
7. *Úgy, amint Viṣṇu azt Vinatā fiának (Garuḍa) leírta, midőn az kérdéssel fordult hozzá, akarom néktek elmondani, hogy a kétségeket eloszlassam.*
8. *Egykor Vinatā fia kérdéssel fordult tanítójához, Harihoz ÷ (Viṣṇu a Vaikuṅṭha-mennyben időzött, tisztelettel meghajtván magát:
 Garuḍa így beszélt:*
9. *Az istenszeretet (bhakti-mārga) többértű ösvényét, óh, istenség, ismerteted vélem, és azok boldogságáról is szóltál, akik szeretetben \$oldódnak föl*

Irántad!

10. *Most azonban szeretném megismerni Yama ösvényét, a félelmetes utat; ezen járnak, mint mondatott, azok, akik elfordultak Tőled.*
11. *Könnyű kimondani az Istenség Legfelsőbb Személyisége nevét, a nyelv készségesen idomul; mégis pokolra jutnak: jaj ezeknek a megátalkodott embereknek!*
12. *Nyilatkoztasd ki tehát Istenség Legfelsőbb Személyisége, mi leszen sorsa a gonoszoknak, mily gyötrelmek várnak rájuk Yama ösvényén.*
Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így szólt:
13. *Halljad madarak hercege! Leírom néked Yama ösvényét, melyen a gonoszak a pokolba jutnak, amely azokat is megrémíti, akik csupán hallanak róla.*
14. *Aki a bűnnek hódol, óh, Tārksya (lásd a bevezetésben), aki a részvétet és erényeket nem gyakorolja, aki kivetettekkel közösködik\$, és nem hallgat a nemes tanokra, aki az ördögöt\$ nem kerüli;*
15. *aki csak önmagát tiszteli, és javai következtében gögös; aki démoni természetű, és isteni lényegét elnyomja;*
16. *kinek gondolkodása zavaros, aki a csalódások hálójában vergődik, aki csak vágyai kielégítésével törődik, az belézuhan a tisztátalan pokolba!*
17. *Ama emberek, kik fölismerésre törekszenek, elérik a legmagasabb rendű célt (a megváltást), míg ama emberek, kiknek törekvése a gonoszra irányul, a Yama-birodalom gyötrelmeit kell elviseljük.*
18. *Tudd meg mindenképp előtt azt, hogy mily szerencsétlenség éri már e világban a gonoszokat; azután (tudd meg azt is) minő kínok várnak rájuk, ha már meghaltak.*
19. *Ha az ember már elfogyasztotta előző léte jó és gonosz tetteinek gyümölcseit, a karma hatalmas következtében valamely betegség támadja meg.*
20. *Ama embert, aki betegsége gondja ellenére életébe kapaszkodik\$, megtámadja a hatalmas halál-istenség (Kāla = idő, az élők elnyelője) kígyóként.*
21. *De még ekkor sem esik kétségbe. Ápolgatja magát azokkal, akikről ő maga gondoskodott. Öregen, megrokkantan, otthonában szemben áll a halállal.*
22. *Házörző ebként hever, és kapkod azután, amit eléje vetnek. Betegen, alig mozdulva (ápolja\$) pislákoló élet-tűzét.*
23. *Mivel testének szele\$ kifelé törekszik, szemei kidüllednek, és edényeit\$ (nādi = vér- és légcsatornák) nyálka tömi el; köhög, és levegő után kapkod, majd torkából hörgő hang tör elő.*
24. *Gyászoló rokonok veszik körül, és ha megszólítják, nem felel; a halál-istenség bilincseiben vergődik már.*
25. *Így hal meg az, aki csupán családjá jólétével törődött, aki érzékein nem uralkodott; övéi siratják, majd heves fájdalom kíséretében tűnik\$ öntudata.*
26. *Eme utolsó pillanatban, óh, Tārksya, elnyeri az isteni látás adományát; az egész világ egységét tapasztalja, és nem kíván többé szólni!*
27. *Miután érzékei megzavarodtak, és szelleme öntudatlanságba merült, az életlevegők (prāṇāḥ) kivonulnak; miközben Yama szolgálói már a közelben tartózkodnak.*
28. *Ha a lélegzet otthonát elhagyta, úgy egyetlen pillanat olyanná tűnik, mintha egy kalpa (1000 világkorszak, yuga, azaz 4320 millió év=Brahmā egy napja) volna; oly kint érez, mintha száz skorpió csípte volna meg.*
29. *Szája habzik és nyállal telített; egy alsó (köldök alatti) élet-nyíláson át vonulnak ki a gonosz testéből az életszellemek\$ (prāṇa-vāyanāḥ).*

30. Most lép a közelbe Yama két szörnyű követe; meztelenek, fogaikat viczorítják, szörnyű kinézésűek, és kezükben bot és kötél;
31. hajuk éjfekete és borzas, ujjaik karmokban végződnek; ha a haldokló őket megpillantja, ijedtében saját piszkában fetreng.
32. A követek kitépik a testből a hüvelyknyi emberkét (lélek: puruṣa), aki hangos jajgatás közepette tekint vissza régi otthonára,
33. Miután kin-ruhába\$ (étertestbe) burkolták, nyakába kötelet vetnek, és erőszakkal tovahurcolják, mint király szolgái a bűnöst.
34. És miközben tovaragadják, a követek egyre-másra ijesztgetik a pokolban reá váró szörnyűségekkel.
35. „Lásd, hogy eltakarodj innen te nyomorult! Yama birodalmába kerülsz; még ma, haladéktalanul Kumbhī-pākába juttatunk, és azután a többi pokolba.”
36. Miközben a halott e szavakat, valamint gyászoló rokonai siránkozásait hallgatja, maga is keservesen panaszkodik: közben ütlegetik Yama szolgái.
37. Szívét a szörnyű szidalmazások összetörik, összeroskad; vérebek hajszolják tovább az úton, és rémülten gondol bűneire.
38. Éhség és szomjúság kínozza; égő erdők forró szele szárítja ki forró homokon heverő testét, hátára viharzanak korbácsütések és folytatnia kell az utat, bárha erre képtelennek érzi magát.
39. Majd itt, majd most roskad össze újra; és egyre nehezebb utakon járva, szuroksötétben közeledik Yama otthonához.
40. Két vagy három muhūrta (egy muhūrta = egy lunáris nap harmincad részével) elteltével odajut, és Yama követei elébe tárják a pokol szörnyű kínjait.
41. Miután azonban egy pillanat alatt, sietve meglátta Yama borzalmas poklait, a követek kíséretében, az égen át (vagy mint madár) visszatér az emberek világába.
42. Ha azután visszatérve, mivel erős vágyat érez, megkísérel elhagyott testébe visszatérni, Yama szolgái megkötözik; jajgat, mivel igen éhes és szomjas.
43. A piṇḍát (halotti rizs-áldozat) élvezni⁺, melyet rokonai (utódai) mutattak be; de egy istentagadó, óh, Tārksya, egy gonosz, ettől föl nem üdülhet!
44. A gonoszon nem segítenek ajándékok, halotti áldozatok, és víz-áldozatok\$, ezért vonulnak tova éhségtől meggyötörten, annak ellenére, hogy élvezték a piṇḍát.
45. Amazok azonban, kiknek részére piṇḍa-áldozatot be nem mutattak, preta alakját veszik föl (kísértet), és a kalpa végezetéig bolyonganak, rengeteg szörnyűséget elszenvedve.
46. A le nem tudott karma még milliárdnyi kalpa során sem tűnik el; mígnem egy lény át nem esett a a poklok kínjain, emberként újra nem születhet.
47. Ezért, óh, kétszerszületett (brāhmaṇa), a fiúgyermek tíz napon át végezzen piṇḍa-áldozatot; naponkint négy részre osztassanak ezek, óh, madarak legkiválóbbja!
48. Két rész élteni a [preta] testét, az öt elemből fölépítettet; a harmadik rész Yama követié, a negyedik részből táplálkozik maga a preta.
49. Kilenc napon és éjen át veszi át a preta a piṇḍát, és a lény, aki teljes testet nyert, a tizedik napon újra erőhöz jut.
50. Miután a [régij] test elégetett, óh, madár, a piṇḍából új test keletkezik, ölnyi emberke, aki útján, Yama ösvényén jó és gonosz tettei gyümölcsseit fogyasztja!
51. Az első nap piṇḍájából keletkezik a fej, a másodikból a nyak és vállak, a

- harmadikból a szív,*
52. *a negyedikből a hát, az ötödikből a köldök, a hatodikból a csípő és szemérem-részek\$, a hetedikből a combok,*
53. *térdek és lábak a két következőből keletkeznek, és a tizedik napon megjelenik a szomjúság és az éhség.*
54. *Miután a preta a piṇḍából keletkezett testet fölöltötte, éhessé és szomjássá válik; két napon át mohón élvezi a tizenharmadik és a tizenkettedik halotti-áldozatát.*
55. *A tizenharmadik napon a pretát megbilincselik Yama szolgálói; elhagyatva vándorol útján, mint rabságba ejtett majom.*
56. *86.000 yojana távolában húzódik Yama útja, Vaitaraṇīhoz\$ (pokol-folyó), amely ebbe [az útba] bele nem számít, óh, madár!*
57. *A preta naponkint 247 yojanányi utat tesz meg, miközben nappal és éjjel (egyaránt) vándorol.*
58. *Miután a bűnös útján a következő tizenhat helyet egymás után elhagyta, eléri a Dharma-rāja (Yama) otthonát:*
59. *Saumya (a kedves), Sauri-pura (a Nap fiának városa), Nagendra-bhavana (a hegyek hercegeinek városa), Gandharva (mennyei muzsikusok otthona), Śailāgama (szikla-átjáró), Krauñca (madár-város), Krūra-pura (a szörnyűek városa), Vicitra-pura (a tarka paloták helye), Bahvāpada (a sok gonoszot rejtő), Duḥkha-da (kínokat okozó), Nānā-kranda-pura (a sokszoros jajkiáltások helye), Sutata-bhavana (a nagy forróság otthona), Raudra (a borzalmas), Payo-varṣana (a forró víz-zuhatok otthona), Śītāthya (a fagy birodalma), Bahu-bhiti (a sok félelmet rejtő), ezek következnek\$ Dharma-bhavana, Yama városa előtt.*
60. *A Yama-szolgák kötelékeiben kínlódva, a gonosz az úton jajgat; miután házát (testét) elhagyta, vándorol Yama városa felé.*

Második Adhy-āya

A Yama-ösvény leírása

Garuḍa így szól:

1. *Milyen a Yama-világhoz vezető ösvény, a fájdalmas, és miként vándorolnak azon a gonoszok? Ezt mondd meg nékem, óh, Keśava! (hosszúhajú = Viṣṇu egyik neve)*

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége eképpen válaszolt:

2. *A Yama-ösvényt, az igen fájdalmasat, ismertetem veled; és bárha te mint hívem [attól nem kell tartás], mégis borzadni fogsz, ha megismered.*
3. *Nincs ott fának árnyéka, ahol pihenni lehetne; ama úton nem található étek, sem más, ami a testet fölüdítene.*
4. *Sehol nem található víz, mely a kínlódót megenyhítené; tizenkét nap izzik (ott), mint világpusztulás (pralaya) idején, óh, madár!*
5. *Eme ösvényen vándorol a gonosz, akit fagyos szél gyötör; tüskék kínozzák, majd mérges kígyók marják meg.*
6. *Azután szörnyű oroszlánok, tigrisek és kutyák marcangolják; később skorpiók szúrását kell elviselnie, majd tűz égeti.*
7. *Azután következik az igen szörnyű Asi-pattra-vana (kard-levél-erdő), amely, mint mondják, szélében-hosszában kétezer yojana terjedelmű.*
8. *Benne varjak, baglyok, keselyűk, darazsak és kízó legyek tanyáznak; a fák lobogva égnak; a levelek kar(÷d)ként szúrnak és vágnak.*

9. Egyszer kútba zuhan (Andha-kūpa pokla), egyszer magas hegyről zuhan alá (Pātaka = Brahmā pokla), máskor kések élén halad tova, vagy nyilak hegyén (Lohaśaṅku-pokol).
10. Megint máskor vaksötétben tévelyeg a szörnyű éjszakában, és vízbe, iszapba (melyben vérszívók hemzsegnek) esik, míg később forró trágyába merül.
11. Azután izzó homokon át visz útja (Tapta-vāluka-pokol), azután az út izzó fémen át vezet, melyet izzó szén-ösvény vált föl (Aṅgāraraśi-pokol); fojtogató füst borít el mindent.
12. Emitt zsarátnok hull alá, amott kövek (Śilā-vṛṣṭi pokla) és villám-jogarok; emitt vér, amott forró víz (Payo-varṣaṇa-pokol),
13. emitt maró folyadék és váladékok (Kṣāra-kardama-pokol), amott mély szakadékok [rémítenek]; ismét máskor meredek lejtőkön kell fölkapaszkodjék, vagy mély barlangokba kell alászálljon.
14. Emitt vak sötétség [uralkodik], és megmászhatatlan sziklák tornyosulnak; amott vérrel, gennyel, váladékokkal teli tavak (Pūya-vaha-pokol).
15. Az út felénél folyik a szörnyűséges Vaitaraṇi folyam; már látása is borzalmas, már hallani róla is rémséges.
16. Szélessége száz yojana, vize gennyel és vérrel telített; a partjain csontvázak; nehéz rajta átljutni: sziklák, vér és váladékok gátolják [azt].
17. Mély a gonoszak részére, és nehéz azoknak átjutni, a vizinövények szövedékei miatt; nehéz, mivel nagy és szörnyű állatok lakják, mivel ezernyi vad madár kering fölötte.
18. E tűz-folyam (Dīpa-nadī, Viṣṇu pokol-folyója), a füstbe burkolt, a gonoszok közeledtére forrásba jön, mint a vaj az üstben.
19. Szörnyű hernyók, mint tű, oly hegyesek, tekeregnek benne, és gyémántkemény csőrű keselyűk röpködnek fölötte.
20. Alligátorok és krokodilok, piócák, halak, és más húsevő víziállatok lakják.
21. A gonosz, aki e folyamba veti magát, fölsikolt: óh, testvér, fiam, atyám! – így jajgat.
22. És az éhségtől, szomjúságtól gyötörtek a vért szürcsölik (Śoṇita-bhojana pokla). Sok vért, és vérhabot sodor magával az ár,
23. a szörnyűséges, a harsogó, a félelmetes, melynek megpillantásakor a gonoszok megzavarodnak.
24. Skorpiók és fekete kígyók hemzsegnek benne; és az, aki beléhullott, menthetetlen.
25. Százezernyi örvény ragadja a mélybe a gonoszokat, Pātāla alvilágába; de azután újra a fölszínre jutnak.
26. Ez az áradat azért teremtett, hogy a gonoszok belévessenek, óh, madár! A túlsó part nem látható, ezért nehéz rajta átjutni, és igen fájdalmas.
27. Így vándorolnak a gonoszok Yama ösvényén, mely igen sok kínt rejt; és jajgatnak a gyötrelmek miatt.
28. Némelyeket bilincsbe vernek, másokat ösztökélve űznek, ismét másokat hegyes fegyverrel hajtanak; így járnak a gonoszok.
29. Sokak orrába vagy fülébe fűznek köteléket, és így vonszolják tova, míg másokat hurokkal ragadnak meg, és vannak, kiket varjak tépdésnek.
30. Sokaknak nyakán, karjain és lábain vagy hátán feszül meg a kötel; így vonulnak az úton, súlyos terhet cipelve (Lola-bhara pokla).
31. Közben Yama szörnyűséges szolgálói kalapácsokkal verik őket; vért hánynak, melyet azonban újra meginni kénytelenek.
32. Megbánják bűneiket, és kétségbeesnek. Heves fájdalomtól gyötörten (így)

vonulnak Yama otthona felé.

33. Miközben a balga így vonul az úton, fölkiált: óh, fiam, óh, unokám! Jaj nekem! – így panaszkodik, és bűnbűnátot érez.
34. „Csak jótett jutalmaképpen nyerhető el emberi lét; de midőn ezt elértem, nem követtem a dharmát; mit is cselekedtem!
35. Nem adakoztam [a brāhmaṇáknak], és nem áldoztam Agninak; nem gyakoroltam a lemondás erényét, és nem tiszteltem a Harminchárom Istenséget; nem kerestem föl a szent-helyeket, miként az elő van írva; tehát bűnhődj, te lélek, vezekeld le vétkeidet!
36. A papokat és a Gaṅgāt nem részesítettem tiszteletben, nem kerestem az erényesek társaságát, és nem fejeztem ki előttük tiszteletemet; nem segítettem másokon, tehát bűnhődj, te lélek, vezekeld le vétkeidet!
37. Vízben szegény vidékeken nem készítettem ivóhelyeket emberek, állatok és madarak részére; nem adakoztam a tehenek és papok javára; tehát bűnhődj, te lélek, vezekeld le vétkeidet!
38. Elmulasztottam a napi adakozást, nem adtam naponkint eleséget a teheneknek; nem volt vezérfonalam a Veda tanítása, sem a śāstrák; nem hallgattam a Purāṇákat, nem figyeltem fölolvasásukat; tehát bűnhődj, te lélek, vezekeld le vétkeidet!
39. Házastársam intő szavára nem hallgattam; a házastársi hűséget megszegtem; a tiszteletre méltó szülőket nem tiszteltem; tehát bűnhődj, te lélek, vezekeld le vétkeidet!
40. Nem szolgáltam férjemet kötelességszerűen, és halálakor nem követtem a máglyán; özvegyként a lemondást nem gyakoroltam; bűnhődj tehát, te lélek, vezekeld le vétkeidet!
41. Havonkint nem böjtöltem, és nem követtem a Cāndrāyana-fogadalom előírásait (étkezési előírások); régi létformákban elkövetett bűneim következtében asszonyi testet nyertem, és így sok fájdalmat kell elviselnem.”
42. Így panaszkodik, ha előző létek során elkövetett gonosztetteire gondol. „Hogyan is nyerhetném el újra ember alakját?” – így panaszkodva vánszorog tovább.
43. Tizenhét napig úzi előre a szél; a tizennyolcadik napon a preta Saumya-purába (lásd a helyek fölsorolását és magyarázatait előbb) jut, óh, Tārksya!
44. E pompás és kedves városban sok preta időzik; ott folyik Puṣpa-bhadra áramlata (a virágokkal ékes), és ott van a Priya-daršana (a gyönyörködtető) nevű nyag-rodha-fa (Ficus Indica; ny-añc: lefelé, rodha: növe).
45. Itt pihen együtt Yama seregeivel; itt emlékezik asszonyi szerencsétlenségére, fiaira, javaira.
46. Miközben szerencsétlenségében így gondol vissza asszonyára, javaira, szolgálaira, valamennyit visszakívánva, az ott ülő preták és [Yama-] szolgálak így beszélnek hozzá:
47. „Hová lettek javaid, fiaid, asszonyod, barátod és rokonaid? Vezekeld le amit tetteid következtében megérdemelsz, te balga; azután folytasd hosszú vándorutadat!
48. Bár jól tudod, hogy útikészletre van szüksége a vándornak, erről mégsem gondoskodtál, te másvilág vándora! Biztos pedig, hogy oly vidékre kerülsz, ahol sem venni, sem adni nem lehet.
49. Nem hallottál-e eme ösvényről, melyről pedig már a gyermekeknek mesélnek? Nem hallottad a Purāṇákban leírtakat, amidőn azt a brāhmaṇák fölolvasták?”

50. Így beszélnek a [Yama-] követek, és kalapáccsal verik őt; földre zuhan, majd újra fölkelvén, továsiet; azután kötelekkel vonszolják tovább.
51. Ekkor élvezi az első hónap piṇḍáját, melyet fiak és unokák áldoznak javára szeretetből és részvéttől; ezután jut el Sauri-purába.
52. Itt uralkodik Jaṅgama király, aki Kāla (halál-istenség) alakját viseli; ha őt megpillantja, úgy rémület keríti hatalmába. Igen vágyakozik nyugalomra.
53. E városba érkezve, élvezi ama vizet és étket, melyeket részére három pakṣa (egy pakṣa = két hét) után áldoztak; ezután elhagyja a várost.
54. A preta innen sietve halad Nagendra-bhavana felé (máshol: Surendra-nagara); az ottani szörnyű erdők láttán, fölűvölt.
55. Könnyörtelenül tovaragadtatva, mindig újra jajgatásba fog; két hónap elmúltával jut e városba.
56. Miután ott a piṇḍát, a víz-áldozatot és a ruházatot átvette, melyeket földi rokonai adakoztak részére, újra megbilincselik; a szolgák újra tovavonszolják.
57. A harmadik hónap végéig jut el Gandharva-pattanába (másképpen: Gandharva-nagara); miután a harmadik hónap piṇḍáját elfogyasztotta, tovább vánszorog.
58. A negyedik hónapban éri el Śailāgama városát; itt hatalmas sziklák zúdulnak a pretára.
59. A negyedik hónap piṇḍájának elfogyasztása után valamivel könnyebbnek érzi magát; az ötödik hónapban a preta Krauñca városába érkezik.
60. Krauñca-purában való tartózkodása idején a preta azt élvezi, amit személyesen áldoztak néki; ha az ötödik hónap piṇḍáját elfogyasztotta, tovább vándorol Krūrapura felé.
61. Őt és fél hónap elmúltával átveszi a halotti áldozatot, amely a hatodik hó vége előtt ajánlatik föl; élvezi a piṇḍát, és egy korsó vízzel fölűdíteti magát.
62. Miután fél muhūrta pihenésben volt része, szerencsétlen állapotban hagyja el a várost, miközben Yama szolgálai szidalmazták.
63. Citra-bhavanába (másképp: Citra-nagara) megy, ahol Vicitra herceg, Yama fiatalabb fivére uralkodik.
64. E hatalmas megpillantása rémülettel tölti el, és elmenekül. Ezután halászok jönnek eléje, és így beszélnek hozzá:
65. „Mi azért jöttünk eléd, hogy hajónkon általvigyünk, ha ugyan a szükségelt jócselekedetek birtokában vagy.
66. Az igazságot-látó látnokok meghirdették Vitarāṇa÷ adományát (általvezetőt÷); eme áramlat neve Vaitaraṇi÷, mivel [ennek segítségével] hajózható\$.
67. Ha te [a brāhmaṇák részére] tehenet adományoztál, úgy hajónk megközelít; ellenkező esetben azonban nem.”
68. Óh, borzalom! – így kiált [a preta], ha e szavakat hallja.
69. Amint [Vaitaraṇi] őt megpillantja, [ugyanis\$ istennő alakjában] forrana kezd; amint ő (a preta) látja meg, fölkiált. A gonosz, aki az adakozást elmulasztotta, elmerül.
70. Yama követei, kik a légben lebegnek, hegyes horgot vetnek szájába; halként vonszolják tova.
71. Miután a hatodik hónap piṇḍáját elfogyasztotta, tovább vánszorog; éhségtől kínozva vergődik az úton.
72. A hetedik hónap elején éri el Bahvāpada (másképp: Baddha-pāda) városát;

- itt azt élvezzi, amit fiai áldoztak a hetedik hónap emlékére.
73. Elhagyja azután e várost, és eljut Duhkha-dába; ide a légen át repülve jutott el, miközben nagy kínok gyötörték, óh, madarak fejedelme!
74. Itt élvezi ama piṇḍát, melyet javára a nyolcadik hónapban áldoztak; majd tovább vánszorog; a kilencedik hónap végén ér el Nānā-kranda-purába.
75. Nānā-kranda seregeinek láttán, kik sajnálatra méltóak, maga is szívszaggatóan\$ panaszkozik.
76. Miután a preta e várost is elhagyta, a tizedik hónapban, Yama szolgáinak szitkaitól kísérvé, nagy nehézségek árán, eléri Sutapta-bhavanát.
77. Bárha ott élvezi a piṇḍa-adományt és a vizet, megkönnyebbülést nem érez; a tizenegyedik hónap múltával jut a preta Raudra városába.
78. Itt élvezi azt, amit a tizenegyedik hónapban fiai [és rokonai, ha fiai nem volnának] áldoztak javára. A tizenkettedik hónap közepe táján éri el Payo-varṣanát.
79. Itt szörnyű, szenvedést-hozó\$ fellegek záport (forró vízpuhatagot) zúdítanak a pretára; itt élvezi kínjai közepette ama halotti-áldozatot\$, melyet a [halálozás]÷ évének végén mutatnak be emlékére.
80. Az év elmúltával Śītāthya városába megy; itt szenved a szörnyű hidegtől, mely fagyosabb, mint száz havas tél. (vö. a buddhizmus hideg poklaival; Feer 1892, 211 ff.)÷
81. Fagytól megkínóztatva és éhesen fürkészi a tiz égtájat: nem jó-e valamelyik rokona, aki enyhítené gyötrelmeit?
82. Ekkor a szolgák így szólnak hozzá: Rendelkezel-e a szükséges érdemekkel? – Miután az évi piṇḍát élvezte, ismét erőre kap.
83. Mikor azután az év elteltével Yama otthona már nincsen messze, eléri Bahu-bhīti városát, és ott leveti arasznyi testét.
84. Hüvelyknagyságúan\$ és légszerűen\$ (liṅga-śarīra), a levegőben szállva felölti a kínok-testét\$ (yātanā-deha), hogy gonosz tetteit levezekelhesse (karma-bhogāya); majd tovább vonul a Yama-szolgák kíséretében.
85. Az, aki halotti-áldozatot\$ (aurdhva-dehika) nem adakozott, óh, Kāśyapa, keservesen tovább vánszorog, miközben szoros kötelékek gyöttrik!
86. A Dharma-rāja városának négy kapuja van, óh, madár! Ama út, amely a déli kapun (melyen át a gonoszak jutnak be a városba) át vezet, íme ismert előtted;
87. amint az éhségtől, szomjúságtól és fáradtságtól meggyötörték eme rendkívül szörnyűséges ösvényen tovavonulnak, íme ismertettem véled. Mi az, amit még hallani szeretnél?

Harmadik Adhy-āya

Yama kínzásai

Garuḍa így beszélt:

1. Ha a bűnös megjárta Yama ösvényét, és megérkezett Yama palotájához, minő gyötrelmek várnak rá? Ezekről beszélj nekem, óh, Keśava!
- Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így válaszolt:
2. Kezdetétől végéig ismertetni fogom véled; halljad tehát, óh, Vinatā fia! Ha csak hallasz is e poklokról, mégis borzadni fogsz.\$
 3. Bahu-bhītitől huszonnégy yojanányi távolságra fekszik a Dharma-rāja nagy városa.
 4. Amint azt a bűnös megpillantja, hallva a jajveszékelt, maga is fölkiált

- [félelmében]; és ha a Yama-város lakói kiáltásait meghallják,
5. mind eléje sietnek, és jelentik [jövetelet] a halál-örnek; Dharma-dhvaja (Dharmát zászlaján viselő), a küszöb őre, mindenkor ott időzik.
 6. Ez odamegy, hogy a Citra-guptának jelentse jó és gonosz tetteit; ezután jelenti őt Citra-gupta a Dharma-rājának.
 7. Azokat, akik istentagadók, óh, Tārksya, és azokat, kik sorozatosan követtek el súlyos vétkeket, jól ismeri Dharma-rāja, mielőtt még hallana róluk.
 8. Mégis kérdi a Citra-guptát bűneik felől, és a Citra-gupta, bár maga is mindent tud, kérdést intéz a śravanákhoz (fülelők).
 9. E śravanák Brahmā fiai, és általjárják\$ az eget, a földet és az alvilágot; messzire hallanak füleikkel, és messzire ellátnak az ő szemeik.
 10. Az ő asszonyaik hasonló fajtájúak és nevűek: śravaṇī; ezek ismerik az asszonyok cselekedeteit, az igazságnak megfelelően.
 11. Mindazt, amit az emberek titokban szoltak vagy cselekedtek, jelentik a Citra-guptának.
 12. A Dharma-rāja e hírnökei ismerik az emberek jó és gonosz tetteit, mindazt, amit gondolatban, szóban és tettekben véghezvittek (vö. buddhizmus), az igazságnak megfelelően.
 13. Oly tehetséggel bírnak, mely lehetővé teszi a megfigyelést halandók és halhatatlanok felett; az emberek cselekedeteit jelentik [a Dharma-rājának], hirdetvén az igazságot.
 14. Annak, ki őket fogadalom-tétellel, adományokkal és igaz szóval megörvendeztet, menyeyi boldogságot és megváltást juttatnak.
 15. Ha eme igazság-hirdetők\$ föl ismerik a bűnös gonosz tetteit, jelentik azt a Dharma-rājának, és szerencsétlenséget hoznak rá.
 16. Nap és hold, szél és tűz, menny és föld, a [tulajdon] szív és Yama, nappal és éjszaka, miként\$ napkelte és napnyugta, ismerik az emberek cselekedeteit.
 17. Dharma-rāja, Citra-gupta, a śravanák, a Nap és a többi csillag föl ismerik a jó és gonosz tetteket, annak testén, összességükben\$.
 18. Midőn Yama ily módon bizonyosságot szerzett a bűnösök vétkességéről, magához rendeli azokat, és megmutatkozik rettenetes alakjában.
 19. A megátalkodottak ekkor megpillantják Yama rettenetes alakját: bivalyon ül, kezében bot,
 20. [megjelenésekor] dörgés hangzik, mint felhők döreje a világpusztuláskor, hatalmas alakja fekete, mint hegynyi koromtömeg, fegyverei villámként csillognak harminckét kezében.
 21. Magassága három yojana, szemei nagyok, mint egy tó; arcában világítanak vörös szemei, és fogai viczorítanak; az orra hosszú.
 22. Citra-gupta is szörnyű; körülötte a halál, a láz és ezek társai; minden szolga, hasonlóak Yamához, a közelben áll, és borzalmas kiáltásokat hallatnak.
 23. Jaj nekem! – kiáltja a bűnös, félelemtől eltelve, ha ezeket látja; a gonosz, aki nem adakozott, reszket, és egyre panaszkodik.
 24. Ekkor Citra-gupta Yama parancsára ily szavakkal fordul a siránkozó és bűnbánó vétkesekhez:
 25. „Nos, ti bűnösök, gonoszak, ti önzők! Miért vétkeztetek, ti részvételenek?
 26. Miért követtétek el, ti balga emberek, a pusztulást hozó bűnöket, melyek mohó vágyból, gyűlölködésből és hasonlókból fakadnak; miért vonzódtatok a rosszhoz?
 27. Mivel előbb vétkeztetek, és éltetek során ez örömetökre szolgált, most szenvednetek kell. Miért álltok itt lesütött szemekkel?

28. *Nem kétséges, hogy a sok régi bűn az oka minden szerencsétlenségeteknek.*
29. *Balgák és bölcsek, szegények és gazdagok, gyengék és erősek, így mondják, Yama szemében egyformák.”*
30. *A bűnösök, Citra-gupta eme szavai hallatán, csöndben és mozdulatlanul állnak; bűneiket keservesen bánják.*
31. *A Dharma-rāja azonban, midőn azokat tettenért tolvajokként, csöndben előtt állni látja, kiszabja egyenkint a megérdemelt büntetéseket.*
32. *A részvétlen szolgák ezután végigvernek rajtuk, és így beszélnek: takarodjatok, ti bűnösök, a szörnyűséges poklok fenekére!*
33. *Pracanda és Candaka, és a többi szolga, ki Yama parancsait végrehajtja, egyetlen kötélre fűzik föl valamennyit, majd a pokolba vezetik őket.*
34. *Ott áll egy hatalmas fa, mely tűzvészként világít, öt yojana széles, és egy yojana magas.*
35. *E fára akasztatnak föl láncokra, fejjel lefelé, miközben a szolgák ütlegeket osztogatnak; tűz emészti őket, jajgatnak, és nincs, aki segítségükre siethetne.*
36. *E sālmalī-fán (Salmalina Malabarica) függ a rengeteg bűnös, kiket szomjúság és éhség gyötör, kiket Yama szolgálai kínoznak ütlegekkel.*
37. *Óh, bocsáttassanak meg vétkeim! – így rimádkodnak kezeiket összetéve a szolgálknak ezek a megátalkodottak, ezek a védtelenek.*
38. *A szolgák vasbotjaikkal egyre ütlegelnek, majd kalapáccsal, szigonnyal, lándzsával, doronggal, és más gyilkos szerszámmal kínozzák őket.*
39. *Az ütlegek következtében mozdulatlanokká, eszméletlenekké válnak; azolgák, látván mozdulatlanságukat, így beszélnek:*
40. *Jaj néktek, bűnösök! Miért vétkeztetek? Vizet és adományt [a holtak részére], ami oly könnyen elérhető volt, soha nem áldoztatok;*
41. *mégcsak fél falatot sem adtatok [ilyenkor], kutyáknak és varjaknak mit sem vetettetek oda, vendégeket nem tiszteltetek, és apákat föl nem üdítettetek;*
42. *Yama és Vitra-gupta szertartásain részt nem vettetek, és a mantrákat el nem mondtátok, melyek által kínjaitok most szünnének;*
43. *a tirthákat (szent zarándokhelyek) föl nem kerestétek, és az isteneket nem tiszteltétek; mint családfők, még a hanta-kāra adományát (négy vagy tizenhat falat) is megvontátok [a vendégtől].*
44. *Megfelelően tehát nem szolgáltál; viseld tehát gonosz tetteid következményeit! Te érdekemet nélkülöző, viseld el most az ütlegeket!*
45. *Hari, a magasztos Úr, megbocsájtja a bűnöket; mi azonban üjtük azokat, kik vétkeztek, ama (Yama) parancsára.*
46. *E szavak kíséretében folytatják az ütlegelést kímélet nélkül a szolgák; [végül] izzó zsarátnokként hullanak azok az ütés súlya alatt a fa tövébe,*
47. *miközben esés közben a kard-levelek a tagjaikat levágják; kutyák marcangolják szét a földre hullottakat, és ezek jajgatnak.*
48. *A szolgák a jajgatók száját porral tömik tele, és miután újra megkötöztetnek, folyik tovább a kalapáccsal való ütlegelés;*
49. *Más bűnösöket fadarabként szétfűrészelve, míg másokat a földre löknek, és szekercével szabdalnak szét.*
50. *Egyeseket félig verembe temetnek, és karddal fejeznek le; másokat egy olyan szerkezetbe helyeznek, amely szétlapítja őket.*
51. *Ismét mások tűzbe vettetnek, és ott ércként olvadnak szét.*
52. *Vannak, akik vajban, vannak, akik olajban főnek, és az üstben ide-oda hányódnak.*
53. *Sokakat vad elefántok hajítanak a talajra, míg sokakat összekötözött*

- kezekkel, fejjel lefelé fölakasztanak.
54. Némelyiket kút vermébe hajítják, némelyiket hegy tetejéről taszítják alá; sokakat hernyóktól hemzsegő verembe vetnek, hogy ott férgek egyék testeiket.
55. Hatalmas, gyémántkemény csőrű varjak tépik ki egyesek szemeit, fölhasítják arcukat és koponyájukat.
56. Vannak, akik javaikat követelik vissza, mondván: „Áldozz értem valamit! A Yama-világban látom, hogy [hátrahagyott] javaimat tékozlod el!”
57. A pokolban így panaszkodó bűnösöknek a szolgák húsdarabokat vetnek, melyeket fogóikkal csipnek le [tulajdon testükről].
58. Mialatt így kiáltoznak, Yama parancsára a szolgák a szörnyű pokolba taszítják őket, melyek közül az első Tāmisra.
59. Ama fa közelében (Śālmali) van a sokszoros borzalmakkal töltött poklok sokasága; oly szörnyűségek vannak ott, hogy szavakkal azt ecsetelni nem lehet.
60. Nyolcvannégy lakh (egy lakh = 100.000) pokol létezik, óh, madár! Ezek közül a huszonegy legfontosabb és legszörnyűbb a következő:
61. Tāmisra (sötétség), és Loha-śaṅku (a vas-tüskés), Mahā-raurava (bömbölő) és Śālmali (a már előbb említett kízó-fa), Raurava (üvöltő), Kuḍmala (bimbó: kinyíló és újra bezáruló), Kāla-sūtraka (sötét fonal), Pūti-mṛttikāḍa (bűzös agyag), Saṃghāta (a szoros), Lohitoda (víz helyett vér), Saviṣa (méreggel telített), és Sampratāpana (zsarátnok), Mahā-niraya (nagy pokol), Kā-loka (varjú-pokol), és Mahā-patha (hosszú ösvény), Avīci (víztelen), Andha-tāmisra (sötét „vak” mélység), és Kumbhī-paka (üstben megsütő), egy Sampratāpanḍ (mindent elégető) nevű és egy Tapana (égető) nevű: ez ama huszonegy.
62. Mindezek betegségekkel és kínokkal telítettek, és különböző fokozatokra osztottak; az elkövetett gonosztettek gyümölcsei e helyeken érlelődnek meg, és [Yama-] szolgák tömegei hemzsegnek ott.
63. Ezekbe zuhannak az elvakult gonosztevők, akik megvetették a Dharmát;
64. e helyeken kínlódnak remények hiányában a kalpa (korszak) végezetéig.
65. Legyen férfi vagy asszony, az ember gyötrődik, el kell viselje
66. Tāmisra, Andha-tāmisra, Raurava poklait és a többit, melyek rejtelmes módon keletkeznek.
67. Így az, aki családapa volt, és tulajdon javát kereste, ott kellett hagyjon mindent a földön, és halála után átveszi méltó büntetését.
68. Egyedül bolyong a sötétségben, ha testét elhagyta, melyet táplált, míg másokkal gonoszat cselekedett; és útravalója minden egyéb, mint boldogság.
69. A sors által reámért tisztátalanságért, hogy családot kellett eltartson, a pokolban kell szenvedjen ahhoz a beteghez hasonlóan, aki javait elveszítette (vagy: aki mások jótékonyására szorul).
70. És amiatt, hogy jogtalanságok révén viselt gondot családjára, jut most Andha-tāmisrába, a sötétség legszörnyűbb helyére.
71. Miután az ember alatti világok minden kínjait sorban elviselte, tisztává válva újra ide jut (emberként születik újra).

Negyedik Adhy-āya

A bűnök, melyek a pokolba juttatnak

Garuḍa így beszélt:

1. *Minő bűnök következtében jutnak a poklokba az emberek, miért kell a hosszú utat [Yamához] megtenniük? Ezt közöld vélem, óh, Keśava!*
Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így válaszolt:
2. *Aki folyamatosan követett el rosszat, és elmulasztotta a jó cselekvést, az poklról poklra vándorol, szörnyűségből szörnyűségbe jut.*
3. *Az igazak három kapun át vonulnak be a Dharma-rāja városába (a keleti, északi és nyugati kapun); a gonoszak útja a déli kapun át vezet.*
4. *E félelmekkel teli úton folyik a Vaitaraṇī áramlata; ama gonoszokról szólok néked, kik oda jutnak:*
5. *brāhmaṇák gyilkosai és égetett italok rabjai, gyilkosok, akik gyermeket vagy tehenet öltek meg; aki asszonyt vert agyon, aki magzatot hajtott el, és aki titkon követett el rosszat;*
6. *aki tanító [illetve szülő], istenség vagy brāhmaṇa javait rabolta el, aki asszony és gyermek javait tulajdonítja el;*
7. *aki adósságát meg nem fizeti, aki a rábizottat elsikkasztja, aki bizalommal visszaél, aki méreggel gyilkol;*
8. *aki rágalmat terjeszt, aki más erényeit el nem ismeri, aki irigylis más kiválóságát; aki az alacsonyrendűhöz vonzódik, és a jók társaságát kerüli;*
9. *aki kiváló embereket, jó cselekedeteket, tiszteletre méltó személyeket és isteneket\$ becsmérel; aki becsmérli a Purāṇákat, a Védát, Mīmāṃsāt, Nyāyát és a Vedāntát;*
10. *a kárörvendő, a boldogak megszorítója; a hazug és rosszra törekvő;*
11. *aki a jó tanokra és śāstrákra nem figyelmez; aki csupán önmagát becsüli, a gögös, és aki balgaságát bölcsességnek tartja;*
12. *e legnagyobb bűnösök, és még sokan mások, kik jót tenni nem akartak, járják Yama ösvényét, jajgatva éjjel és nappal.*
13. *Yama szolgálói által ütlegelve vonulnak a Vaitaraṇīhoz; és közlöm veled, hogy abba kik zuhannak bele:*
14. *aki anyát, apát vagy más tiszteletre méltó személyt megvet, az merül el benne.*
15. *Aki hű asszonyt, jó családból származót, jó modorút gyűlölködésből eltaszít, az zuhan a Vaitaraṇība.*
16. *Aki ezernyi erény helyett gonoszat választ, az merül el benne.*
17. *Aki egy brāhmaṇának tett ígéretét be nem váltja; aki magához hívja, de azután így szól: „Mit keresel nálam?”; ezek mindenkor (azaz a kalpa végezetéig) ott kell tartózkodjanak.*
18. *Aki az ajándékot visszaveszi, vagy megbánja adakozását; aki mások létfontartását szolgáló javakat eltulajdonít;*
19. *aki áldozati szertartást megzavar, aki jó tanításokat megszakít, aki szántóföldek határköveit eltávolítja, és legelőket szánt föl;*
20. *aki brāhmaṇának ad el égetett italt, vagy vṛṣalīt (alacsony kasztbli: śūdra) vesz feleségül, aki áldozatra szánt állatot maga fogyaszt el;*
21. *oly brāhmaṇa, aki kötelességeit elmulasztja, hússal él, vagy részegekedik, érzéki élvezeteknek adja át magát, és a śāstrák tanulmányozását elmulasztja;*
22. *oly śūdra, aki a Veda szavait olvassa, vagy barna tehen tejét issza (részére\$ tiltott szertartáson vesz részt), aki brahminzsinórt visel, vagy brāhmaṇa családból származó nővel köt házasságot;*
23. *aki király felesége után vágyakozik, vagy más feleségét elcsábítja, aki fiatal leányt csábít el, vagy erényes nőt rágalmaz:*
24. *ezek, és még sokan mások, akik a gonoszhoz vonzódnak, és kötelességeiket elmulasztották, merülnek el a Vaitaraṇīban.*

25. *Miután e gonoszak bejárták az egész utat, Yama palotája elé érnek; a szolgák azonban Yama parancsára visszaűzik őket, és újra belévetik a szerencsétleneket a folyóba;*
26. *a Vaitaraṇiba vetik bele a vétkeseket, mely bejárata a legrémesebb pokloknak, óh, madarak ura! Ide dobatnak be a bűnösök.*
27. *Ha fekete tehén nem adományoztatott, és a halotti szertartások el nem végeztek, úgy kínlódnok kell, majd eljutnak ama fához (kínok fája), mely a parton áll.*
28. *A hamis tanúságot tévő, az igazságtalan, a csaló és a tolvaj [jut oda];*
29. *a hatalmas fák pusztítója, erdei tanyák rongálója, fogadalom meg-nem-tartója\$, szertartás kerülője, özvegy becsületének megrablója\$ [jut oda];*
30. *asszony, aki férjét szidalmazza, aki más után áhítozik; ezek és az ehhez hasonlóak szenvednek a kínok fáján.*
31. *Ha az ütlegelések következtében a földre zuhannak, jönnek a szolgák, és a pokolba vetik őket; szólok ama bűnösökről, akik oda levettetnek:*
32. *istentagadók, törvénysértők, a mohó vágyak rabjai, a hálátlanok, a csalók – ezek jutnak a poklokba.*
33. *A kutak, tavak, templomok vagy emberi lakok pusztítói jutnak a poklokba.*
34. *Aki az étket asszonytól, gyermektől, szolgától és tanítótól megvonja, aki az ősöknek való áldozást elmulasztja, az jut a pokolba.*
35. *Aki karókkal, gáttakkal, kövekkel vagy tüskés bozóttal az utakat elzárja, az jut a pokolra.*
36. *Ama balgák, kik Śiva és Śivā, Hari, Sūrya és Gaṇeśa, valamint egy nagy tanító vagy bölcs tiszteletét elmulasztja, az jut a pokolba.*
37. *Az a brāhmaṇa, aki rabszolganót visz ágyába, meg kell járja a mélybe vezető utat; és ha śūdra nővel ad életet gyermeknek, úgy kiteszítettik a brāhmaṇa kasztból;*
38. *az ilyen brāhmaṇa tiszteletre nem méltó; az őt tisztelő balga maga is pokolra jut.*
39. *Azok, kik civakodásban örömeiket lelik, kik brāhmaṇák közti vitának örülnek, kik szarvasmarhák tulajdona÷ fölötti vitát nem csillapítanak, de szítanak – mind pokolra jutnak.*
40. *Kik a fogamzásra alkalmas időt (ṛtu-kāla: közvetlenül a menstruációt követő időszak) asszonyuknál elmulasztják, szintén a pokolba jutnak.β*
41. *Aki vágytól elvakultan, a menstruáció idején közelít asszonyához, vagy a Parvan idején (holdcsomópontok: a holdváltozások négy napja), vízben, nappal – az is a pokolra jut.*
42. *Aki váladékait tűzbe vagy vízbe veti, vagy kertbe dobja, vagy tehénistállóba, útra hullatja – az is pokolba kerül.*
43. *Fegyver, íj és nyíl készítője, ezek árusítója – szintén pokolra jut.*
44. *Az ördöggel szövetezik, aki állati bőrt árul, és oly asszony, aki haját eladja (azaz prostituált lesz), a mérgek árusítója: mindezek a poklokra jutnak.*
45. *Aki védtelent meg nem sajnál, aki kiválóak ellen lázít, aki ártatlant büntet – az a pokolra jut.*
46. *Aki a házába étekért betérő brāhmaṇának ételt nem ad, bárha az éppen elkészült, az a pokolra jut.*
47. *Aki mindenkivel szemben bizalmatlan; aki mindenkivel szemben csalárd, az a pokolra jut.*
48. *Aki kötelmeket\$ vállal magára, de azután fékezhetetlensége miatt kibújik*

- vállalása alól, szintén pokolba jut.
49. Aki a tanítót, ki véle az ātmā tanát közli, valamint a Purāṇa-előadót\$ nem tiszteli, az a pokolba jut.
50. A barát megcsalója, barátság elárulója, a remények elpusztítója a pokolba jut.
51. Aki mennyegzői menetet, istenség tiszteletére rendezett körmenetet vagy zarándokutat megzavar, az oly szörnyű pokolba jut, amelyből a kijutás lehetetlen.
52. A gyújtogatót Yama szolgálói megragadják, és tüzes verembe vetik,
53. és amikor aztán összeégve az árnyékban menedéket keresne, a szolgálók Asipattra-vanához vezetik;
54. és ha aztán a kardlevelek tagjait összehasogatták, így kiáltanak feléje: „Tán csak nem akarsz árnyékban álmodozni\$?!”
55. És ha szomjtól gyötörve inni szeretne, a szolgálók forró olajat nyújtanak néki.
— Nos, egyél és igyál! – így szólnak hozzá; innia kell, és összeégett belekkel roskad össze.
56. Később újra magához tér; jajgat, de beszélni nem képes többé.
57. Ily sokféle kínokat kell a gonoszak elviseljenek, óh, Tārksya! Így mondja a hagyomány, és miért is beszélnek többet erről, amikor minden sāstrában olvashatod!
58. Így gyötörtetnek férfiak és asszonyok, így sülnek a poklok mélyén, egész e világ végezetéig.
59. Ha azonban tetteik gyümölcseit elfogyasztották, új létre ébrednek, és Yama parancsára visszajutnak a földi világba; újraszületnek alacsony sorban, mozdulatlan dolgokká vagy mássá (növényyé, állattá) válva.
60. A fák, bokrok, liánok, kúszónövények, hegyek és füvek ama mozdulatlan dolgok, és ott mélységes tompaság (öntudatlanság) uralkodik.
61. Rovar, barom, madár és vízi állatok (ama alacsony sor)\$; a 8.400.000 lény közé számítanak azok is, akik isteni ölből születtek (félistenek: yakṣa, gandharva, rākṣasa):
62. mindezek tévelyegnek, majd emberként születnek meg; a poklokból az emberi világba jutók śva-pākaként (kutyaszakács: kaszton kívüli) születnek meg, és még ily állapotukban is sok szerencsétlenség vár rájuk;
63. oly férfiak és asszonyok lesznek, akik magukon viselik a bűn (előző vétkek) jeleit: a leprások, született vakok, és más szörnyű betegséggel megverték\$.

Ötödik Adhy-āya

A bűnösök ismertetőjelei

Garuda így szólt:

1. Mi az egyes vétkek ismertetőjele, és minő anyaölbe jutnak a bűnösök? Ezt ismertesd nékem, óh, Keśava!

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így válaszolt:

2. A poklokból újraszülető bűnösök, kik a megfelelő anyaölekbe\$ jutnak, és vétkeik ismertetőjeleit viselik, halljad, ilyenek:
3. Brāhmaṇa gyilkosa tudóbajos lesz; tehén megölője púpos és hülye\$; leányka gyilkosa bélpoklos. E három cāṇḍāla-ölben születik.
4. Asszony megölője vagy magzat elhajtója beteg pulindaként (vad hegyi törzs) születik; aki oly asszonnyal közösül, kivel nem volna szabad, magtalanként születik; tanítója ágyának meggyalázója bőrbetegséggel bűnhődik.

5. *A hús fogyasztója (nyilván csak brāhmaṇákra vonatkozik) vörös tagokkal (bőrbetegség fajtája) születik; aki mohóságból (nem éhségből) fogyaszt tiltottat, annak hasa fölfúvódik.*
6. *Az ingyenc, ki másoktól irigyli a jót, golyvás lesz, aki áldozatul tisztátalan étket ajánl föl, leprás lesz.*
7. *Aki tanítót (vagy más tiszteletre méltó személyt) megvet, epileptikusként születik; a Védák és sásztrák megvetője minden bizonnyal sárgaságban fog szenvedni.*
8. *A hamis tanú némaként születik, az étkezési szabályok megsértője egyszeműként; és ajaknélkülüként születik az, aki esküvői menetet megzavar; vak lesz, aki könnyvet (szentírást) lop el.*
9. *Aki brāhmaṇát vagy tehenet megrúg, sántaként vagy bénán születik; a hazug dadogó lesz, és aki ilyenre hallgat, siket lesz.*
10. *A méregkeverő megőrül, egy gyújtogató elhullatja haját; hússal kereskedő (brāhmaṇára vonatkozik) boldogtalan lesz; élőlény húsának fogyasztója (szintén brāhmaṇára vonatkozik) súlyos betegségeken kell keresztülmenjen.*
11. *Alacsony kasztba a drágakövek kedvelői jutnak (akik azokat lopták), az aranytolvaj beteg körmökkel jó a világra; más fémek tolvaja szegénységre jut.*
12. *Étek elrablója egérként (patkányként) születik meg; a gabonatorvaj sáskaként, a víz tolvaja kakukként, a méregtorvaj skorpióként születik meg.*
13. *A főzelék-tolvaj pávaként, illatszerek tolvaja mósuszként, méz tolvaja darázsként, hús tolvaja keselyűként, só tolvaja hangyaként születik meg.*
14. *Bétel, gyümölcsök, virágok és hasonlóak tolvaja majomként, szantál, széna vagy gyapot tolvaja birkaként születik újra.*
15. *Ki létét erőszakos úton biztosítja, karavánokat támad meg, a szenvedélyes vadász, kecskebakkén él majd gyilkos (vagy hóhér) házában.*
16. *Bódítószer élvezete következtében elhalt, fekete kígyóként születik újra a hegyekben, a mértéktelen élvező elefánt lesz elhagyatott vidéken.*
17. *Azok a brāhmaṇák (vagy magasabb kasztbeliek), akik elmulasztják a vaiśva-deva-áldozatot, vagy tilalmas táplálékot esznek (alacsonyabb kasztbelitől nyújtottat), melyet előzően meg nem vizsgáltak (tisztaságát illetően), tigrisként születnek meg elhagyott vadonban.*
18. *Az a brāhmaṇa, aki a Gāyatrīt nem imádkozza, aki a hajnali áhítatot\$ elmulasztja, ki belül rossz, és csak külső látszatra rendes, képmutatóként születik újra.*
19. *Az a pap, ki áldozatot mutat be annak, kinek nem volna szabad, disznóként születik, ha mohóságból (adomány reményében) gyakran mutat be áldozatot, öszvérként születik; ha mantra elmondása nélkül táplálkozik, úgy varjúként születik újra.*
20. *Az a brāhmaṇa, aki tiszteletre méltó személyt tanítani vonakodik, bika lesz; tanítvány, ki mesterét nem szolgálja, baromként vagy számárként születik újra.*
21. *Aki tanítójával gorombáskodik, vagy azt letegezi; aki pappal vitázik, víztelen vidéken brahma-rākṣasaként születik meg.*
22. *Aki a brāhmaṇának ígért ajándékot visszatartja, sakál lesz; aki tiszteletre méltóakat meg nem vendégel, sakálként születik, vagy démon lesz (phet-kāra).*
23. *Barát elárulója hegyi keselyű, csalárd kereskedő bagoly lesz; aki [a magasabb kasztokat] szidalmazza (brāhmaṇa, kṣatriya és vaiśya), és a [négy]*

- életrendet becsmérli (*brahma-cāri, gr̥ha-stha, vāna-prastha* és *sannyāsī*),
erdei galambként születik újra.
24. Remény és szerelem pusztítója, s aki asszonyát gyűlölet okából elűzi, hosszú időn át szerencsétlen lesz.
25. Anya, apa, tanító gyűlölője, testvér és fivér ellensége, az anyaölben pusztulnak el.
26. Oly asszony, aki anyósát és apósát szidalmazza, civakodást szít, pióca lesz; férjének szidalmazója pedig tetűként születik újra.
27. Férje elhagyója, a hűtlenkedő bőregéreként, gyíkként vagy kígyóként születik meg.
28. Nemzetségének (*gotra*) meggyalázója, aki gotrája asszonyával folytat viszonyt, előbb hiénaként, majd sünként, és végül medveként születik meg.
29. Aki vezeklő nő után áhítozik, sivatagi démonként (*maru-piśācaka*), aki fejletlen után áhítozik, erdei óriáskígyóként születik.
30. Kaméleon lesz, ki mestere asszonyát szereti, míg királynő szeretője megvetett lény lesz; barát feleségének elcsábítója pedig számárként születik újra.
31. A pederasztá disznóként, tisztátalan ágyban fetrengő bikaként, az érzékiség rabja csődörként születik meg.
32. A tizenegyedik nap (*Ekādaśī*) áldozatának elmulasztója kutyaként születik újra; az a pap, aki pénzért mutogatja az istenségek képmásait, kakasként születik meg.
33. Az az elvetemült *brāhmaṇa*, ki pénzért végez szertartásokat, *devalakának* neveztetik, és kizáratik az áldozók sorából.
34. Ama bűnösök, kik karmájuk folytán a poklokat megjárják, ismét e földre születnek.
35. Egy *brāhmaṇa* gyilkosa számár, teve, bivaly ölébe; égetett ital fogyasztója farkas, kutya és sakál ölébe kerül. (Ahol többfajta lehetőség említettik, ott egymás utáni inkarnációkról van szó.)
36. Aranytolvaj hernyó, rovar és madár és madár ölébe jut; tanító ágyának megbecstelenítője sorban fű, bokor és lián lesz.
37. Asszony elcsábítója, idegen javak elidegenítője, *brāhmaṇa* megrablója, *brahma-rākṣasaként* születik újra.
38. *Brāhmaṇa*-javak eltulajdonítása a családot (*kula*) hetediziglen teszi tönkre; ha rablás vagy tolvájlás útján történt, úgy a következmények nap és hold fönnállásáig tartanak.
39. Vasat, követ, mérget megemészthet az ember, de megemészthetetlen a három világban (*mennyben, földön és légben*) a *brāhmaṇák* java.
40. A *brāhmaṇák* javából előállított kocsik és harci eszközök elpusztulnak a csata kezdetekor, széthullanak, mint a homokgátak.
41. Templom és pap megrablása következtében családok halnak ki, és ez történik egy *brāhmaṇa* lebecsülése miatt is.
42. Mi e lebecsülés (*atikrama*): a Védák és *sāstrák* tudójának elutasítása, az adomány ily személytől való megvonása.
43. Nem lebecsülés a *brāhmaṇának* [mindez], ha nem tanulmányozója a Védáknak; hiszen nem hamu, de tűz áldozandó.
44. Óh, *Tārksya!* A *brāhmaṇa* megvetője, lebecsülője sorra járja meg a poklokat, és újjászületésekor vak, adakozásra képtelen koldus lesz.
45. Aki a maga vagy más által adott földet visszaveszi, hernyóként kínlódik hatvanezer éven át a mocsárban.
46. Aki a maga által adottat veszi vissza, e világ végezetéig bűnhődik a

- poklokban.
47. Óvni kell az ajándékozott (brāhmaṇának adott) javakat, mivel ellenkező esetben a bűnös béna kutyaként születik meg.
 48. Aki egy brāhmaṇa szükségleteiről gondoskodik, az jutalomként százezer tehén birtokába jut; aki őt megkárosítja, kutya és majom lesz.
 49. Óh, madarak ura! Ily ismertetőjelekkel találkozhat e világban, és ily születések lehetségesek, az elkövetett tetteknek megfelelően.
 50. Így születnek újra a bűnösök, ha a poklokból e világra visszatérnek, a kínok elszenvedése után.
 51. Ezernyi születésen át jutnak állati ölekbe, és gyötrődnek, terheket cipelnek.
 52. És ha mint madarak, átszelték az eső, fagy és hőség gyötrelmeit, ha a jó és gonosz tettek ismét egyensúlyba jutottak, ismét emberi ölben látnak napvilágot.
 53. Férfi és nő egyesülése következtében keletkezik az ember az anyaölben; és ha a szenvedések, melyek az anyaölben kezdődtek, végetérnek, ismét halál következik.
 54. Születés és halál – ez osztályrésze minden lénynek; az elemek négyszeres egyesülésének kereke imígyen forog.
 55. A kerék forgásához hasonlít a születés és halál körforgása, és mindez varázslatom (māyā) következtében hol e földön, hol a poklokban történik a karma törvénye szerint.
 56. Az adományok megtagadója koldus lesz; szegénysége következtében gonosz tettet hajt végre; gonosztette következtében a pokolba jut; aztán újra szegény lesz, és ismét bűnöző.
 57. Az elkövetett tettek következményei el nem maradhatnak; vonatkozik ez jóra és rosszra. A ki nem egyenlített karma el nem tűnik, bárha milliárdnyi világkorszak múlna is el.

Hatodik Adhy-āya

A bűnösök újraszületésével kezdődő szenvedések

Garuda így beszélt:

1. Hogyan lép a poklokból visszatérő az anyaölből a létbe? Írd le nékem, óh, Keśava, mily szenvedések várnak reá az anyaölben és azt követően!

Viṣṇu így válaszolt:

2. Kinyilatkoztatom néked, hogyan keletkezik az ember, midőn férfi és nő egyesülnek, és mag, valamint menstruációs vér (az anyaölben) visszatartatnak.
3. A menstruáció alatt a gonoszak nyerik el tetteiket, ama három nap során, mivel Indra brāhmaṇagyilkossága [az asszonyban] jelen van. (brahma-hatyā = mágikus-materalisan\$ fölfogott\$ vétek, melyet Indra követett el Vṛtrán, harmadrészben a menstruáló asszonyokba helyeztetett.)
4. Az első napon az asszony egy cāṇḍālī (pária), a másodikon brahma-ghātini (brāhmaṇagyilkos), a harmadikon egy rajakī (alacsony keverékkasztbeli): ezek az anyái a poklokból visszatérőknek.
5. A karmának megfelelően és Íśvara (istenség) irányításával a nő a férfi magjaként a nő testébe lép, hogy ott testet nyerjen.
6. Egy nap múltán [az embrió] folyékony tömeg [egyesülvén a menstruációs vérrel], öt nap után hólyagocska (budbuda), tíz nap múltán [akkora,

- illetve oly kemény, mint egy] karkandhū badarī-phala÷ (Zizyphus Jujuba termése), és ettől kezdve húscsomócska, vagy\$ tojásnyi.
7. Egy hónap alatt keletkezik a fej, a második elmúltával válnak el a végtagok és a többi rész; körmök, szőrzet, csontok, nemiszervek és testnyílások három hónap elmúltával keletkeznek.
 8. Négy hó elteltével keletkezik a hét alapanyag (a hét dhātu: chylus, rasa <az ételből képződik, és az epe alakítja át vérré>; vér, rakta; hús, māmsa; zsír, medas; csont, asthi; velő, majjā; mag, śukra), az ötödik után keletkezik az éhség és a szomjúság; a hatodik után megmozdul az embrió, a külső tojásburokba kerülve (jarāyu) az anyaölben jobb felé.
 9. Az anya által élvezett táplálék és ital következtében megerősödnek [az embrió] alap-alkotóelemei anélkül, hogy ezt ő maga akarná; midőn egy lény kialakul, bélsár és vizelet barlangjában hever.
 10. Az ott tanyázó éhes hernyók minden pillanatban rágnak tagjain, mivel azok még igen gyöngék; a szörnyű kínok következtében állandóan újult állapotban van.
 11. Ha azután rá is hatással van ama sok égető, erős, forró, sós, nyers és más étek, melyet az anya fogyaszt, minden tagjában fájdalokat észlel.
 12. A méhben, melyet kívülről a belek vesznek körül, ül, miközben fejét a has irányában, a hátát a nyak irányában ferdíti\$; képtelen tagjait megmozdítani, [úgy helyezkedik el,] mint madár a fészekben.
 13. Azután az istenség akaratából elnyeri az emlékezést (smṛti), és visszagondol száz élete tetteire; nagy sóhaj szakad ki belőle: „Hol is találhatnék menedékre?”
 14. Mint könnyörgő látnok (rṣi), félelemmel teve, hét kötéllal [az anyagi léthez] bilincselve, összekulcsolt kezekkel azt dicsőíti, aki az anyaölbe irányította (Viṣṇu).
 15. A hetedik hónaptól kezdve tudat birtokában van, és mozog; a születési szél (sūti-vātāḥ) következtében nem marad egy helyben, hasonlóan ikertestvéréhez, [az anyaöl] sarában helyet foglaló hernyóhoz.
- A lélek (jīva) szólt:
16. „Viṣṇu védelme alá helyezem magam, Śrī férje [védelmezzon], aki e világ fölntartója, a rossz tettek elpusztítója; és aki mindazokat kedveli, akik védelmét kéri.
 17. A varázs (māyā) elvakított, e testbe ezért léptem be, [oly testbe, mely] férfi és asszony tulajdona; óh, oltalmazóm, a születések körforgásába léptem én, ami tévhit következtében, hogy 'én' és 'enyém', létezik!
 18. Környezetemben (családomban és kapcsolataimban) jó és rossz tetteket követtem el; szenvednem nékem kell emiatt egyedül, [mivel] azok, kik [cselekedeteimből] hasznot húztak, eltűntek.
 19. Ha az anyaölből kiszabadulok, birodalmadra fogok gondolni; az adjon nékem erőt, hogy az üdvösséget elnyerhessem!
 20. Bélsár és vizelet gödrébe zuhantam, és az anyaöl tüze eléget engem; szabadulni szeretnék innen; hogyan kerülhetnék ki innen?
 21. Annak oltalmába ajánlom magam, aki ily fölismerésre juttatott, aki szánalmat érez a nyomorultak irányában; bárcsak ne várna reám újólag [új születéseken át való] vándorlás.
 22. Nem akarok több anyaölből kilépni, mivel odakint szerencsétlenség vár reám elkövetett gonosz tetteim következményeképpen.
 23. Bárha itt szörnyű kínokat kell elszenvednem, mégis eltűnt bénultságom,

ha lótuşzlábaid átölelve remélhetem, hogy lelkem elszakíthatom a saṁ-sārától.”

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége szólt:

24. *Ily szavakkal magasztalja a látó (ṛṣi) az anyaölbén a tizedik hónap során [Viṣṇut]; erre hirtelen a születés szele (sūti-māruta) lefelé hajtja, hogy megszülethessék.*
25. *Ettől [a széltől] erőszakkal kiszorítva, süllyed fejjel lefelé; ezután nagy nehezen kilép, panaszkodik, és elveszíti emlékezését [a korábbi életekre vonatkozóan és anyaölbén töltött idővel kapcsolatban].*
26. *A földre hullva bélsárban és vizeletben kapálódzik, piszokban élő hernyóként; miután fölismerése\$ tovatűnt, kiáltozik, mivel a fordított\$ utat járta meg (azaz a māyā következtében az újraszületés sorsát választotta).*
27. *Ha a fölismerés, mely az anyaölbén, egy betegség folyamán, az elhamvasztáskor vagy egy Purāṇa meghallgatásakor fönnáll, folyamatos maradna, akkor volna-e valaki, aki ne kívánna szabadulni [a saṁ-sāra] bilincseitől?*
28. *Ha az ember közvetlenül karmája levezeklése után [a pokolban] az anyaölet elhagyja, tüstént elvakítja Viṣṇu varázshatalma (ti. a māyā).*
29. *Amint e varázshatalom megérinti, elveszíti akaratát, és nem beszél; elviseli ama szenvedéseket, melyek reá a gyermekkorban és később várnak, amikor is másoktól függ.*
30. *Olyanok nevelik föl, kik nem értik; nem kívántat kell cselekedjen, és semmit nem képes visszautasítani.*
31. *Szennyes fekhelyen, ahol rovarok gyötrik, nem képes magát megvakarni, nem képes fölülni, fölemelkedni vagy mozdulni.*
32. *Darazsak, mérges legyek, poloskák és más rovarok kínozzák a rikoltozót, míg az ájultan adja át magát kízóinak.*
33. *Miután így kellett elviselje a csecsemőkor és gyermekkor kínjait, eléri a kamaszkort, és természete démonivá (zabolázhatatlanná) válik.*
34. *E korban átadja magát a bűnözésnek, keresi kivetettek társaságát, nem figyelmez a śāstrákra, nem hallgat a bölcsök szavaira, hajszolja az élvezeteket.*
35. *Ha a nőt, az istenség (Viṣṇu) varázs-figuráját pillantja meg, akkor elhatalmasodik rajta a szenvedély; vakon ugrik a mélybe, miként a pille a tűzbe.*
36. *Az antilop, az elefánt, a pille, a méh és a hal: ez az öt, öt által leli halálát (az antilopot zeneszóval csalja elő a vadász; az elefántot akkor ejtik rabul, ha párosodik; a pillét a láng csalja törbe; a méhet az illat csábítja a lótuşz-kehelybe; a hal horogra akad), hogyan is ne pusztulna el az [egyetlen], akit öt [érzéke] visz romlásba?*
37. *Ha tudatlansága következtében arra vágyik, mit el nem érhet, úgy elhatalmasodik rajta a düh, és szenved; és amint teste nő, úgy nő gögje és gyűlölködése.*
38. *Egyre-másra keresi a kapcsolatokat, és szeretőivel együtt igyekszik a romlás felé; az erősebb elpusztítja, miként a gyengébb elefántot megöli az erősebb.*
39. *Nem balga-e, aki az oly nehezen megszerezhető emberi életet az érzéki örömek kedvéért elpocsékolja?*
40. *Száz újraszületés múlis el, míg elkövetkezik az emberként való születés*

[újra]; és mennyivel nehezebb egy brāhmaṇa testét elnyerni! Aki ezt megőrizni nem képes, és érzékei rabja lesz, az még az elnyert ambróziát (halhatatlanság itala = a-mṛta) elveszítheti.

41. Ha ezután elérte az öregkort, sok betegség keríti hatalmába; és ha végül a halál is utoléri, ismét a szörnyű poklokba jut.
42. A karma kötelékeiben vergődve, a gonoszok soha el nem érik a közömbösség (a világ javaival szemben való közömbösség) állapotát, és varázshatalmam elvakítja őket.
43. Közöltem veled tehát, óh, Tārksya, a bűnösök pokoljárását, kiken a halotti áldozat (antyeṣṭi) nem segít (vagy értük be nem mutatott); mit kívánsz még hallani?

Hetedik Adhy-āya

Babhru-vāhana király beszélgetése egy pretával

A Sūta így beszélt:

1. Garuḍa, ezeket hallva, úgy reszketett, mint az aśvattha-fa (Ficus Religiosa) levele; de az emberek üdve érdekében tovább kérdezte Keśavát.

Garuḍa így szólt:

2. Közöld vélem, mily módon kerülhetik el a pokolbeli büntetéseket azok emberek, akik elvakultság okából vagy akarattal követtek el vétkeket!
3. Közöld, óh, parancsoló, az emberek megváltása érdekében, hogy a gyöngék, a saṁ-sāra tengerébe elmerültek, kiknek lelkeik foltot ejtettek az érzéki élvezetek,
4. mily módon, óh, Mādhava (Viṣṇu-Kṛṣṇa) üdvözülhetnek; nyilatkoztasd ki a Purāna értelmét!

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így felelt:

5. Helyesen kérdeztél, óh, Tārksya, és valóban az emberek üdve érdekében! Figyeld tehát összpontosított szellemmel; mindent kinyilatkoztatok előtted!
6. A fiatlanok és bűnösök rossz sorsáról már előbb szóltam néked, de nem beszéltem az erényesekről, kiknek egy fiuk van, óh, madarak ura!
7. Ha a karma következtében egy fiú születése megakadályoztatik, úgy mód keresendő ennek elérése érdekében.
8. Aki odaadó figyelemmel hallgatja meg a Hari-vaṁśa (a hét vadász legendája) történetét, aki az előírásoknak megfelelően ismétli el a Śata-ca ṇḍit (Durgā, Śiva feleségének tettei), és bizalommal gondol Śivára, az fiút nyerhet.
9. Aki atyját a Put nevű pokolból megváltja, azt a fiút e tettéért Svayambh ū (Brahmā) Put(t)rának nevezi.
10. Egyetlen erényes fiú (aki a halotti áldozatot bemutatja) egész családját megmenti [a pokolból]; „egy fiú segítségével elnyerhetőek a világok” (a bánat-nélküli világok, melyek közül az első a menny, svarga), így mondja az örökérvényű kinyilatkoztatás.
11. Így már a Veda hirdeti a fiúgyermek nagyszerűségét; ezért, aki fia arcát megpillantja, megszabadul az atyák bűneitől.
12. Aki unokáját megérinti, megszabadul a háromszoros vétektől (melyeket az istenségek, ṛsik és ősök ellen elkövetett); a [pokol] világokon (lokān yama-lokāḍin) átvonul [bántatlanul], és eléri a mennyországot a fiú, az unoka és a dédunoka révén.
13. Egy, a brahma-vivāha (az ortodox esküvők közül a legelőkelőbb) szerint

elnyert asszony fiúgyermek a mennybe juttat; egy saṃgrhīta-fiú (alacsony kasztbeli nővel kötött házasságból született) ezzel szemben a pokolra juttat; ezt tudva, kerülendő az alacsony kasztbeli nővel a házasság, óh, madarak legkiválóbbja!

14. *Csak ugyanazon kasztból származó férfi és nő gyermeke törvényes (aurasa), óh, madár! A halotti áldozat bemutatásával őseik számára a mennyet biztosítják.*
15. *Az magától értetődik (kim ucyate), hogy a fiúgyermek által bemutatott halotti áldozat a mennyet biztosítja. De miként biztosíthatja a mennybe jutást, ha valaki más mutatja be az áldozatot? Most erre adok választ!*
16. *Hallgass meg egy régi legendát (iti-hāsa), amely bizonyítja, hogy a halotti áldozat (aurdhva-dehika) a legnagyobb cselekedet.*
17. *A régmúlt időkben, óh, Tārksya, a Tretā-yugában (a nagy világkorszakok közül ez a második) élt Babhru-vāhana király (Arjuna és Citrāṅgada (citra: sokféle, aṅga-da: felkaron hordott karperec) fia, Mahodaya (mahā: nagy, udaya: jólét) uralkodója) Mahodaya szépséges városában, aki erényes és nagyhatalmú uralkodó volt!*
18. *Szívesen áldozott és adakozott, sok jót cselekedett, résztvevő és barátságos ember volt.*
19. *Alattvalóit gyermekeiként védelmezte; és kṣatriyaként igazságosan ítélkezett a bűnösök felett.*
20. *Ez a nagyhatalmú egy alkalommal kíséretével vadászaton volt; sűrű, nagy erdőbe jutott.*
21. *Rengeteg vad élt itt, és sokfajta madár éneke visszhangzott. Ebben az időben a távolban a király egy gazellát pillantott meg.*
22. *A gazella elfutott, a király nyilától eltalálva, és eltűnt a rengetegben.*
23. *A király követte a vérnyomokat, és üldözés közben egy másik erdőbe jutott.*
24. *Éhesen és holtfáradtan a király egy patakhoz érkezett, és abba lovával belegázolt.*
25. *Ivott a lótuuszvirágok illatától áthatott friss vízből, azután fölülülve kilábal a patakából.*
26. *Megpillantott egy csodás nyag-rodha-fát, mely pompás árnyékot vetett, és melynek ágai közt madár csapat énekelt.*
27. *E hatalmas fa szinte uralkodott az erdőn. A király lepihent tövében.*
28. *Ekkor hirtelen megpillantott egy pretát, aki éhségtől és szomjúságtól megzavarodva, szennyesen, meggörnyedve, lesóványodva kuporgott ott.*
29. *A szörnyűséges látvány csodálkozásra készítette a királyt; a preta azonban, látván, hogy a király e szörnyű erdőbe jutott,*
30. *reménykedve közelített hozzá. És ekkor, óh, Tārksya, a preta-király ily szavakkal fordult a királyhoz:*
31. *A véled való találkozás révén, óh, nagyhatalmú, kijutottam a preta-állapotból, elértem a legmagasabbrendű üdvöt, és most igen boldog vagyok! A király így szólt:*
32. *Te fekete, vicsorgó fogú! Mily szörnyű vétek juttatott rémes helyzetébe, hogyan váltál pretává?*
33. *Meséld el nekem részletesen preta-léted okait; ki vagy, és mily adomány válthatna meg téged a preta-léttől?*
- A preta így felelt:*
34. *Óh, királyok legkiválóbbja, mindent elmondok néked kezdetétől fogva; ha azután megtudtad, miként kerültem ily sorsra, módot kell találnod, hogy*

megváltódjam!

35. *Van egy Vaidása nevű város, amely igen gazdag, melyet sokféle ember lakik;*
36. *szépek palotái és templomai, vallásos emlékei. Ott laktam én, te kegyes, és folytonosan dicsértem az isteneket.*
37. *A vaiśya kasztból származom, nevem Sudeva volt, hogy tudjad; a havya (tűzáldozat) bemutatásával tiszteltem az isteneket, és a kavya (halotti áldozat) bemutatásával az atyákat.*
38. *Különböző adományokkal siettem a papok segítségére; a nyomorultakon, vakokon élelem kiosztásával segítettem.*
39. *És mindez gyümölcsöt nem hozott, óh, király! És, hogy jó tetteim gyümölcsöt miért nem hoztak, elmondom néked:*
40. *Nem volt utódom, barátom, rokonom, társam, aki alkalmas lenne arra, hogy értem a halotti áldozatot (aurdhva-dehika) bemutassa.*
41. *Akinek üdve érdekében a havi, és a tizenhatszoros halotti áldozatot be nem mutatják, az igen hosszú ideig pretaként kell létezzék, bár [mások] (azaz alkalmatlanok) bemutatnák az áldozatokat.*
42. *Mutass be értem halotti áldozatot, és válts meg engem, óh, király! Hiszen a király a földön, minden kasztbeli rokona!*
43. *Ezért, ó, ments meg engem, csodás ékkövet adok néked; biztosítsd üdvömet, hogy ne kelljen újra pretaként megszületnem!*
44. *Óh, te hőszelkű, tégy jót vélem, mivel a preta-sorsot elviselni alig tudom; éhség és szomjúság igen gyötörnek!*
45. *Édes víz és gyümölcs bőségesen található ebben az erdőben, de én ezeket föl nem lelhetem, bárha éhes és szomjas vagyok.*
46. *Amennyiben énrtem, óh, király, megtartják Nārāyaṇa (Viṣṇu) szertartását, ha elhangzanak a mantrák, a Védából az Aurdhva-dehika,*
47. *úgy preta-létem megszűnik nyomban, nem kétséges ez; a Veda mantrái, aszkézis, adományok, részvét az élőlények iránt,*
48. *a sāstrák meghallgatása, Viṣṇu tisztelete, és az igazak társasága megszabadítanak a preta-léttől – így hallottam.*
49. *Nos tehát ismertetem véled a Viṣṇu-tiszteletet, amely a preta-lételet megszünteti: két karṣa (valamivel több, mint 11 gramm = 1 karṣa) arany veendő, amely becsülettel szereztetett (azaz tisztességes úton), és ebből elkészítendő Nārāyaṇa képmása, óh, király!*
50. *Miután [a képmás] föllállított sárga fölső és alsó ruházatban, fölékszerzetten és különböző vizekben megfürdötten (mindenek előtt a Gaṅgā vizében), mutatandó be az áldozat.*
51. *Keletre attól [a mūrtitól] állítandó föl Śrī-dhara (Viṣṇu mint Śrī férje), délre Mudhu-sūdana, nyugatra Vāmana istenség (Viṣṇu törpeként), északra Gadādhara (Viṣṇu mint buzogány-tartó), és így mutatandó be az áldozat;*
52. *eközben pedig az Ős-atyának (Brahmā) és Maheśvara istenségnek (Śiva) virágok, illatszerek és hasonlóak áldozandóak.*
53. *Ezután az istenségek megkerülendőek, miközben feljűk a jobb oldalunk fordítandó, és Nékik tűz-áldozat mutatandó be, valamint Viśve-devának olvasztott vaj, savanyú és édes tej.*
54. *Ezt követően az áldozatot bemutató személy tisztára fürdetve\$, szelíd szellemmel és áhítattal, az előírásoknak megfelelően mutassa be a halotti áldozatot Nārāyaṇa előtt*
55. *úgy, amint azt a śāstra tanítja: gyűlölködéstől és vágytól mentesen; hasonló módon végezze el a többi śrāddhát (halotti áldozat) és a bika*

szabadonbocsátását (vr̥ṣotsarjana).

56. Ezt követően ajándékozzon a brāhmanáknak tizenhárom dolgot; és miután még egy nyugvóhelyet is följajánlott, áldozzon a halottért egy fazék vizet!

A király így szólt:

57. Mily módon készítendő el a fazék a halottak részére (preta-ghaṭa), és minő szabály szerint áldozandó? Írd le nekem, könyörületes szívem! szerint kérlek, hogy milyen a halotti-adomány, mely a pretának megváltást biztosít!

A preta így felelt:

58. Helyesen kérdeztél, király! Figyelj jól, elmondom néked, mily hatásos adomány nem engedi, hogy a halott pretává váljék!

59. Van egy adomány, melynek neve preta-ghaṭa, mely a halott minden bűnét semmissé teszi; minden világokban nehezen szerezhető meg, és megszünteti [a preta-lét] nyomorúságait.

60. Tiszta aranyból [készült] fazekat állíts föl, mely Brahmānak, Śivának, Viṣṇunak, valamint a Loka-pāláknak (Világőrök) van szentelve; ezt add át, tiszteletteljes meghajlás kíséretében a papnak! Miért is kellene ezen kívül száz adományt adnod még?

61. Brahmā lakozik benne, hasonlóképpen Viṣṇu és Śaṅ-kara (Śiva), a nagyszerű üdvöt-hozó, és közelében, keleten és a többi égtájon a Világőrök [vannak].

62. Miután te, óh, király, nekik sorjában füstölő-szereket, virágokat és szantálfát az előírásoknak megfelelően áldoztál, az aranyedényt töltsd meg tejjel és áldozati zsiradékkal, majd ajándékozd el [a papoknak]!

63. Ez minden adomány közül a leghatalmasabb, és még a legsúlyosabb bűnöket is semmivé teszi; hittel végzendő el eme áldozati szertartás, óh, király, hogy [a holtak] preta-léte megszűnhessék!

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így beszélt:

64. Óh, Kāśyapa! Midőn a király a pretával ily beszélgetést folytatott, kísérete, a sok elefánt, lovak és kocsik utolérték.

65. A preta a kíséret megérkezése után egy csodálatos drágakövet adott át a királynak; és miután tisztelettudóan meghajtotta magát, és újólag kérte kívánsága teljesítését, eltűnt.

66. A király is elhagyta az erdőt, és visszatért városába; és miután oda megérkezett,

67. elvégezte, óh, madár, az előírásoknak megfelelően az egész halotti áldozatszertartást oly módon, ahogy azt tőle a preta kívánta; szerencsét hozó adományai révén a preta megszabadult, és megváltva a mennybe jutott.

68. [Tehát] más által bemutatott áldozat révén is (melyet nem fiúgyermek végzett), üdvözülhet a preta; mennyivel inkább üdvözül hát az az apa, kinek üdve érdekében a fiú mutatja be a halotti áldozatot!

69. És aki eme szerencséhezó\$ történetet meghallgatja, előadja, az preta nem lesz még akkor sem, ha bűnös volna.

Nyolcadik Adhy-āya

Adományok halálos betegségek érdekében

Garuda így beszélt:

1. Ismertesd vélem egészében az erre a világra vonatkozó szertartásokat, amint azok az erényesek érdekében elvégzendőek, és közöld vélem, óh, parancsoló, miképpen hajtsák végre mindezeket a fiúgyermek!

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így válaszolt:

2. *Helyes volt kérdésed, óh, Tārksya, valóban az emberek üdvét szolgálja; azt íme elmondom néked, hogy sorjában mi végzendő el az erényesek érdekében!*
3. *Ha az erényes aggastyánkorában látja, hogy testét betegségek támadják meg, hogy a bolygók állása kedvezőtlen, valamint, hogy a prāṇa (életerő) zúgása [befogott fülekkel] már nem hallható,*
4. *legyen félelem nélkül annak tudatában, hogy ezek halálát (halála közeledtét) jelentik, és bosszúságot ne érezzen; végezze el ama szertartásokat, melyek tudatosan és tudattalanul elkövetett vétkek [eltörlését] célozzák!*
5. *Ha a betegség ideje elérkezik, akkor fürödjék meg (rituális fürdő értendő), és tisztelje Viṣṇut, aki a śālagrāma-kőben (ammonit) van jelen.*
6. *Mutasson be illatszerekből és virágokból, sáfrányból és termésekből, füstölő-szerekből, lángból, étkekből és édességekből álló áldozatot!*
7. *Miután az áldozatot bemutatta, lássa vendégül a papokat és mormolja el a nyolc szótagú (Tāraka-mantra) és a tizenkét szótagú (om namo bhagavate vāsudevāya) mantrákat.*
8. *Viṣṇu és Śiva nevét idézze emlékezetébe! Hari neve kioltja az emberek vétkeit.*
9. *Ha a rokonok a beteget fölkeresik, akkor ne jajgassanak, hanem állandóan gondoljanak szent nevemre!*
10. *Hal, teknős, vadkan, hímoroszlán és törpe, [Paraśu-] Rāma (Jamad-agni fia) és Rāma (Daśa-ratha fia), Kṛṣṇa, Buddha és Kalki (Viṣṇu tíz avatārájának, testetöltésének neve),*
11. *e tíz nevet tartsák a bölcsek mindenkor emlékezetükben, és azok, akik [e neveket] a beteg ágyánál kiejtik [joggal] nevezhetőek rokonoknak.*
12. *Aki Kṛṣṇa üdvöt adó neveit énekli, annak bűnei hamuvá válnak.*
13. *Még Ajāmila is (bűnös brāhmaṇa, aki rabszolganőt vett feleségül, szerencsejátékot üzött, tolvajlásból élt), aki halálakor Hari nevét ejtette ki, ama helyre (Viṣṇu mennyországába) jutott; mennyivel inkább [jutnak el oda] azok, akik tiszta hittel ejtik ki azt!*
14. *Hari kioltja még a leggonoszabbak bűneit is, ha azok nevére gondolnak, azt kiejtik; hiszen a tűz azt is megégeti, aki akarata ellenére jut véle érintkezésbe.*
15. *Még a halálosan vétkező, óh, kétszerszületett, sem volna képes oly nagy bűnt elkövetni, amely Hari hatalma által eltörölhető ne volna!*
 - a. *Vezessétek elém a hitetlent! – szól szolgálíhoz Yama – de oly embert, aki Hari nevét idézi, elém ne hozzatok!*
16. *Odaadó szívvel tisztelem őket: Acyuta (a megingathatatlan), Keśava (hosszúhajú), Rāma (Daśa-ratha vagy Jamad-agni fia), Nārāyaṇa (az élőlények menedéke; nara: ember, ayana: menedék), Kṛṣṇa, Dāmodara (akinek a dereke meg van kötözve; dāma: kötél, udara: has), Vāsu-deva (Vasu-deva fia), Hari, Śrī-dhara (Śrī, azaz Lakṣmī őrzője illetve férje), Mādhava (Madhu leszármazottja), Gopikā-vallabha (a tehénpásztorleányok kedvence), Jānakī-nāyaka (Rāma, aki Jānakī férje), Rāma-candra!*
17. *Óh, Kamala-nayana (lótuszszemű), Vāsu-deva, Viṣṇu, Dharaṇi-dhara (a Föld őrzője), Acyuta, Śankha-cakra-pāṇi (az, akinek kagylókürt és korong van a kezében)! Légy a mi oltalmunk! Ama jóktól, akik ezt kimondják, maradj távol, óh, szolgál (Yama szolgálja)!*
18. *Vezessétek ide a gonoszokat, akik lebecsülik Mukunda (Viṣṇu) lótuuszlabainak virágillatát, amelyet a nincstelen, tudós parama-hamsák (az aszkéták legfőbb osztálya) nemzetségei élveznek; és akiket mohó vágyaik*

a pokolra érlelő\$ testhez bilincselnek.

19. Vezessétek ide a gonoszokat, kiknek nyelve vonakodik kimondani az Istenség Legfelsőbb Személyisége neveit, kiknek szelleme lótuszlábaitól elfordul, kik fejüket Kṛṣṇa előtt meg nem hajtották, és akik Viṣṇu szertartásait el nem végezték!”÷
20. Tudjad tehát, madarak hercege, hogy a világ üdve Viṣṇu dicsőítéseitől függ, és hogy ez a dicsőítés megszabadít a legnagyobb nyomorúságokból is!
21. A bűnbánati szertartások megtisztítják a jót, de a gonoszt, aki Nārāyaṇától elfordul, épp úgy nem [tisztítják meg], mint ahogyan a víz meg nem tisztítja az égetett italtól szennyezett korsót.
22. Kṛṣṇa nevének kiejtői a poklokat, Yamát és szolgálait meg nem pillantják, még álmaikban sem, mivel a bűnök eltöröltettek.
23. Aki halála előtt a brāhmaṇáknak egy Kṛṣṇának szentelt tehenet adományoz, az nem zuhan bele a Vaitaraṇī húscsapatokat, csontokat és vért tovaragadó áradatába.
24. Azután ejtse ki a hatalmas Viṣṇu nevét, ami nagy tömegű vétket egyenlít ki; a [Bhagavad-] Gītā (Mahā-bhārata÷Mhbh) ezer nevét mondja el, vagy hallgassa meg!
25. Tartsa be a fogadalmat: [kéthetes ciklus\$] tizenn÷egyedik napján koplaljon; a Gītā, a Gangesz vize, a virágáldozat, a víz-áldozat és Viṣṇu neve a halál után megváltást biztosítanak!
26. Az írástudó brāhmaṇáknak éték és vaj ajánlandó föl, valamint arany, tehen és borjú ajándékozandó.
27. Az, amit valaki halála előtt adományoz, legyen az sok vagy kevés, múlhatatlan [érdemű] lesz, óh, Tārksya, amennyiben a fiú is csatlakozik ehhez!
28. Egy jó fiúgyermek [az apja] halála óráján mindezeket a dolgokat adományozza, hiszen épp emiatt oly kívánatos egy fiúgyermek a dharma ismerői szerint.
29. Ha a fiak atyjukat félighunyt szemmel a földön feküdni látják, akkor mohó vágygal ne forduljanak ama javak felé, amelyeket amaz élete során szerzett.
30. Ezeket (a föntieket) adományozza egy jó fiúgyermek akkor is, ha apja még sokáig él, hogy az [majdan halála után] a hosszú úton ne szenvedjen.
31. Egy beteg érdekében és sötétség idején egy kétszeres adomány különösen értékes, és múlhatatlanul szükséges\$; ezen okból közöltetik a nyolcszoros adomány, amely szezámából és egyebekből áll:
32. szezám, vas, arany, gyapotszövet és só, hétfajta gabonanemű, földdarab, tehenek; ezek mindegyike tisztítószernek (bűntől tisztító) számít.
33. Ez a nagy, nyolcszoros adomány, amely még a legsúlyosabb, halálos bűnöket is eltörli, amely a halál óráján följajánlandó; halld csodálatos hatását!
34. Izzadságomból keletkezett a háromfajta tisztító szezámag; asurák, dānavák és daityák (démon-nemzetségek) fogyasztják el a szezám-adományt.
35. A háromfajta, fehér, fekete és barna szezámag adományozása eltörli ama vétket, melyeket gondolatlanul, szóval vagy cselekedettel követtek el.
36. Vas adományoztassék, miközben a kéz a földet érinti; akkor [a halott] nem jut Yama birodalmába, nem lép az oda vezető ösvényre.
37. Szekerce, bunkó, bot, kard és tör ama fegyverek, melyekkel Yama a bűnösöket megbünteti.
38. Yama fegyverei ellen hozatott meg eme áldozat; ezért áldozandó a vas, amely

- a Yama birodalomba örömet visz.
39. *Urana (démon, akit Indra agyonvert) és Śyāma-sūtra (vö. Kāla-sūtraka-pokol), Udumbara (Yama ebei) és Śeṣambala (eredetileg Śeṣa és Bala) [Yama] két hatalmas követe a halottért bemutatott áldozat révén [baj helyett] szerencsét hoznak (azaz nyugtot hagynak néki).*
 40. *Halljad, óh, Tārksya, a legnagyobb adomány titkát, melynek föld, lég és menny lakói [egyaránt] örülnek.*
 41. *A ṛṣik és istenségek, élükön Brahmával, és azok, akik a Dharma-rāja udvarán élnek, örvendeznek ama aranyáldozat láttán, és kívánságát teljesítik [a halottnak].*
 42. *Ezért ajánltassék föl az arany-áldozat, hogy a preta megváltódjék; nem kell Yama ösvényére lépjen, hanem a menny útjára tér, óh, szeretett!*
 43. *Sok időt tölt majd el Satya-lokán (univerzumunk legmagasabb bolygója), majd e földön széptestű, erényes és dallamos szavú, kiváló királyként születik újra, kinek hasonlíthatatlanul nagy a hatalma.*
 44. *Ha gyapotszövet adományoztatott, úgy a halott nem kell féljen Yama követeitől; só adományozása után pedig magától Yamától sem kell megijedjen.*
 45. *Vas, só, gyapotszövet, szezám és arany adományozása kielégítik Citraguptát, és mindazokat, kik Yama városában élnek.*
 46. *A hét gabonanemű áldozása Dharma-dhvaját örvendezteti meg, valamint azokat, akik a három kaput (a Yama-város keleti, északi és nyugati kapui, melyeken át az erényesek vonulnak) őrzik.*
 47. *Rizs, árpa, búza, mudga- és māṣa-bab (Phaseolus Mungo és Radiatus), rozs és borsó mint hetedik – ezek a hétfajta gabonanemű.*
 48. *Egy földterület adományozása, mely nem nagyobb, mint tehénbőrnyi (go-carman:oly nagyságú terület, melyen száz tehén, egy bika és borjaik elférnek), és melyet egy érdemes személy (brāhmaṇa) kap az előírásoknak megfelelően, mely tiszta a brāhmaṇagyilkosság bűnétől, megszabadít a vétkektől – mondják a látnokok hercegei.*
 49. *A királyi hatalom ellen való lázadás szörnyű vétke, amely le nem vezekeltetett, amely sem zarándokúttal, sem adományokkal jóvá nem tétetett, a föld adományozása révén töröltetik.*
 50. *Aki a brāhmaṇáknak búzaföldet adományoz, az Indra birodalmába (a mennybe) jut, azt tisztelik maguk az istenségek és a démonok is.*
 51. *Más adományok hatása [ehhez képest] igen csekély, óh, Kāśyapa! Ama érdem azonban, mely a föld adományozásából fakad, napról napra növekszik.*
 52. *Aki herceggé (bhūmi-pa) vált, és mégsem adományoz a brāhmaṇáknak földet (bhūmi), az legközelebbi születése alkalmával még egy kunyhót sem bírhat egy faluban, és szegénységét hurcolja magával születésről születésre.*
 53. *Aki földet nem adományozott, mivel egy bhū-pati méltóságát nem becsüli, az a pokolban kell időzzék, amíg Śeṣa (kígyókirály, aki Viṣṇu rendelkezése folytán a hét Pātālát és a fölöttük elhelyezkedő világot fején hordozza; ill. Viṣṇu Maga kígyó képében) e földet hordozza.*
 54. *Ezért mutassa be egy herceg (bhūmīśvara) a föld adományozásának szertartását; mások számára egy tehén adományozása fölér a föld-adománnyal. (Mivel a föld tulajdonságai: szín, táplálékot adó, stb. azonosak a tehén tulajdonságaival.)*
 55. *Ez esetben adományoztassék egy anta-dhenu (halottért való tehénáldozat),*

egy rudra-dhenu (Rudrának szentelt tehén), egy ṛṇa-dhenu (az atyák vétkeit közömbösítő tehénáldozat) és egy mokṣa-dhenu (a felszabadulást elősegítő tehénáldozat).

56. A vaitaraṇī-tehén (pokol folyamtól megváltó) adományozásánál különösen fontos az előírások pontos betartása, óh, madár! A tehének megmentik az embereket a háromszoros vétektől (következményeitől).
57. Bűnt, melyet: gyermekkorban, ifjúkorban, felnőttkorban, öregkorban vagy akár előző életben
58. vagy éjszaka folyamán vagy nappal, reggel, délben vagy délután, esetleg az alkonyat idején követtek el gondolatban, szóval vagy cselekedettel,
59. letudhatú, ha [az elkövető] egy barna, tejelő tehenet fölszerelésével és borjával egyetemben adományoz aszkéta-életű, a Védákat ismerő brāhmaṇának; halála óráján így megmenekül
60. vétkeiktől (következményeitől) az adakozó.
61. Egy tehenet adományozzon az, kinek érzékei egészségesek; a beteg [adjon] száz tehenet; ezer oly haldoklóért áldozandó, aki tudatát már elveszítette;
62. egy halott érdekében azonban csak százezer, az előírásoknak megfelelő módon áldozott ér föl az előbbiekkal; egyetlen adománynak is százezerszeres értéke van, ha érdemes személynek ajánlatik föl.
63. Az adomány, mely érdemes személy birtokába jut, százezerszeres értékű; hatása az adakozó számára mérhetetlen, és mégsem von maga után hála kötelezettséget az érdemes személy részéről.
64. A Védák tanulmányozóját, az áldozatok bemutatóját és azt, aki a mások étkezésein részt nem vesz, (brāhmaṇák) be nem szennyezi az sem, ha drágakövekkel borított földet fogad el ajándékképpen,
65. miképpen mantrák és tűz, melyek mérgeket és hideget elpusztítanak, maguk ezektől sértetlenek maradnak. De egy tehén-adomány érdemtelen része az adakozót a pokolra juttatja.
66. És az elfogadót is pokolra juttatja 101 ideig (bizonytalan időmeghatározás; hosszú idő). A bölcs [tehát] érdemtelennek ne adományozzon, ha törődik üdvével!
67. Minden érdemes személy részesüljék egy adományban, és soha többen együttesen egyben; ha áruba bocsájtatik vagy fölosztatik, úgy hetediziglen nyomorúságot eredményez (hét alkalommal való kedvezőtlen újraszületés értendő ezalatt).
68. A Vaitaraṇī sodrától, melyet előbb már ismertettem, ment meg a tehén-adomány, melyet most leírtam néked.
69. Fekete vagy vörös tehén készíttessék elő; az földiszítendő, szarvai bearanyozandóak, patái beüzüstözendők, és adassék vele fémből való (rész) fejő-sajtár,
70. két fekete kendő borítsa, és nyakában viseljen csöngőt. Ezután rézedény és ruhák helyeztessenek gyapotszövetre.
71. Ezt követően helyezzük el a vas-botos Yama képmását; és miután olvasztott vajjal megtöltöttük a fém-sajtárt, minden a tehén hátára helyezendő.
72. (Annak a dereglyének a szimbolikus ábrázolása következik, amely a holtat a Vaitaraṇī hullámain át kell szállítsa.)
73. Cukornádból készíts hajót, és tekerd be selyemfonallal; azután áss gödröt, töltsd azt meg vízzel, és helyezd rá a hajót!
74. E fölé állíttassék Sūrya testéből keletkezett tehén, és adassék [a papnak], amint azt a śāstrákban olvashatjuk!

75. *A díszes ruhákat ajándékozzuk a brāhmaṇáknak, és tiszteljük meg [őket] illatszerekkel, virágokkal, gabonával és hasonlóakkal.*
76. *Ezután ragadd meg a tehen farkát (azaz bízd magad a mennybe vezető tehen vezetésére), helyezd egyik lábadat a hajóra, és közben fejezd ki tiszteletedet a pap iránt, a következő mantrával:*
77. *„Te vagy azok megmentője, kik az anyagi lét tengerébe merültek, kiket bánat és fájdalom gyötör, te vagy a világok ura, amazok barátja, kik hozzád fordulnak menedékért.*
78. *Te legkülönb a brāhmaṇák között, Viṣṇu alakjában, ments meg engem, te föld-istenség! Egy vaitaraṇi-tehen adományok kíséretében az áldozatom; tisztelet adassék néked!*
79. *Hogy a Yamához vezető szörnyű utat megtehessem [biztonságosan], és átkelhessek a száz yojana széles folyón, nyújtom át néked a vaitaraṇit, és [fejezem ki] tiszteletemet.*
80. *Tekints reám, óh, tehenecske, hogy a Yamához vezető utat [biztonságosan] járhassem, hogy átjuthassak [a pokol-folyamon] Yama kapujáig; óh, isteni úrnő, Vaitaraṇi, tisztelet adassék néked!*
81. *Tehenek legyenek mögöttem és tehenek előttem; tehenek legyenek szívemben; tehenek között időzöm.*
82. *Bárcsak ő, aki a szerencse istennője (Lakṣmī), és a lények [üdvéért] a papban időzik tehen képében, megszabadítana bűneimtől!*
83. *És miközben ily módon a mantrákkal [melyeket] összetett kezekkel mond el, a tehenet [mint Yamát] tiszteletben részesíti (hozzá fohászkodik), ajánlja föl [azt] a brāhmaṇáknak, és kerülje meg jobbfelé!*
84. *Aki így, az előírásoknak megfelelően vaitaraṇi-tehenet adományoz, óh, madár, az az erények ösvényén (dharma-mārga) eléri a Dharma-rāja otthonát.*
85. *Egy bölcs, aki a folyón át akar jutni, már élete során tegyen eleget a vaitaraṇi-fogadalomnak, és adományozzon egy tehenet.*
86. *Aki tehenet adományoz, azt nem közelíti meg e folyó, óh, madár, és ezért okvetlen adományozzon egyet, mégpedig egy minden szempontból megfelelő időben.*
87. *Ünnepnapokon, különösen a Gaṅgānál, a brāhmaṇák lakhelyén, hold- és napfogyatkozáskor, akkor, amikor a Nap más csillagképbe megy át (saṁkrānti), újhold napján,*
88. *a napéjegyenlőség idején, vyatipāta alkalmából (nap és hold 180 fokos állásban), a yuga-kezdetek évfordulóján (yugādi), és más alkalmas időpontokban mutass be tehenáldozatot!*
89. *Mindenkor, ha vallásos érzés jelen val, vagy hogyha érdemes személy jelentkezik, úgy az alkalmas időpont; amennyiben kétséges (hogy a főntebb megadott feltételek helytállóak-e)÷.*
90. *Gyöngé a test és az életerő mulandó; mindenkor közel a halál, tehát jó, ha érdemdús tettek halmozatnak föl!*
91. *Aki lelke üdvével törődik, az tehetségéhez mértén adakozzék a tudós brāhmaṇák javára nagy adománnyal!*
92. *De csekély adomány is, ha az önkezüleg adatott, és saját üdv érdekében mutatott be, el nem múló, és tüstént hatásos!*
93. *Aki útravaló céljából (túlvilági útról van szó) részesült áldozatban, az szerencsésen járja meg az ösvényt; ellenkező esetben az emberre szörnyű kínok várnak, mivel nélkülözi az úton étkét.*

94. És éppen ama adományok, melyeket az ember földi léte során adott, lesznek a Yama ösvényen hasznára.
95. Csak nagy érdem következtében érhető el az emberi létfokozat; aki ezt elnyerte, és gyakorolja az erényeket, rálép a legmagasabbrendű ösvényre [és eléri a megváltást].
96. Oly ember azonban, ki az erényeknek nem gyakorlója, szerencsétlenségből szerencsétlenségbe zuhan (azaz egyik pokolból a másikba jut); az emberi születés igazi gyümölcse az érdemszerzés.
97. Vagyon, fiak, asszonyok és más javak, maga a test is és a rokonok: mindez mulandó; ezért gyakorlandóak az erények!
98. Csak addig, amíg élsz, vagy ember, rokon, apa; de mihelyt átlépted a halál küszöbét, megszűnik mindez azon nyomban.
99. Csupán a személyiségβ rokona személyiségnek, ezt el ne feledd; már [földi] léted során gondolj erre! Ki is adhatna valamit a halottnak [áldozaton kívül]?
100. Aki ezeket fölismeri, az mindezeket [az előbb említetteket] önként adományozza; hiszen az élet mulandó, és azután ki is adhatna valamit is [a halottnak]?
101. Ott hever a halott rongyba csavartan egy fatönkön a földön, és a rokonok elfordulnak, és magára hagyják; de erényei követik őt!
102. Házából eltűnnek javai, és mellőle eltávoznak rokonai; de jó és gonosz tettei követik őt, ha távozik!
103. Testét elégeti a tűz, de elkövetett tettei vele maradnak; ha jó, ha rossz volt [amit tett], de mindenképpen viselnie kell a következményeket!
104. Nincs barátod a saṁ-sāra fájdalomtengerében; az anyagi létbe a karma kötöttségeinél fogva lépsz, és ismét távozol, ha karmád kimerült.
105. Az együttlét anyával és apával, fiúval, testvérrel, asszonnyal, és másokkal csak átmeneti; mint az emberek találkozása az ivóhelyeken (prapā), vagy faröngök [találkozása] a folyó sodrában.
106. Kinek is van [valójában] fia és unokája, felesége vagy vagyona? A saṁ-sārában senki nem bírja\$ [valóban] a másikat; ezért [az említettek] önként (azaz már e földi létben) áldozandóak.
107. Míg javakkal rendelkezel, addig kell a brāhmaṇákat abból részesítsed; mivel ha a javak már más birtokában vannak, [az adomány] már nem tőled függ.
108. Aki előző életei egyikében áldozott, az jelen életében szerencsét arat (gazdag lesz); e fölismerés értelmében adassék adomány a dharmaszellemében!
109. A dharmából artha (nyereség) keletkezik; a dharmából kāma (élvezet) keletkezik; a dharmá biztosítja a megváltást: ezért gyakorlandó a dharmá!
110. A hit támogatja a dharmát (dhāryate), és nem a javak fölhalmozása; hiszen a nincstelen bölcsök azok, – ha hívők –, akik a mennybe jutnak.
111. Ha Nékem (a beszélő: Viṣṇu) leveleket, virágokat, gyümölcsöket és vizet áldoznak szeretettel, úgy élvezem azt, amit nékem tiszta lélekkel adnak.
112. Ezért igen fontos, hogy az adomány az előírásoknak megfelelően áldoztassék; legyen csekély vagy hatalmas [az adomány], ez nem képezi mérlegelés tárgyát.
113. Erényes fiú, ki apját arra készíti, hogy e földön (életében) adakozzék, még az istenek tiszteletét is kiérdemli.
114. Ha fiak a szülők javait érdemes személynek adományozzák, úgy ezáltal

[a halott maga, valamint] fiú, unoka és dédunoka [mind] megtisztul [vétkéitől].

115. Az atya javára áldozott százszoros üdvöt biztosít, az anya javára [adott] ezerszereset; a testvér javára [adott] tízezerszereset, és a fivér javát szolgáló mérhetetlent.
116. Az adakozó elkerüli a szerencsétlenséget és a poklok kínjait, és halála óráján Yama követői meg nem félemlíthetik.
117. Az irigy gonoszokra azonban, kik az alkalmas időpontokban a beteg javára nem adakoznak, haláluk után szörnyű kínok várnak, óh, madár!
118. Ama fiak és unokák, fivérek, családtagok és barátok, akik egy beteg javára nem áldoznak, mind brāhmaṇagyilkosok, ez nem kétséges.

Kilencedik Adhy-āya

Ami a haldoklók érdekében végzendő el

Garuḍa így beszélt:

1. Hiány nélkül fölsoroltad nékem mindazon dolgokat, melyeket a betegség idején kell följajnlani. Most közöld vélem, óh, Uram, mi végzendő el a haldokló érdekében!

Az Istenség Lefőlsőbb Személyisége így válaszolt:

2. Hallgasd tehát, óh, Tārksya, ismertetem veled ama szertartásokat, melyeket akkor kell elvégezni, ha a lélek a testet elhagyja, azaz melyek végzése elősegíti azt, hogy az emberek haláluk után az üdvösség ösvényén [bizton] haladhassanak.
3. Ha a lélek karmája következtében jelenlegi testét elhagyja, akkor egy terület\$ trágyával be kell kenni.
4. Ezután szezámmagokat kell szórni [e területre], és efölé darbha fű (kuśa fű) kerül. Ezt követően egy tiszta alapzatra [mely az előbbiek szertartásos elvégzése nyomán vált tisztává] śāla-grāma-kőt kell helyezni.
5. Az biztos lehet megváltásában, aki a śāla-grāma-kő közelében hagyja el testét, amely a vétket, a testi gyöngeségeket és a félelmet elűzi.
6. Ahová a tulasī növény árnyéka esik, amely az anyagi lét (újraszületés) fájdalmait megszünteti, ott az ember megváltást nyer a haláltól (azaz az újraszületés folyamányaként következő új haláltól) mindamelltt\$, hogy ez még adományok révén is nehezen elérhető.
7. Aki háza előtt tulasīt ápol, annak háza szentélynek számít, és [így] Yama szolgálói oda be nem lépnek.
8. Aki tulasī közelében leheli ki lelkét\$, azt Yama még akkor sem láthatná, ha súlyos vétket terhelnék.
9. Aki szezámmag és darbha fű fekhelyen tulasīlevéllel a szájában halt meg, az biztosan elérkezik Viṣṇu birodalmába még akkor is, ha nincsen fiúgyermek [aki elvégezze a szükséges halotti áldozatokat].
10. A háromfajta tisztító, vagyis a szezámmag, a darbha fű és a tulasī megakadályozzák, hogy egy beteg ember [halála után] szenvedjen [és pokolra jusson].
11. A szezámmagok izaddságcseppjeimből keletkeznek, és így [mindent] megtisztítanak. Az asurák, dānavák és daityák a szezámmagok következtében ártalmatlanokká válnak.
12. Óh, Tārksya! A darbha fű, mely hatalmamat rejt, testem szörzetéből keletkezett. Ha ezt érintik, akkor az emberek [minden bizonnyal] a

mennybe jutnak.

13. A kuśa fű gyökerében Brahmā tartózkodik, középen (a szárban) Janārdana, csúcsában Śaṅkara istenség (Śiva); a három hatalmas istenség lakozik a kuśa fűben.
14. A kuśa fű, az áldozati tűz, a mantrák, a tulasī, a papok és a tehenek soha nem veszítik el [üdvös] hatásukat annak ellenére, hogy sokszor alkalmazzák őket egymás után.
15. A kuśa fű tisztátalanná válik (elveszti hatását) a piṇḍában, a brāhmaṇák beszennyeződnek, ha pretákat táplálnak. A mantra, a tehén és a tulasī a gonosz kezében válik hatástalanná, a tűz pedig akkor, ha máglyára vetik (azaz halottégetésre használják).
16. A haldoklót a tehéntrágyával fölkent és darbha fűvel borított talajra fektetjük, majd elzárjuk előle a szabad levegőt (azaz a kijáratot, mivel a démoni lények a légben lakoznak, és bejutva ártalmára lehetnek).
17. Brahmā, Viṣṇu és Rudra (Śiva), valamint a többi istenség Hutāsana (Agni mint az áldozati tűz; huta: följajánlás, aśana: evő) kíséretében ott időznek a haldoklónál; ezért szükséges a kör (azaz a tehéntrágyával fölkent köralakú terület).
18. A talaj mindenütt tiszta [kell legyen], ott is, ahol tehéntrágya nem érte; de ahol érte, ott [tiszta és] szent.
19. Rākṣasák, piśācák, bhūták, preták és Yama szolgálói vetik rá magukat arra a területre, amelyet nem kentek be, és ama fekhelyre, mely szabad levegő áll.
20. Ezért az ember soha ne végezzen szertartást, ne étkeztessen brāhmaṇákat, ne imádjon istenségeket olyan talajon, amelyen a kört nem húzták meg.
21. Miután [a halottat vagy haldoklót] elhelyezték a fölkent talajon, egy darabka aranyat kell helyezni a szájra (ezért hordanak a hinduk aranylemezkét fogaikon) egy drágakő kíséretében. Ezután Viṣṇunak, aki śāla-grāmaban testesült meg, a lábának a vizét kell áldozni. (Víz, amelyet megelőzően śāla-grāma-śilāra öntöttek.)
22. Aki a śāla-grāma-kőre öntött víznek csupán egyetlen cseppjét is megissza, az megszabadul minden bűntől, és eljut Vaikuṇthára.
23. Ezután adjanak [a haldoklónak] Gaṅgā-vizet, amely még a súlyos bűnöket is képes semlegesíteni, és oly hatásos, mint az összes többi fürdő együttvéve (szertartásos fürdözésekről van szó).
24. Az, aki a testet tisztító [szentté tévő] cāndra-yāna fogadalmat ezerszer elvégzi, és az, aki a Gaṅgā-vízből iszik: egyenlőt cselekedett.
25. Miként a tűzbe vetett gyapot semmivé válik, úgy válik semmivé a vétek a Gaṅgā vizében.
26. Aki azonban a Nap tüzetől fölmelegített Gaṅgā-vizet iszik, az megmenekül az újraszületéstől, és eljut Hari birodalmába.
27. A többi folyó csak akkor tisztítja meg az ember testét, ha azokban alámerül; a Gaṅgā viszont megtisztít már akkor is, ha megpillantjuk, érintjük, iszunk vizéből, sőt akkor is, ha csupán nevét ejtjük ki.
28. Ily módon a tisztátalan emberek százszorosán, sőt ezerszeresen megtisztulnak. Ezért igyunk vizéből, mely megvált a saṁ-sārából!
29. Aki így kiált: „Gaṅgā! Gaṅgā!”, még ha az életlevegők már menekülni készülnek belőle (azaz akár élete utolsó percében), az halála után Viṣṇu birodalmába jut, és nem kell többé e földre újraszületnie.
30. Még az az ember is üdvözülni, aki hívő szívvel csupán rágondol a

Gaṅgāra, mikor az életlevegők menekülnek belőle.

31. *Ezért szükséges a Gaṅgāra áhítattal gondolni, őt tisztelni, nevét kiejteni, vizéből inni, és valamely üdvöt adó verset meghallgatni, mely az Istenség Legfőbb Személyiségét (Viṣṇut) dicsőíti.*
32. *Aki halála előtt az Istenség Legfőbb Személyiségét dicsőítő versnek csupán negyedét elmondja, az nem tér vissza többet a Brahman-világból §.*
33. *Brāhmanák, kṣatriyák halálukkor üdvözülnek, ha olvasták a Védákat és Upaniṣadokat, ha tisztelték Viṣṇut és Śívát.*
34. *Ha az életlevegők kivonulása várható, úgy böjtölni kell, óh, madár! És el kell végezni egy szenvedélyektől mentes brāhmaṇa ātura-sannyāsa (ātura: szenvedés, sannyāsa: lemondás) szertartása.*
35. *Aki így szól: „Lemondok mindendről! (sannyastam)”, mégha csak akkor, midőn már az életlevegők menekülnek, az halála után Viṣṇu hajlékára jut, és nem kell e földre újrászületnie.*
36. *Óh, madár! Aki ily módon követi az előírásokat, és a dharmát gyakorolta, annak életlevegői (prāṇāḥ) fájdalom nélkül távoznak egy fölső testnyíláson. (Míg a gonoszok életlevegői alsó testnyíláson távoznak.)*
37. *A száj, a két szem, a két orrlyuk és a két fül ama hét testnyílás, amelyen át az igazak életlevegői távoznak. A yogī [életlevegője] a garat-nyíláson át (tālu-randhra) távozik.*
38. *Ha az apānával összekötött prāṇa [valakitől] elválik, a vāyu finomalakban § kilép a testből.*
39. *Amint a szelek hercege kilépett, a test összeroskad, a haláltól (a halál ütésétől) összeesik, mint a kivágott fa.*
40. *Mozdulatlan és undorító az a test, amelyet az életlevegők elhagytak. Érinteni nem szabad, tüstént rossz szagúvá válik, és mindenki el kell hagyja.*
41. *Ezután a test három állapoton megy keresztül: rovar, szenny § és hamu. Miért is büszkélkednének az emberek testeikkel, mikor azok egyik pillanatról a másikra széthullanak!*
42. *A föld földdé válik [a halál után], és a víz ismét vízzé. A fény a fényben oldódik föl, és a szél a szélben.*
43. *Hasonlóan az éter is [fölordódik]. De mindent áthat az üdvözült, örökké fölszabadult §, az univerzum megsemmisülését is túlélő önvaló. Minden testben jelen van a születetlen, a halhatatlan.*
44. *A lélek (jīva = egyéni lélek) el van látva § az érzékszervekkel, hatnak rá az érzéki benyomások, kötődik a vágyakhoz és a szenvedélyekhez, és a karmához van bilincselve §.*
45. *De boldogító lehetőséget rejtve [magában] új testet ölt, – amely a karmájából keletkezik –, és mint valaki, akinek a háza leégett, új házba költözik.*
46. *Ezután megérkeznek az isteni követek díszes, csengőkkel ékesített kocsikon*
47. *a dharma ismerőihez, az igazakhoz. A kötelességek teljesítőit elvezetik aztán égi kocsikon a mennybe,*
48. *Isteni testbe [öltözötten], amelyet por be nem szennyez, díszes ruházatban arany, drágaköves ékszerekkel borítva lép be végül nemes adományai jutalmaképpen, az immár nagyhatalmú a mennyei világba és élvezi az istenségek tiszteletét.*

Tizedik Adhy-āya

A holttest elhamvasztása és a csontok összegyűjtése

Garuda így beszélt:

1. Óh, Uram! Közöld vélem, milyen előírások szerint történik az erényesek fizikai testének az elhamvasztása! És közöld vélem annak nagyszerű sorsát, aki sativá válik (szó szerint: erényes, tökéletes, hűséges; különösképpen azonban oly asszony, aki követi a máglyára férjét)!

Az Istenség Legfőbb Személyisége így felelt:

2. Óh, Tārksya! Halljad a teljes halotti szertartás (aurdhva-dehika) rendjét, melynek elvégzése következtében a fiak és unokák mentesülnek bűneiktől [és leróják adósságukat] őseikkel szemben.
3. Mire is a sok adomány? Ha egy fiú szülei javára elvégezte a halotti szertartást, oly érdemet szerzett, mintha agni-stomat (Soma-áldozat) mutatott volna be.
4. A fiú ne bánkódjék, és vágja le haját rokonai jelenlétében, hogy elkerülje a szerencsétlenség!
5. Aki anyja vagy apja halálakor haját le nem vágja, az fiúnak nem nevezhető, mivel ez szabadít meg a sam-sāra áradatából.
6. Ezután szükséges a holttest megnyírása is. A körmöket azonban nem kell levágni, valamint a hónaljok szőrzetét is meg kell hagyni. Ezután a fiú és rokonai fürödjének meg, és öltsenek tiszta ruházatot!
7. Ezután hozzanak vizet, és mossák meg a tetemet, díszítsék szantállal és koszorúkkal, vagy kenjék be a Gaṅgā iszapjával!
8. Tiszta ruhát is kell ráadni, majd jobb válla fölé kell helyezni a szent zsinórt (brahminzsinór). Piṇḍát és más ajándékokat kell adni a brāhmaṇáknak, miközben a halott nevét és a nemzetségének (gotra) a nevét kell kiejteni; így lesz az övé az adomány.
9. Azon a helyen, ahol meghalt, a tetem neve: holttest (śava); és e néven [említve] kell áldozni [részére] az adományt. Ezáltal elégedetté teszik ama istenséget, amely fölébe helyeztetik, a földet.
10. Az ajtóban [mikor kiviszik] neve: vándor (pāntha); itt e név említésével kell számára a piṇḍát áldozni. Ezáltal az a sokmillió lény, akik szerencsétlenségre jutottak, (durgatāḥ) néki nem árthat.
11. Ezután a menyek és más női rokonok fejezzék ki tiszteletüket [a halott iránt], miközben jobb oldalukat feléje fordítva körüljárják. Ezt követően a fiú és a többi rokon emeljék [a holtat] vállaikra. (Vagy alacsony kasztbeliek töltik be a halottvivők szerepét.)
12. Ha a fiú vállán viszi apját a máglyához, úgy ezáltal ló-adománnyal egyenértékű érdemet szerez magának.
13. Ha ő, akit apja ápolt és nevelt, [a ~87. oldal~] vállán, hátán vagy ölében viszi, úgy lerója adósságát vele szemben, ,oveé [így] a halott apát [áldozatként] ajánlja föl. (A holttest, mint égő áldozat szerepel.)
14. Miután a földet megtisztította, és vízzel meghintette, félúton pihenjen meg! Mossa meg a tetemet, adományozzon piṇḍát érdekében, aki most a bhūta (kísértet, szellem) névre hallgat! (Más szöveg e helyen a khe-cara = madár nevet említi.)
15. Piśācák, rākṣasák, yakṣák és a lég többi lényei így nem tehetik áldozatra alkalmatlanná a testet. (Azaz a tetem helyett az áldozatot (piṇḍa) fogják elfogyasztani.)

16. Ezután vigye [a tetemet] a hamvasztás helyére, és helyezze el arccal észak felé (más szövegekben déli irány szerepel)! Tisztítsa meg a hamvasztás helyét!
17. Törölje meg a talajt, és kenje be [tehéntrágyával], határolja el [darbha fűvel], készítsen oltárt (vedikā), ezt hintse meg vízzel, és gyújtsa meg a tüzet az előírásoknak megfelelően!
18. Virágokkal és hántolatlan rizsszel (akṣata) tisztelje az istenséget, Kravyādát (Agni mint a holtakat emésztő; kravya: nyers hús, ada: evő), és mutassa be az előírásoknak megfelelően az áldozatot, miközben idézi a [megfelelő] fejezetet (lomabhyah-svāhā).
19. „Te vagy az élőlények fönntartója, a világok öle, mindenek őrizője! Ez a személy, aki a születés és halál körforgásának rabja, [íme] halott! Kérlek, vezesd a menny ösvényére!
20. Ily szavakkal imádkozva Agnihoz kell elkészíteni a máglyát: szantálfa, tulasī és palāśa (Butea Frondosa), valamint banyanfa.
21. Ha a halott már a máglyára emeltetett, áldoztassék részére két piṇḍa! Ekkor a preta névre hallgat. Az adomány egyike a máglyára, a másik a tetem kezébe kerül, óh, madár! Mert amint a máglyát elhagyja (elhamvad), pretává válik.
22. Vannak, akik a halotti szertartás ismerői, és a tetemet sādhanának nevezik (a célba-érő). Az egyik áldozatot [ezen személyek] e név említésével helyezik el a máglyán, míg a másikat a „preta” név említésével kezeibe [teszik].
23. Eme öt piṇḍa következtében a tetem az áldozatra alkalmassá válik. Ellenkező esetben az előbb említett lények szerencsétlenségbe döntenek (kiirtják nemzedékét).
24. Miután a fiú a halott javára öt piṇḍát áldoz, ajánlja föl őt is (a tetemet), és [szent] fűvekkel gyújtsa meg a tüzet; ahol az ötösség nincs! (Azaz olyan napon, amikor a Hold a lunáris zodiákusban nem áll kapcsolatban bizonyos bolygókkal.)
25. Aki azonban az öt idején halt meg, nem üdvözülhet; ez esetben a hamvasztás meg nem történhet! Ha mégis megtörténik, úgy nemsokára még más is elhalálozik!
26. Az öt hold-ház, amelyek a dhaniṣṭhāhval kezdődnek, és a revatīval végződnek (śraviṣṭāh = dhaniṣṭhāh, śata-bhiṣaj, pūrve-proṣṭha-padāh, uttare-proṣṭha-padāh, revatī) nem alkalmasak a hamvasztáshoz, és szerencsét nem hoznának.
27. Aki e hold-állások idején halt meg, annak háza elpusztul, és fiait, családtagjain (gotrī) szerencsétlenség éri.
28. Viszont a hamvasztás megtörténhet bizonyos [különleges] szabály szerint ama időpontban is, mikor a Hold eme holdházakban áll. E szabályt, mely a rossz hatásokat semmivé teszi, íme kihirdetem néked.
29. Óh, Tārksya! A tetem mellé négy, darbhafűből készített bábu helyezendő, amelyek fölött el kell mondani az öt csillagképhez intézett mantrát.
30. A tapta-hema-adományt (tisztá arany) kell áldozni a csillagképek neveinek elmondása közben. Leveleket is kell áldozni a preta jayatā mantra kíséretében.
31. Ezután a bábukat a halottal együtt el kell hamvasztani (darbha fű bábút égetnek el akkor is, ha a tetem nem lelhető föl), és a fiú a sa-piṇḍa szertartás napján végezze el a śānti-vidhit (bajokat elhárító szertartás)!
32. A szükséges adományok: szantállal töltött edény, arany, ezüst és drágakő,

- valamint olvasztott vajjal töltött rézedény. Ezek elhárítják a szerencsétlenséget [amit a halott hozhat családjára].
33. Aki a hamvasztást a śanti szertartás bemutatása után végzi el, az nem kell tartson szerencsétlenségtől, és a preta is üdvösséget nyer [ezáltal].
 34. Ily módon kell azokat elhamvasztani, akik az öt [ismertetett] csillagkép idején haltak meg. Más esetben a tetemet magában (bábu nélkül) kell elhamvasztani, és ha felesége satī, úgy őt is hamvasszák el férjével együtt.
 35. Ha a férjéhez hű asszony, aki törődik férje javával, elhatározza, hogy követi [urát a halálba], akkor fürödjön meg!
 36. Azután száfránnyal, kenőcsökkel meghintett és pompás ruhákba bújtatott testét ajánlja föl a brāhmanáknak és rokonainak.
 37. Ezt követően fejezze ki tiszteletét a lelki tanítómester előtt, menjen templomba, és ajánlja tiszteletteljes hódolatát Harinak!
 38. Ott [a templomban] ékszereit [az istenségnek, azaz papjainak] följajánlja, és átvesz egy kókuszdiót. Ezután, levetvén minden földi köteléket, induljon a hamvasztás helyére!
 39. Itt fejezze ki tiszteletét Sūrya iránt, járja körül hétszer (más szöveg szerint 364-szer) a máglyát, majd foglalja el helyét a virágokkal díszített fekhelyen férje mellett.
 40. Nyújtsa barátnőinek a kókuszdiót, és adjon jelet a máglya meggyújtására! Túrje teste égését ama meggyőződésben, hogy ez annyi\$, mintha a Gaṅgāban fürdene (azaz a tűz-fürdőben ne érezzen fájdalmat, és tudja, hogy ez éppen úgy, mint a Gaṅgāban való fürdés, a bűnök bocsánatát eredményezi).
 41. Terhes asszony ne kövesse férjét [a tűzbe]! Gyermekeit meg kell szülje, föl kell nevelje, és csak azután válhat satīvā.
 42. Ha az asszony követi férjét a tűzbe, akkor az [a tűz] csupán a testét égeti el, míg a léleknek nem árt.
 43. Miként az olvasztott fémekből csak a szenny ég ki, akképpen az asszonynak csupán bűneit égeti el Hutāsa (Agni; huta: följajánlás, āsa: evő), aki [az ő számára] amṛtához (nektár) hasonló.
 44. Miként erényes férfit meg nem éget isten-ítéletkor izzó vas heve,
 45. úgy a férjével [tűzben] egyesülő asszony meg nem ég, de halott urával, kivel bensőjében egy, egyesül\$.
 46. Ha egy asszony ura követésére nem vállalkozik hamvasztásakor, akkor asszonyi testből soha nem menekülhet (azaz egyre csak asszonyként kell újraszülessen).
 47. Ezért szolgálja egy asszony mindig minden erejével férjét! Gondolataival, szavaival és tetteivel igazodjon hozzá addig, amíg férje él, és halála után is.
 48. A férjét halálában követő asszony Arundhatīhoz hasonlóan (aki hűsége jutalmaként csillaggá változott) eljut a mennyei bolygókra.
 49. A mennyben a férjéhez hűséges asszonyt apsarāk serege veszi körül, és együtt él megváltottan urával tizennégy Indra korán át. (Azaz Brahmā egy teljes napján keresztül, melynek 14 manv-antarájában egy-egy Indra uralkodik.)
 50. Ha egy asszony urát követi, akkor ezzel három nemzetséget (kula) tisztít meg bűneitől: az apait, és amazt melybe [asszonyként] került÷.
 51. Harmincöt millió évig, – amennyi egy ember hajszálainak száma –, időzik a mennyben, és együtt lehet urával.
 52. Egy palotában (vagy isteni kocsiban = vimāna), mely napként tündöklök, szórakozik\$ szerelmével; míg csak a Nap és a Hold létezik, együtt időzik urával annak\$ világában.

53. Ezután újra megszületik egy becsületes nemzetség tagjaként, és magas kort ér el. És a férjéhez hű asszony ugyanannak a férfinak a felesége lesz.
54. A balga azonban, aki a tűz okozta pillanatnyi fájdalom miatt e szerencsét elutasítja magától\$, élete végéig szenvedni fog az elválás okozta fájdalomtól.
55. Ezért az asszony égettesse meg\$ testét annak tudatában, hogy ura Magát Śivát képviseli! Óh, Tārksya! Ha nem válik sativá, akkor hamvasztassa el férjét az [előbb] említett módon!
56. Ha a tetem félig vagy egészen elhamvadt, akkor a koponyát ketté kell hasítani; grha-stha esetében fahasábbal, az aszkéta (yatī) esetében kókuszdióval.
57. Miután ily módon a brahma-randhra nyílás kinyílt, hogy a lélek elérhesse az ősök világát, a fiú mutasson be vaj-áldozatot a következő mantra kíséretében:
58. „Ebből (Agni vagy Viṣṇu) keletkeztél, és keletkezzen ismét belőled!β Ó a mennyei világnak bemutatott áldozat. Lobogjon a tűz!”
59. Ha ily módon bemutatta a vaj- és szeszámag-áldozatot, és a mantrát elmondta, panaszra nyílhat szája\$; ez jól esik majd [a halottnak].
60. Közvetlenül a hamvasztás után először az asszonyok, azután a fiúgyermek fűrődjenek meg! Ezután [a fiú] áldozzon vizet és szeszámot, miközben említi [a halott] gotra-nevét!
61. Rágjon nimba leveleket (Melia Azadirachta), és dicsérje az elhunyt erényeit! Először az asszonyok térjenek haza (más szöveg szerint a gyermekek), és őket kövesse a férfiak csoportja!
62. Miután otthon újra elvégezte a mosdás szertartását, adományozzon eleséget egy tehénnek, és egyen levél-tálról! Ne fogyasszon azonban olyan étket, amely a házban készült! (Halotti szertartás résztvevői csak vásárolt vagy mások által hozott ételt fogyaszthatnak.)
63. Azt a helyet, ahol meghalt [az elhamvasztott] kenje meg [tehéntrágyával], és állítson e helyre tizenkét napra\$ lámpást déli irányban! (A dél az eltávozott tájéka.)
64. Óh, Tārksya! Napnyugta után három napon át a hamvasztás helyén vagy keresztútjánál áldozzon tejet és vizet agyagedényben!
65. Az égetetlen agyagedényt tejjel és vízzel kell megtölteni, és három fadarabhoz zsinórokkal erősítve föl kell állítani. Ezután a következő mantrát kell elmondani:
66. „A mágly lángja elégetett, és rokonaid elhagytak. Íme, itt a víz, fűrődj meg! Íme, itt a tej, igyál!”
67. A negyedik napon össze kell gyűjteni a csontokat, mégpedig olyan személyeknek, akik rendelkeznek saját áldozati tűzzel. De történhet ez a harmadik vagy második napon is, amennyiben akadályozó körülmény nem merül föl.
68. Ha a fiú járt a hamvasztás helyén, akkor fűrődjön meg, hogy újra tiszta legyen! Tekerjen maga köré pamutfonalat (védelem a démonok ellen), és viseljen darbha fűből készített gyűrűt (pavitri&)!
69. Ezután áldozzon a fiú a hamvasztás helyén lakozó démonoknak babot! A yamāya tvā mantra kíséretében járja körül háromszor [a máglyát]!
70. Ó madarak ura! Ezt követően hintse meg a máglyát tejjel, aztán öntsön rá vizet! A csontokat [pedig] most gyűjtse össze!
71. Fektesse a csontokat palāsa levelekre, mossa meg azokat tejjel és vízzel,

- tegye [azokat] agyagedénybe, és vegezze el az előírásoknak megfelelően a halotti áldozatot (śrāddha)!
72. Kerítsen el egy háromszögletű területet, és kenje meg azt tehéntrágyával!
Majd dél felé fordulva áldozzon három piṇḍát a három égtájnak (dél, nyugat és észak felé)!
73. A máglya hamuját söpörje össze, helyezze háromlábra (tripādukā&), erre tegyen vízzel teli edényt, melynek nyílása fedetlen marad [hogya a preta abból ihasson]!
74. Ezután ajánljon föl áldozatul rizst, savanyú tejet, olvasztott vaját, vizet és édességet a halottnak az előírásoknak megfelelően!
75. Tizenöt lépésnyire északi irányban ásson gödröt, és oda rejtse a csontokkal töltött edényt, óh madár!
76. Efölött mutassa be azt a piṇḍát, amely az égetés fájdalmait elmulasztja!
Ezután ássa ki ismét a csontokat, és vigye az edényt a vízhez!
77. Itt hintse meg a csontokat újra és újra vízzel és tejjel, majd szantállal és sáfránnyal!
78. Ezután takarja [azokat] levélbe, érintse a levéllel szívét és fejét, körüljárással fejezze ki tiszteletét, majd dobja a Gaṅgāba!
79. Akinek csontjai [az elhamvasztás után] tíz napon belül a Gaṅgāba merülnek, az soha nem kell visszatérjen a Brahman-világból\$.
80. Ahány napon át egy ember csontjai a Gaṅgāban maradnak, annyi ezer éven át időzhet üdvözülten a mennyben.
81. A Gaṅgā hullámain borzoló szél érinti a halottat, és halálos bűneit semmivé teszi.
82. Bhagī-ratha szörnyű vezeklés árán indította meg Gaṅgā istennő szívét; levezette [a folyót] a Brahman-világból\$, hogy elődeit megválthassa ezzel.
83. Mindhárom világban ismert a Gaṅgā bűnöket pusztító hatalma, [köztudott, hogy] ő vezette Sagara hamuvá vált fiait a mennybe.
84. Még az olyan emberek is, akik már kora ifjúságukban vétkeztek, haláluk után a mennybe jutnak, ha csontjaik a Gaṅgāba merülnek.
85. Egy vadász, aki számtalan állatot ölt meg, végül oroszlán áldozatává vált, és a pokolba került.
86. Amikor azonban csontjait egy holló a Gaṅgāba vetette, a magas\$ mennybe jutott, a félistenek birodalmába.
87. Ezért akinek fia van, [az hagyja meg, hogy] csontjait vesse fia a Gaṅgāba! A csontok összegyűjtése után a fiú mutassa be a daśa-gātra& szertartást!
88. Ha valaki idegenben (vagy pusztában) halt meg, vagy rablók ölték meg a vadonban, és [így] holtteste föl nem lelhető, akkor fia
89. azon a napon, amikor erről értesül, készítsen darbha fűből bábut, és azt égesse el! Ennek hamuját gyűjtse össze, és vesse a Gaṅgā vizébe!
90. E naptól kezdve végezze el a hozzá tartozó szertartásokat! A Nap maga [jelölője] az évi halotti áldozatoknak.
91. Ha kifejlett magzatot hordó asszony hal meg, akkor nyissák föl testét, vegyék ki a gyermeket, és ássák őt el a földbe! Az asszonyt azonban hamvasszák el!
92. Azt a gyermeket azonban, aki a Gaṅgā partján halt meg, vessék a Gaṅgāba!
De ha más tájon született, akkor ássák földbe, ha még nem idősebb huszónhét hónapnál!
93. Amennyiben öregebb, akkor el kell hamvasztani és csontjait a Gaṅgāba vetni. Vízzel töltött edényt és ételt kell áldozni a gyermeknek.
94. Koraszülés esetén szertartást bemutatni nem szabad, csupán tejet kell

- áldozni! Tejet és ételt kell áldozni az egészen kis gyermekek érdekében.
95. Ha fiúgyermek (kumāra) halt meg, akkor ételt kell följánlani fiúknak és gyermekeknek. Ha ifjú (paugaṇḍa) halt meg, aki már letette a [brahma-cārī] fogadalmat, akkor ételt kell följánlani a brāhmaṇák és azok gyermekei részére.
96. Ha ötéves elmúlt [a halott], akkor mindegy, hogy tette-e fogadalmat vagy sem, a tíz piṇḍát föl kell ajánlani.
97. A tizenegyedik és a tizenkettedik nap áldozatát be mutassák be, de a bika elengedése nélkül. A nagy adomány (mahā-dāna) mellőzésével végezzék el a szertartást az ifjakért is.
98. Annak az ifjúnak az érdekében, akinek apja él, ne végezzék el a sa-piṇḍa szertartást, hanem tizenkét napon át [mutassák be] az ekoddiṣṭa szertartást!
99. Asszonyok és sūdrák esetében a házasság lép a fogadalom helyébe. Minden kaszt esetében a szertartás tekintetében a kor az irányadó (azaz annál egyszerűbb, minél fiatalabb a kérdéses személy).
100. Amennyiben ugyanis [az elhunyt] még csak kevés karmát teremtett, az érzéki kapcsolatok még csekélyek, az évek száma kicsi, és a test még gyöngé, akkor az embernek nincs szüksége nagyobb szertartásokra.
101. Ha [az eltávozott személy] elérte az ifjúság korát, akkor [áldozatul] kell adni egy fekhelyet, egy bikát és egy gyűrűt, valamint be kell mutatni a tizenhárom tárgy áldozatát, a nagy nyolcszoros adományt és a tehén-adományt.
102. Aszkéták esetében elmarad a hamvasztás és a [csontok] vízzel való meghintése (őket ugyanis eltemetik). Fiaik vagy fiaik helyettesei ne mutassák be értük a daśa-gātrát és más szertartásokat!
103. A bot pusztja megragadása következtében (a három főső kaszt botjáról van szó), az ember eléri Nārāyaṇát ívvalik. A három bot megragadása eredményeképpen elkerülük a preta-sorsot.
104. A szent bölcsesség birtokosai tulajdon lényük következtében üdvözülnek minden esetben. Így nincs szükségük semmilyen piṇḍára.
105. Ezért érdekükben sem piṇḍa-, sem víz-áldozatot bemutatni nem kell. Az atyák iránti szeretetből azonban az évi halotti szertartást el kell végezni, ennek legjobb lehetséges helyszíne Gayā.
106. Óh, Tārksya! Egy haṁsát (aszkréták bizonyos rendje), egy parama-haṁsát (magas fokot ért aszkéta), egy kuṭi-cakát (kunyhóban lakó) vagy egy bahūdakát (sok vizet bíró: megtisztult; bahu: sok, udaka: vizű) nem kell eltemetni,
107. csak ott, ahol a Gaṅgā el nem érhető. Ha [azonban] a közelben nagy folyó van, akkor abba kell őt vetni.

Tizenegyedik Adhy-āya

A daśa-gātra szertartás

Garuḍa így szólt:

1. Óh, Keśava! Közöld velem a daśa-gātra (azaz tíztagú) szertartás módját, amely érdemeket biztosít a végrehajtónak! Ki végezze el, ha nincs fiúgyermek? Erről beszélj nekem!

Az Istenség Legfőbb Személyisége így felelt:

2. Figyelj, óh, Tārksya, ismertetem veled a daśa-gātra szertartást, amely egy nemes fiút megszabadít bűneitől!

3. *A fiú győzze le bánatát, és időzzön\$ biztonságos nyugalomban (sāttvikī dhṛti)! Ezután mutassa be az atya részére a piṇḍákat, és mindazt, ami ehhez tartozik, de könnyeket ne ejtsen.*
4. *A preta ugyanis akarata ellenére kénytelen azokat a könnyeket elfogyasztani, amelyeket rokonai érte hullatnak. Ezért kerülendő az értelem nélküli bánkódás.*
5. *Még ha ezer éven át is gyászolnak az emberek, [a halott] nyugalmát az nem biztosítja.*
6. *Hiszen mindenkire, aki megszületett, halál vár, és a halottnak újra meg kell születnie. Ezért a bölcs ne bánkódjon semmi olyasmi miatt, ami elkerülhetetlen!*
7. *Ez ellen nincs sem emberi, sem isteni segítség: a lény, akit a halál elragadott, ismét vissza kell térjen a földre.*
8. *Ha elkerülhető volna az újraszületés, akkor Nala, Rāma és Yudhiṣṭhira nem kellett volna szenvedjenek.*
9. *Ebben a világban senki sem maradhat örökké együtt társaival, még tulajdon testvére sem (amely átmeneti). Mennyivel inkább [el kell válnia] másoktól!*
10. *Vándorként – aki az árnyékban megpihent, majd újra tovább áll – folyik az emberek élete. (És ez vonatkozik a testre is, amelynek alkotóelemei szintén fölbomlanak.)*
11. *A reggel elkészített étel estére megromlik. Hogyan is lehetne állandó az a test, amelyet ilyen táplálék tart fenn?*
12. *A fiú ismerje föl ezt, és adja föl a tudatlanságból származó bánkódást! Végezze el a szertartást!*
13. *Ha nincsen fiú, végezze el az asszony. Ha asszony sincsen, akkor a fivér. Egy brāhmaṇa javára végezze el egy tanítvány, vagy végezze el egy sa-piṇḍa (a halotti szertartáson résztvevő rokon).*
14. *Óh, madár! Fiú nélküli apa számára (vagy akinek fiai meghaltak) fiatalabb vagy idősebb fiának fiúgyermekai vagy unokái végezzék el a daśa-gātra szertartást és az azt követő más szertartásokat!*
15. *Ha ugyanazon apától származó fivérek közül az egyiknek fia van, akkor ez anyyi, mintha mindegyiknek a fia volna – így rendelkezett Manu.*
16. *Ha egy férfi több felesége közül az egyiknek fia van, akkor ő mindegyikük gyermekének számít.*
17. *De mindazok részére, akiknek fiuk nincsen, egy barát mutassa be a piṇḍát! A szertartás el nem maradhat! És ha senki sincs [aki elvégezhetné], akkor tegye ezt a ház papja (puro-hita)!*
18. *Egy asszony vagy bármely ember, aki egy barát érdekében a szertartást elvégzi, milliányi áldozat érdemét nyeri el, mivel védtelen javára (azaz, olyan javára, aki nélkülözi a segítséget) áldoz.*
19. *Óh, madár! A fiú végezze el az apa érdekében a daśa-gātrát és az azt követő szertartásokat! Az apa azonban legidősebb fia halála esetén ezt ne tegye, bármennyire is szerette fiát!*
20. *És ha több fiú is volna, akkor csak egy végezze el a szertartást, a daśa-gātrát és a sa-piṇḍát, valamint a tizenhat halotti áldozatot (śrāddha)!*
21. *Csak egy végezze el abban az esetben is, ha [az elhunyt] javait fölosztották! Csak az évi halotti áldozatot mutassák be mindazok egyenként, akik a javakon osztoztak!*
22. *Ezért a legidősebb fiú szeretettel mutassa be a daśa-gātra szertartást,*

- naponta csak egyszer egyen, földön aludjon, és Brahman\$ felől elmélkedjen (kultikus\$ szempontból tiszta legyen)!
23. Az az érdem, amely a talaj (elkerített rész)β hétszeri körüljárásából fakad, annak a fiúnak lesz a jutalma, aki ezt a szertartást az apa vagy az anya számára elvégzi.
 24. Az a fiú, aki a daśa-gātrát elvégzi, olyan érdemet szerez, mintha Gayāban végzett volna halotti szertartást (ahol ez különösen kedvező).
 25. Menjen egy kúthoz, tóhoz vagy kertbe, egy templomba÷, és az éjszaka közepén (9-12 óra között) fürödjön meg, de közben mantrákat ne mondjon!
 26. Üljön le egy fa tövébe, arccal délnek (Yama vidéke)! Építsen oltárt (homokból készült magaslat), és kenje meg azt tehéntrágyával!
 27. Erre helyezze egy brāhmaṇa kuśa fűből készített képmását levélalaplazatra! Mutassa be tiszteletét víz-áldozattal, hajtsa meg fejét, és mondja el az atasī mantrát!
 28. Helyezzen el kuśa fűből talapzatot a piṇḍa részére! Ezután helyezze el a piṇḍát is, miközben kiejti [az elhunyt] családi nevét!
 29. A fiú áldozzon rizspépet vagy árpát, uśīra gyökeret (Andropogon Muricatus gyökere), szantálport, bhr̥ṅga-rāja virágokat (Eclipta Prostrata), füstölőszereket, lángot, ételeket, illatszereket és egy áldozati adományt!
 30. Adjon ételt a varjaknak! Két edényt a két folyadékkal (tej és víz), vízzel vegyített ricinusolajat áldozzon a pretának a következő szavak kíséretében: „Ezt adom ... javára!”
 31. Étél, ruházat, víz és minden más, amit a preta nevének kiejtése közben adományoznak, javára szolgál az elhunytnek.
 32. Ezért az első naptól fogva az ősi írásoknak megfelelően a sa-piṇḍana férfi vagy asszony javára úgy mutassák be, hogy a pretát idézzékβ!
 33. Az első naphoz hasonlóan a többi napon is ugyanaszerint a szabály szerint kell elvégezni az áldozatot, az étkek\$ följajlását.
 34. A kilencedik napon (a halálesettől számítva) a sa-piṇḍa rokonok kenjék meg\$ testeiket szezámolajjal, és kívánják, hogy a halott a mennybe jusson!
 35. Miután megfürödtek, és dūrṅvā füvet (Panicum Dactylon), valamint pörkölt magvakat vettek kezeikbe, gyülekezzenek a halott házában, ahová [fiatal] nő\$ lépjen be először!
 36. „Úgy sokasodjon nemzetséged, mint a dūrṅvā fű, és úgy terjeszkedjen, mint a pörkölt magok, amelyek szerteugranak!” – E szavak kíséretében kell a dūrṅvā füvet és a pörkölt magokat a [halott] házában hagyni.
 37. Óh, madarak hercege! A tizedik napon húsból készült piṇḍát kell ajánlani; vagy mivel ez tiltva van, mivel a Kali-yugában az [eltávozott] atyának tilos húst adni, áldozzon helyette babot!
 38. A tizedik napon a rokonok borotválkozzanak meg, és vágják le a hajukat! Ezt tegye a szertartást bemutató fiú is!
 39. A tíz napon át válogatott ételekkel kedveskedjen egy brāhmaṇának! Imádkozzon a halott megváltásáért, összetett kezekkel ajánlja tiszteletteljes hódolatát Harinak!
 40. „Aki Govindát, aki az atasī virághoz (Linum Usitatissimum) hasonlít, és aki sárga ruhát visel, a megingathatatlant tiszteli\$, azt elkerüli a félelem.
 41. A kezdet és vég nélküli istenség, a kagylókürt, korong és buzogány (Viṣṇu

jelképei) hordozója, az örök életű, a lótuszszemű adjon üdvösséget\$ a halottnak!”

42. Ezt az imát mondják el minden nap a szertartás végén! Miután a fürdés [is] megtörtént, térjen [mindenki] haza, adakozzon egy tehen javára étket \$, és [aztán] ő maga is egyen (idáig böjtölt).

Tizenegyedik Adhy-āya

A daśa-gātra szertartás

Garuda így szól:

1. Óh, istenek Ura! Ismertesd velem a tizenegyedik nap szertartását, és közöld velem, mi az előírás a bika eleresztésére (vṛṣotsarga) vonatkozóan, óh, univerzum Ura!

Az Istenség Legfőbb Személyisége így felelt:

2. A tizenegyedik napon már korán víz közelébe kell menni, és az egész halotti szertartást (aurdhva-dehi-kriyā&) a legnagyobb elővigyázattal el kell végezni.
3. A Védákban és a sāstrákban járatos brāhmaṇákat kell meghívni, hogy a pretát megváltsák. Összetett kezekkel ajánlják nekik tiszteletteljes hódolatukat!
4. Miután már a lelki tanítómester is elvégezte a [rituális] mosdást, valamint hajnali áhítatát\$, és mindent elvégzett, ami ehhez tartozik, tisztának tekinthető. Ezután végezze el az előírásoknak megfelelően a tizenegyedik nap szertartását!
5. A tíznapos halotti áldozat végzésekor az elő- és utónevet kell említeni mantra nélkül. A tizenegyedik napon a pretának piṇḍát kell áldozni mantra kíséretében.
6. Óh, madár! Viṣṇu arany képmását\$, Brahmā ezüst képét\$ kell elkészíteni. Rudrát (Śiva) rézből, Yamát vasból kell önteni\$.
7. Nyugatra állíts föl egy Gaṅgā-vízzel töltött edényt Viṣṇu részére! Erre kell állítani az Ő képmását\$, amelyet sárga öltözék borít.
8. Keleten áll egy tejjel és vízzel töltött edény Brahmā számára, amely Brahmā képmását kell helyezni fehér ruhában.
9. Északon mézzel és olvasztott vajjal töltött korsó áll Rudrának, erre kell Rudra képmását tenni vörös ruházatban.
10. Délen esővízzel töltött korsó áll Yama tiszteletére\$, amelyre Yama képmását kell állítani fekete ruhában.
11. Középen a fiúgyermek vonjon\$ kört, és állítsa föl [itt] a kuśa-füvből [készült bábút]! Arccal dél felé fordulva imádj a képmásokat\$, és viselje jobb válla fölött a zsinórt (brahminzsinór)!
12. Viṣṇu, a teremtő (Brahmā), Śiva és Dharma (Yama) tiszteletére idézzen mantrát a Védából! És miután folyékony\$ áldozatot mutatott be, végezze el a tíz edény [tartalmából] és egyebekből álló halotti szertartást (śrāddha).
13. Azután adományozzon tehenet az atyák szabadítása érdekében [ezekkel a szavakkal]: „Ezt a tehenet neked ajándékozom! Bárcsak szívesen fogadnád, óh, Mādhava!” (Így kell megszólítani a tehenet átvevő brāhmaṇát, mint Viṣṇu képviselőjét.)
14. Miután a halott tulajdonát képező ruházat, ékszer és kocsi (hátasállat), egy vajjal töltött fémedény hétféle gabonaneművel töltve, melyeket [az elhunyt] szeretett,

15. *ha [ezen kívül] a nyolc dologból álló nagy adomány, szeszám és egyebek a halál órájában föl nem ajánlattak\$, eme adományok [később a brāhma ṇāknak szánva] egy fekhelyre helyezendők.*÷
16. *Ézután meg kell mosni a pap lábát, és az adományok átadásával ki kell íranta fejezni a tiszteletet. Kínáljuk meg étellel édességekkel, tésztaneművel és tejjel!*
17. *A fiú helyezzen a fekhelyre arany emberi képmást, majd ajánlja föl azt [az ágyat] a halottnak, miként az elő van írva [a brāhmaṇának]!*
18. *„Ezt a fekhelyet, az elhunyt képmását, és minden hozzá tartozót neked ajándékozok, óh, brāhmaṇa!”*
19. *Ezekkel a szavakkal adjunk át mindent a lelki tanítómesternek, a brāhma ṇának és családjának! Ezután őt (a pap) tisztelettel körül kell járni, és mielőtt útjára engednénk, hajtsuk meg előtte fejünket!*
20. *Miután ily módon a fekhelyet följajánlottuk, a śrāddhát és az azt követő többi szertartást, valamint a bika elengedését elvégeztük, a preta elnyeri az üdvösséget.*
21. *A tizenegyedik napon az előírásoknak megfelelően következzen a bika szabadonbocsátása (vr̥ṣotsarga)! Olyan bika, amelynek egyik tagja hiányzik, vagy amely beteg vagy túlságosan fiatal (legalább hároméves legyen), nem alkalmas, hanem olyan legyen, amely rendelkezik az [előírás szerinti] ismertető jegyekkel (szín és egyéb sajátságok)!*
22. *A vörös szemű, barnásvörös, amelynek szarvai, nyaka és patái vörösek, hasa fehér, háta fekete [olyan], amely az előírások értelmében a brāhmaṇāknak megfelel.*
23. *A halványabb vörös a kṣatriya számára, a sárga a vaiśya részére, a fekete a ś ūdrának van kijelölve\$.*
24. *És amelynek minden tagja vörösesbarna, amelynek farka és lábai fehérek, az atyáknak okoz örömet.*
25. *Azt a bikát, amelynek lábai, szája és farka fehér, de máshol mindenütt a lakk színéhez hasonló, feketének (nīla) tekintik.*
26. *Az olyat, amely vöröses színű, és amelynek szája és farka világos, míg patái és szarvai vörösesbarnák, feketésvörösként (rakta-nīla) tartják számon.*
27. *Az olyat, amelynek tagjai egyszínűek, de farka és patái vörössesárgák, fekete-barnának nevezik. Ez a fajta a megmentője az elődöknek [és annak, aki szabadon engedi] [a poklokból].*
28. *Olyat, amelynek színe a galambéhoz hasonló, amely homlokán jelet (tilaka) visel, barnásfeketéként tartják számon. Ez teljes értékű\$ (pūrṇa) és kiváló.*
29. *Az olyat, amely mindenütt fekete, és amelynek mindkét szeme vörös, a mélyfeketetéek (mahā-nīla) csoportjába sorolják. Ez az öt fekete fajta.*
30. *Minden körülmények között szabadon kell bocsátani, a házban nem maradhat! Erre vonatkozóan a következő vers (gāthā) ismert:*
31. *„Kívánatos a sok fiúgyermek, talán, hogy közülük egy Gayāba zarándokoljon, [kívánatos] egy zsenge korú (nyolcéves) leány (gaurī) feleségül, vagy [kívánatos] egy fekete bika elbocsátása.”*
32. *Igazi fiúgyermeknek azt kell tekinteni, aki elvégzi a bika szabadonbocsátását, vagy Gayāban halotti szertartást mutat be. Minden más [fiú] olyan értéktelen, mint a sár.*
33. *Elődeidet a Rauravából vagy más poklokból, ahol égnek, megválthatod, szám szerint huszonegyet (az áldozót beleszámítva) egy bika szabadonbocsátásával.*

34. Egy bika szabadonbocsátását még akkor is kívánják az atyák, ha már a mennybe jutottak: „Nemzetségünk egy fiúgyermeké szabadon bocsát egy bikát,” – gondolják –
35. „és ez a szabadonbocsátás eredményeképpen mindannyian elnyerjük a legmagasabb rendű üdvösséget! Mert minden áldozat közül [csak] a bika áldozat az, amely [a végleges] megváltást eredményezi!β”
36. Ezért a fiú, hogy ősei megváltását elősegítse, mutassa be a bika-áldozatot! Ezt az itt leírt módon végezze el!
37. Állapítsa meg a bolygók helyzetét, tisztelje\$ azokat mantrával, mutasson be folyékony\$ áldozatot, amint azt a sásztrák előírják! Eközben fejezze ki tiszteletét a bika-anyának (pūjayed vṛṣa-mātrah&)!
38. Vezessen elő hím- és nőstényborjút (a hím borjú azonos azzal a bikával, amelyet elbocsátanak), és kösse össze azokat iga-kötellel (kaṅkaṅa&), [mint a menyasszonyt és a vőlegényt] az esküvői ünnepségen! Azután kösse azokat egy cölöphöz!
39. Mossa meg a bikát és a nőstény borjút vízzel Rudra korsójából! Kenje meg azokat illatszerekkel, díszítse virágfüzérrel, kerülje meg jobbfelől!
40. [A bikát] jobbján jelölje meg a háromágú szigonnyal (tri-śūla, Śiva fegyvere), balján koronggal (cakra, Viṣṇu fegyvere) (a jeleket égetéssel kell föltenni\$). Ezután [az állatot] szabadon kell bocsátani, miközben a fiú összetett kezekkel a következő mantrát idézi:
41. „Dharma (Yama) vagy te, akit Brahmā teremtett az ősidőkben\$ bika alakjában. Íme, elbocsátalak! Mentsd meg [az őseket] az újraszületések tengeréből!”
42. E mantra elmondása közben bocsássa szabadon a nőstény és hím borjakat! Aki így tesz, azt [Viṣṇu] mindenkor\$ meghallgatja, és megszabadítja a preta-létekből.
43. A bika-áldozatot ezért kell bemutatni, és a jutalomra már ebben az életben számítani lehet. Akinek azonban nincsen fia, és ezért maga végzi el a szertartást, az szintén eléri a nagy üdvösséget.
44. Kārttika havában (október–november) vagy más szerencsés hónapban, amikor a Nap észak felé fordul, a világos két hét idején vagy a tizenkettedik és azután következő napjain a sötét két hétnek,
45. nap- vagy holdfogyatkozáskor, szent ünnepen vagy a tavaszi és\$ őszi napéjegyenlőség idején végezzük el a bika szabadonbocsátásának szertartását!
46. A bolygók kedvező állásakor, és egy éppen ilyen kedvező időpontban, tiszta helyen (rituális szempontból tisztán), áhítatos szívvel egy szerencsés jeleket viselő brāhmaṇát kell meghívni, hogy elvégezze a szertartást!
47. A testet ima, vízhintés és adományok révén kell megtisztítani, és ezután [lássunk hozzá] az áldozat bemutatásához, az előírásoknak megfelelően!
48. A śāla-grāma felállítás után következik a Viṣṇunak szánt áldozat. Aztán mutassuk be önmagunk javára a halotti áldozatot (ātma-śrāddha), és adjunk ajándékot a brāhmaṇának!
49. Óh, madár! Aki így tesz, annak akkor is olyan, mintha volna fia, ha nincs gyermeke. (Azaz olyan érdemet szerez, mint az, akinek van fia.) A bika elengedése révén minden kívánsága teljesül.
50. Az agni-hotra és más szertartások nem eredményeznek olyan szerencsét, mint a bika szabadonbocsátása.
51. Minden bűn, amelyet mint gyermek, ifjú, felnőtt vagy öreg követtünk el,

- megsemmisül a bika szabadonbocsátása által – ez nem kétséges.*
52. *Aki barátot csalt meg, aki hálátlan, aki égetett italt ivott, aki a tanítómestere ágyát beszennyezte, aki brāhmaṇagyilkos, vagy aranyát lopja el (szóval halálos bűnököt követett el), az megszabadul vétkei következményeitől, ha a bikát elbocsátja.*
53. *Ezért kell elvégezni a bika-áldozatot nagy elővigyázattal. A három világban nincs olyan érdem, amely hasonlítható volna a bika szabadonbocsátásához.*
54. *Ha egy olyan asszony, akinek férje és fia él, öelöttük hal meg, akkor érte ne bocsássonak szabadon bikát, hanem egy tejelő tehenet adományozzanak!*
55. *Óh, madár! Aki a [vr̥ṣotsargára szánt] bikát kocsi húzására vagy teher cipelésére használja, az pokolra jut, és onnan e világ fönnállásáig nem szabadul!*
56. *Aki a bikát ököllel vagy bottal megüti, az a pokolban fog gyötrődni e kalpa végezetéig!*
57. *Miután a bika szabadonbocsátása megtörtént a föntiek szerint, következik a tizenhat halotti áldozat a sa-piṇḍanáig. Ez az, amit neked mondani akartam.*
58. *Azon a helyen, ahol [az eltávozott személy] meghalt, a kijáratnál, a máglyához vezető fülúton, a máglyán, a holttest kezébe (adjanak egy-egy piṇḍát) és a hatodikat a csontok meggyulladásakor, valamint azt követően tíz napon át [összesen] tíz piṇḍát kell áldozni.*
59. *Ez az első tizenhat tisztátalannak számít. További, második tizenhatról szólok neked, amelyeket szintén be kell mutatni:*
60. *Az első Viṣṇué, a második Śiváé, a harmadik Yamáé és kíséretéé,*
61. *a negyedik Soma királyé, az ötödik (Agni)÷ Havya-vāháé, a hatodik (Agni)÷β Kavya-vāháé, a hetedik Kāláé (Yama),*
62. *Rudráé (Śiva) a nyolcadik, a kilencedik Puruṣáé (mint Viṣṇu inkarnációja), a tizedik a pretáé, a tizenegyedik Viṣṇué;*
63. *a tizenkettediket adják Brahmānak, a tizenharmadik Viṣṇunak, a tizennegyedik Śivának, a tizenötödik Yamának;*
64. *a tizenhatodik piṇḍát áldozzák Puruṣának, óh, madár! Ezeket nevezik az igazság ismerői a középső tizenhatnak.*
65. *Tizenkét havonkénti\$ piṇḍát adjanak, továbbá egy a pakṣa (kéthetes ciklus) múltával, egy hat hónap elteltével, és egy az év múltávalβ!*
66. *Ezeket nevezem meg neked mint az utolsó (legfelső) tizenhatot. Óh, Tārṣya! Egy fazék ételt kell áldozni a tizenegyedik napon.*
67. *Ez a negyvennyolc [piṇḍa] teszi ki együttesen a halotti áldozatot (śrāddha), amely a pretát megváltja. Aki érdekében ezt az előírásoknak megfelelően bemutatták, az felvételt nyer az ősatyák sorába.*
68. *Annak érdekében, hogy [a halott] bejusson az atyák soraiba, háromszor tizenhat piṇḍát kell áldozni. Ha [a halott] ezt az áldozatot nélkülözni kénytelen, akkor minden bizonnyal [örökké] preta marad.*
69. *Amíg a halotti áldozatot, melynek neve „háromszor tizenhatszoros”, be nem mutatták, addig a halott nem élvezheti sem a saját maga, sem a mások által följánlott adományokat.*
70. *A fiú ezért mutassa be a háromszor tizenhat piṇḍát, vagy az asszony mutassa be a férj javára (ha nincsen fiúgyermek)! Ez biztosítja ugyanis [az elhunyt] örök üdvét.*
71. *Az az asszony, aki elhunyt uráért közvetlenül eltávozása után bemutatja a halotti áldozatot (aurdhva-dehika), a halál évfordulóján az áldozatot (kṣayāham vārṣikamβ) és a śrāddhát három kéthetes ciklus elmúltával (pāk*

- şıka), satīnak nevezhető, mondom\$.
72. Egy ilyen hűséges asszony ura örömét szolgálja. Élete gyülmölcsöző\$, mivel halálában is engedelmeskedik férjének.
73. Ha baleset következében hal meg valaki tűz vagy víz által, akkor részére minden szertartást [különleges] előírások szerint kell bemutatni.
74. Ha valaki balesetben vagy önakaratából hagyja el testét, vagy kígyó marja halálra, akkor érte minden pakṣa ötödik napján fejezzék ki tiszteletüket egy kígyó előtt.
75. A talajra rizsport kell kiszórni, amely tekergő kígyót utánozzon. Ez előtt kell virágot és szantált áldozni.
76. Helyezzünk ezekhez még füstölőszert s lángot, majd szórjunk ezek fölé rizs- és szezámmagokat! Az áldozat álljon rizslisztből, ételből és tejből!
77. Tehetségünk\$ szerint ajándékozzunk a brāhmaṇának egy kígyót és egy tehenet! Ezután összetett kezekkel mondjuk a következőt: „Legyen a kígyókirály elégedett!”
78. Be kell mutatni a Nārāyaṇának szentelt szóró-áldozatot (balikriyā&). Ezáltal lakóhelyet nyernek a mennyben, és megszabadulnak halálos bűneiktől.
79. Ha az egész szertartást ilyen módon elvégezték, akkor az év végéig [naponta] áldozni kell egy tál ételt és vizet, vagy a piṇḍákat fölváltva víz-áldozattal együtt.
80. Miután ezeket a tizennegyedik napon megtettük, végezzük el a sa-piṇḍa szertartást (lényege: a halott és ősei áldozata összekeverve\$, ami azt fejezi ki, hogy az elköltözött belép az atyák közé)! És amint a tisztátalanság (amit a haláleset okozott) ideje véget ért, ajándékot kell adni [a brāhmaṇáknak], a fekhelyet és a [tizenhárom] tárgyat, (padānām dānam).

Tizenkettedik Adhy-āya

A sa-piṇḍa és a hozzá tartozó szertartások

Garuḍa így szólt:

1. Ismertesd velem a sa-piṇḍa szertartását, és szólj a tisztátalanság megszűnéséről (haláleset alkalmával), valamint közöld mindazokat a tudnivalókat, amelyek a fekhellyel együtt följánlandó dolgokra vonatkoznak! [Végül] beszélj ezek hatásáról is, óh, Uram!

Az Istenség Legfőbb Személyisége így felelt:

2. Halljad, óh, Tārṣya! Ismertetni fogom veled a sa-piṇḍa szertartást, és mindazt, ami ehhez tartozik: mindazt, ami megszünteti [a halott] preta-létét, és ami az ősatyák soraiba juttatja.
3. Amelyik piṇḍát az ősökével nem egyesítik\$, Śivával és a többi [három] istenséggel (Śiva, Vasu, Rudra és Āditya), az nem élvezi a fiak általi följánlott sokféle adományt [a túlvilágra vezető úton].β
4. Ha a fiú folyamatosan tisztátalan, akkor tisztává nem válhat.β És tisztátalanság a sa-piṇḍa nélkül meg nem szűnhet.
5. Ezért a fiú végezze el a sa-piṇḍa szertartást, ha a tisztátalanság ideje elmúlt! Megadom neked a tisztátalanság végének időpontját minden kasztra vonatkozóan.
6. Egy brāhmaṇa a tizedik napon válik tisztává, egy ṣatriya a tizenkettediken, egy vaiśya a tizenötödiken, egy śūdra egy hónap múlva.
7. Egy haláleset okozta tisztátalanság esetén a sa-piṇḍák a tizedik nap elmúltával válnak tisztává, a többi hozzátartozó a kérdéses családból

- (kula) három nap után. A nemzetség (gotra) tagjai pedig puszta fürdés által. (Más szöveg szerint a kula 7, a gotra 10. tagig.)^β
8. Egy férfi esetében a negyedik nemzetségből (dédapa) ez tíz napig tart, az ötödikből hat napig, hatodikból négy napig, a hetedikből három napig – így mondták [a szaktekintélyek].
 9. A nyolcadikból egy napig, a kilencedikből két prahara (hat óra) idejéig, a tizedikből egy fürdőzés idejéig. A születés (szülés) közben bekövetkező haláleset tisztátalansága a föntiekkel azonos.
 10. Ha valaki távolba költözött, és hall [egy sa-piṇḍa áldozatról], [akkor tisztátalansága] egy éjen és napon át tart. Amennyiben a tíz naphól még valami hátra volna (azaz ha ezen idő letelte előtt valamivel hallja meg a hírt), akkor azidőig marad tisztátalan.
 11. Amennyiben azonban a tíz nap már eltelt, akkor még három napon át marad tisztátalan. Ha egy év múlt volna el, akkor puszta fürdés tisztává teszi.
 12. Amennyiben haláleset következtében beálló tisztátalanság esetében hat napon belül még egy másik [haláleset] következik be, akkor az elsőtől számított tisztulási idő érvényes a másik tekintetében[§] is.
 13. Ha egy gyermek még fogainak növése előtt hal meg, akkor rokonai számára a tisztulás azonnal bekövetkezik. Ha a haj kinövése előtt, akkor a következő éjszaka [következik be a tisztulás]. Ha még nem tett fogadalmat (brahma-cāri), akkor három nap múltával. És ettől kezdve tíz nap múlva.
 14. Ha egy leány a születése és hajának elválasztása közti időben hal meg, akkor a tisztulás azonnal bekövetkezik, mindegy milyen kasztról van szó.
 15. Ettől kezdve házasságig egy nap múlva – így állapították meg.
 16. Amennyiben egy leány akkor hal meg, ha esküvője megtörtént, akkor mindkét részről, az apa és kériői részéről egyaránt három nap az idő. De a házaselet megkezdése után ez csak a férjre [és családjára] vonatkozik.
 17. Ha az első hat hónap alatt abortusz[§] áll be, akkor az asszony tisztátalansága annyi nap elmúltával következik be, ahány hónapos az embrió volt.^β
 18. Ettől kezdve a tisztátalanság számára annyi áll fönn [élve születés esetén], amennyi kasztja szerint elő van írva. A sa-piṇḍák abortusz esetén azonnal tisztává válnak.
 19. Minden kaszt esetében születés^β haláleset következtében beálló tisztátalanság tíz nap után szűnik meg – így írja ezt elő a Kali-korszak śāstrája.
 20. A haláleset következtében beálló tisztátalanság alatt áldást ne mondjunk, vendégeket ne fogadjunk! Ágyon ne aludjunk [hanem földön], és [másokat] ne érintsünk!
 21. Hajnali áhítat[§], adományok följajánlása, ima, víz-áldozat, Veda tanulmányozása, atyáknak áldozás, brāhmaṇák megvendéglése és ehhez hasonlóak nem végezhetők a haláleset következtében beálló tisztátalanság esetében.
 22. Aki tisztátalansága idején szokásos[§] (nitya), alkalmi (naimittika) vagy fogadalmi (kāmya) áldozatot mutat be, az elveszíti mindazon áldozatok üdvét, amelyeket megelőzően mutatott be.
 23. De nem tisztátalanok [soha] azok, akik kötelmet[§] (fogadalom) vettek magukra, a mantrák által megszenteltek; a brāhmaṇák; azok, akik

- áldozati tüzet ápolnak; egy Brahmanban időző\$ aszkéta; valamint a királyok.
24. Amennyiben esküvő során vagy más ünnepkor, valamint áldozáskor következne be haláleset és ezzel tisztátalanság, akkor azokat az ételeket kell megenni, amelyek ezelőtt az időpont előtt készültek – így szól Manu törvénye.
 25. Aki a tisztátalanság idején [olyantól, akit ez érint] valamit elfogad anélkül, hogy tudná [hogy ő tisztátalan], az emiatt vétkessé nem válik, de vétkes az adományozó (adó), még abban az esetben is, ha az adásra fölkérték.
 26. Aki tisztátalan voltát eltitkolja, és brāhmaṇát vendégel meg, akkor vétkes a pap, ha valamit elfogadott tudván, hogy [az adakozó] nem tiszta.β
 27. Ezért végezzünk el atyáink javára sa-piṇḍát, hogy a tisztátalanságtól megszabaduljunk! Ez egyesít\$ az atyák soraival az atyák világában.
 28. Három pakṣa után vagy a tizenkettedik napon, hat hónap múltán; vagy egy év múlva történjen a sa-piṇḍī-karaṇa (sa-piṇḍana) – így mondják az igazság ismerői, a látnokok.
 29. Óh, Tārksya! Kihirdettem a sāstrákba foglaltak értelmében, hogy minden kasztra érvényesen a tizenkettedik napon történjen a sa-piṇḍana.
 30. Mivel a Kali-yuga törvényei végtelenül [változatosak], és az emberek élete tovatűnik\$, és minthogy a test átmeneti, ezért az időpontot [a sa-piṇḍana tekintetében\$] a tizenkettedik napra állapították meg\$.
 31. A szent zsinór fölöltése és más ünnepségek, esküvő és más hasonlók ne történjenek, ha családfeje halt meg!
 32. Kolduló szerzetes [halott háznál] nem fogad el alamizsnát. Vendégek fogadása (megvendéglése) (hanta-kāra) ott nincs megengedve. A szokványos\$ és az alkalmi áldozat hatástalan mindaddig, amíg [a halott] piṇḍája nem egyesült\$ [elődeiével].
 33. Ha a sa-piṇḍana megzavarja az áldozati szertartást, akkor az maga is hatástalanná válik.β Bárha\$ ápolna valaki áldozati tüzet vagy sem, a tizenkettedik napon végezze azt!
 34. Azt az jutalmat, amely minden ünnep megtartásának, minden áldozat bemutatásának az eredménye, eléri az, aki a tizenkettedik napon a sa-piṇḍanát elvégzi.
 35. Tehát a fiú, miután megfürdött, és azt a helyet, ahol a haláleset történt, tehéntrágyával megkenete, a sāstrák szavainak megfelelően végezze el a sa-piṇḍanát!
 36. Lábainak vízzel való megmosása, szájának kiöblítése és hasonlókat által tisztelje\$ Viśve-devát (illetve a szerepét betöltő brāhmaṇát)! A rossz (azaz átváltozott\$) atya számára mutasson be szóró-áldozatot, rizst és hasonlót, valamint ezt követően ismét érintsen\$ vizet!
 37. Egymás után adjon három piṇḍát a nagyatyá és két előd részére, akik Vasu, Rudra és Arka alakját vették föl, és a negyediket az elhalt (benne Śiva testesül meg) részére [áldozza]!
 38. Szantálfa, tulasī, illatszert, láng, édesség, díszes ruházat és áldozati adományok adják meg nekik a tiszteletet.
 39. Miután arany pálcikával [az elhunyt atya] piṇḍáját három részre osztotta, ezeknek a részeknek mindegyikét vegyítse el a nagyapáéval, a dédapáéval és az ükapáéval!
 40. Óh, Tārksya! A nagyapa piṇḍáját egyesítsék az apáéval, a nagyanyáét az

- anyáéval! Ez az Én véleményem.
41. Akinek a nagyapja még él, amikor az apa meghal, az adjon piṇḍát a dédapának és két elődjének.
 42. Ossza az apai piṇḍát három részre, és vegyítse azt azokéval! Ha az anya hal meg, ameddig a nagyanya él,
 43. akkor az anya halotti áldozatánál úgy kell eljárni, mint az apa esetében (ha a nagypapa még él). Így szól az előírás. Vagy mindkettőjük piṇḍáját Velem (Viṣṇu) és a nagy Lakṣmīval (akik a dédapát és dédanyát jelképezik) egyesítsék!
 44. Annak az asszonynak a részére, akinek fiai nincsenek, a férj végezze el a sa-piṇḍát és mindazt, ami ehhez tartozik. Az anyóssal és [három] elődjével kötik őt össze a piṇḍa által.
 45. „Együtt a házastársával és az ő [három] elődjével kell elvégezni a sa-piṇḍī-karanát egy asszony részére” – ez nem az Én véleményem, óh, Tārkaṣya! A feleség részesüljön a férj részéről a sa-piṇḍanában!
 46. Óh, Kāśyapa! Ha a férjet és a feleséget ugyanarra a máglyára helyezték, akkor [a fiú] fektessen egy fűszálat [piṇḍáik] közé, és hasonlóképpen az após és anyós [piṇḍái] közé!
 47. Az apa részére csak a fiú végezze el a piṇḍát és a hozzá tartozókat! Ezután tegye azt a satī részére, majd fürödjön meg ismét!
 48. Olyan asszony számára, aki [férje halála után] tíz napon belül elégetteti magát, urával azonos napon kell elvégezni a sa-piṇḍanát, és ajánljanak föl neki egy ágyat adományul!
 49. Óh, Tārkaṣya! Ha [a fiú] elvégezte a sa-piṇḍanát, akkor az atyák (azaz az őket képviselő brāhmaṇák) részére áldozzon, és hallassa a svadhā fölkiáltását, valamint a Veda-mantra szavait!
 50. Ezután tartson jól egy vendéget, és mindenkor ajánlja föl a hanta-kāra adományt! Ez erősíti az atyákat, [mennyei] látnokokat, istenségeket és démonokat.
 51. Egy falat egy adomány (bhikṣa), négy harapásnyi száját megtöltő (puṣkala), négy száját megtöltő egy (koldus)-adag (hanta-kāra).
 52. A sa-piṇḍanánál (a fiú) szantált és hántolatlan rizst (akṣata) ajánljon föl a papoknak! Adjon nekik méltó ajándékot, hogy elégedettek legyenek!
 53. Egy évre való étket, olvasztott vaját, aranyat, ezüstöt, egy szép tehenet, egy lovat, egy elefántot, egy kocsit és egy földdarabot adjon a lelki tanítómesternek!
 54. Ezután mutassa be imádatát a svasti szó kíséretében a bolygóknak (graha), az istennőnek (Durgā, Śiva felesége) és Vināyakának (Gaṇeśa), miközben mantrákat, sáfrányt és ételt áldoz!
 55. Ezt követően hintse meg őt a lelki tanítómester mantrák kíséretében! Hurkoljon fonalat keze köré, és nyújtson neki mantrákkal megszentelt hántolatlan rizsszemet!
 56. A fiú ezután válogatott ételekkel vendégelje meg a brāhmaṇákat, és ajánljon föl nekik kétszer hat, étellekkel töltött korsót és más ajándékokat!
 57. Vízet, fegyvert, ösztökét és botot érintsen meg a brāhmaṇák megvendégelése után a négy kaszt [egy-egy képviselője]! Ezáltal mindegyikük megtisztul. (A brāhmaṇa vizet, a kṣatriya fegyvert, a vaiśya ösztökét, a śūdra pedig botot érint.)
 58. Ha ily módon a sa-piṇḍana áldozatot elvégezték, le kell venni azt a ruhát, amelyet a szertartás során viseltek. Tiszta ruhában ajánlják föl az ágyat!

59. Indra és minden istenség nagyra tartja az ágy adományát; ezért ajándékozzanak ilyet akár a haláleset után [a fiú részéről] vagy már az élet során!
60. Az ágy, amelyet kuśa fűvel fölhintett földre állítunk, legyen válogatott fából készült, szép, tarka képekkel díszített, erős, selyemfonalakkal átszőtt, aranylemezekkel kivert,
61. flamingótollakkal árnyékolt, szép fejpárnával ellátott, hűvös takaróval borított, virágokkal ékesített, illatszerekkel beszórt,
62. pompás szalagokkal átkötött, nagy és kényelmes!
63. Napernyőt, ezüstös lámpákat (dīpālayam), légyhajtót, ülőpárnát, edényt, vizeskorsót, ivópohárt, tükröt, ötszínű baldachint
64. és minden mást, ami egy ágyhoz tartozik, halmozzanak föl körülötte, mindent a maga helyén!
65. Legfölülre kerül Hari és Lakṣmī arany képmása, ékszeresen és pompás ruházatban.
66. Asszonyok ágyára kerüljön szemkenőcs, vörös lakk és sáfrány, ruha, ékszer és minden, ami hozzátartozik – így adják át a brāhmaṇáknak!
67. Ezután a brāhmaṇa és felesége virágokkal díszítetten, illatosan, fülbevalókkal és gyűrűkkel ékesítve, aranyláncokkal ellátva,
68. miután fejükre szalagot öveztek és köntöst öltöttek, üljenek Lakṣmī és Nārāyaṇa ágyára!
69. Sáfránnyal és virágkoszorúkkal fejezzék ki tiszteletüket Hari és Lakṣmī előtt! Dicsőítsék a Loka-pālákat (helyi istenségek), a bolygókat (graha), az istennőt (Durgā) és Vināyakát!
70. Arccal észak felé (ez az istenségek égtája), virágokkal a kezükben (añjali), vibrálják a következő mantrát, miközben a pap elé lépnek:
71. „Óh, Kṛṣṇa! Miként a Te fekhelyed a tejtengerben nem üres, úgy az enyém se legyen üres születésről születésre!”
72. E szavak kíséretében szórjanak virágot a papra és Hari képmására! Ezután adják az ágyat és a hozzávalókat az előírásoknak megfelelően
73. a szertartásokat végző, az Abszolút Igazságot hirdető lelki tanítómesternek, ezeknek a szavaknak a kíséretében: „Fogadd el, óh, brāhmaṇa! Ki más ajándékoz meg ilyen [gazdagon]?”
74. A brāhmaṇa, Lakṣmī és Hari képmását ringassák az ágyon! Ezután jobbkézről következzen a körüljárás, majd hajoljanak meg [előtte], és engedjék távozni!
75. Amennyiben az adakozó gazdag, akkor ajánljon föl egy házat is, hogy az ágyban kényelmesen alhasson!
76. Ha még életünk során, saját magunk ajánlottunk föl ágyat, akkor még életünkben, holdváltás idején végezzük el a bika elbocsátását is!
77. Ezt [az ágyat] egynek adják, soha ne többnek! Ha azt áruba bocsájtják, akkor ez [a tett] a pokolra juttat!
78. Aki az ágyat arra érdemes személynek adja, az olyan jutalmat nyer, amelyet csak kíván! Atya és fiú, aki adja, örömet lelnek úgy ezen, mint a másvilágon.
79. Purāṇ-dara (Indra) csodás palotájában, de a Nap fiának (Yama) otthonában is jutalom vár az adakozóra. Ez nem kétséges.
80. Pompás isteni kocsi [viszi mennybe], és apsarāk állnak szolgálatára. A világ végezetéig elkerüli a szenvedés.
81. A holdváltások ünnepeinek megtartása nagy érdem, de ennél sokkal

- nagyobb az ágy adomány [érdeme].*
82. *Ha a fiú ily módon ágyat adományozott, akkor ajánlja föl még a [követzőkben felsorolt] tárgyakat (pada-dānaṃ pradāpayet)! Halld hát, melyek ezek!*
 83. *Napernyő, szandálok, ruhák, pecsétgyűrű, vizes edény és öt (ötféle) edény: ez az a hétféle (padaṃ sapta-vidham) tárgy.*
 84. *Egy bot, rézüst, rizs [és más] ételek, drágaságok\$ és szent áldozati zsinórok teszik a föntieket teljessé.*
 85. *Tehetségünk szerint ilyen módon készítsük elő a tizenhárom dolgot, és ezeket ajándékozzuk a tizenkettedik napon tizenhárom brāhmaṇának!*
 86. *E tárgyak ajándékozása révén az erényesek üdvösséget nyernek. A Yama útján járóknak [is] könnyebbéget jelentenek.*
 87. *Ott szörnyű hőség kínoz, amely elégeti az embert. Ha azonban napernyőt adományoztak, akkor az árnyékot biztosít.*
 88. *A Yama-világ tüskékkel borított ösvényein lóháton haladhatnak azok, akik szandálokat adományoztak.*
 89. *Óh, madár! És ahol fagy, hőség és szél szörnyű kínokat okoz, ott nem gyötrődik [ezektől] az, aki ruhát ajándékozott.*
 90. *És Yama vörös szolgálói az úton nem kínozzák azokat, akik pecsétgyűrűt adományoztak.*
 91. *A szörnyű víztelen pusztaságon pedig nem kell szomjaznia annak, aki vizeskorsót ajándékozott.*
 92. *Aki a halott érdekében rézüstöt adott, az biztosan számíthat jutalomra, és rátalál ezeryi ivóhelyre.*
 93. *Aki a brāhmaṇáknak ülőpárnát és edényt adományozott, az nem éhezik majdan [Yama] ösvényén, és biztonságban vándorolhat.*
 94. *Ha a sa-piṇḍana napján ilyen módon az előírásoknak megfelelően adakoztunk, akkor a brāhmaṇáknak, valamint a śva-pākáknak és más alacsonyabb kasztribelieknek is kell ételt adományozni.*
 95. *Ezután, a sa-piṇḍanát követően, de egy év eltelte előtt, havonként egy korsó vizet és piṇḍát kell följánlani.*
 96. *Óh, madár! Amit egyszer megtettek, azt nem lehet megismételni (azaz hogyha egy szertartást megzavartak, rosszul végezték, akkor nem megismételhető). Ez alól kivétel a halotti szertartás (preta-kārya). Ez a halott érdekében kétszer (másodszor is) bemutatható, hogy annak könnyebbéget hozzon.*
 97. *Most pontosan ismertetem veled a havonkénti és évi halotti áldozat módját, valamint azt, amelyet három félhónap (pākṣaka) múltával kell bemutatni, és amelyet meghatározott napon elhunyt részére kell elvégezni. (Lunáris napokról van szó.)*
 98. *A teliholdkor elhunyt részére [a félhónap] negyedik napja a megfelelő (ūnikā). A negyedik napon távozó számára a kilencedik felel meg.*
 99. *A kilencedik napon meghaltnak a tizennegyedik nap alkalmas. Ez esetben a félhavasokénti śrāddhát a huszadik napon kell elvégezni.*
 100. *Ha egy [lunáris] hónap folyamán a Nap kétszer lép új csillagképbe, akkor a śrāddhá, amely két hónapba nyúlik bele, a szökőhónapban végezzék!*
 101. *Ha így egy [szoláris] hónapban két [lunáris] hónap van, akkor a harminc [lunáris] nap ennek a kettőnek a része.*
 102. *A napok első fele az egyik hónaphoz, a másik fele a másik hónaphoz*

- tartozik. Tehát az értelmesek tudják, hogy két hónapról van szó, amelyek a szökőhónapban foglalhatók.
103. Óh, madár! A sa-piṇḍana csak akkor végezhető el, ha a Nap [egy lunáris hónap folyamán] nem lép kétszer új csillagképbe. Ez vonatkozik a havonkénti és az első évi śrāddhára is.
104. Ha egy évben egy szökőhónap van, akkor az évi halotti áldozat a tizenharmadik hóban történjen!
105. Ha a Nap [ebben a hónapban] nem lép új csillagképbe, akkor ajánljanak föl piṇḍát! Ily módon mutassák be a śrāddhát két hónapban (azaz a szökőhónapban)!
106. Így mutassák be az év múltán az évi halotti áldozatot! Ennek során vendégeljenek meg brāhmaṇákat!
107. Az év múltával a śrāddha alkalmával mindenkor három piṇḍát kell áldozni. Az ekoddiṣṭát azonban többé ne mutassuk be, mert az ösgyilkossá tette!
108. Śrāddhát Gayāban, ősz-áldozatot a az elefánt-árnyék konstelláció idején (gaja-cchāyām) ebben az évben, a sötétedések idején és a yuga napokon ne mutassanak be!
109. Óh, madarak ura! Ha egy fiú Gayāban egy śrāddhāt kíván bemutatni, akkor tegye azt egy év múltán atyái iránti szeretetből!
110. A Gayāban végzett halotti áldozat megszabadítja az atyákat az újrászületések tengeréből. A Buzogány-hordozó (Kṛṣṇa) kegyelme folytán részesülnek az üdvösségben.
111. Virágcsokrokkal imádjuk Viṣṇu lótuuszlabáit! Áldozunk piṇḍákat azok rendje szerint!
112. Aki Gayā-śirasban csak egy sámī levélnyi piṇḍát áldoz, az megvált hét családot (gotra), és százegy nemzetséget (kula).
113. Az a fiú, aki nemzetségét megörvendezteti, és Gayāba zárándokol, hogy ott halotti áldozatot mutasson be, még életében elnyeri jutalmát és boldoggá teszi atyáit.
114. Óh, madarak ura! Az istenségek a Kalāpa ligetben (Himalája) hallgatják Manu fiának, Ikṣvākunak a dalát, amelyet az atyák énekelnek:
115. „Vannak a mi nemzetségünknek olyan fiai, akik erényesek, és Gayāba zárándokolnak, hogy ott tiszta szívvel mutassanak be nekünk áldozati piṇḍát.”
116. Óh, Tārksya! Egy fiú, aki ily módon végzi a halotti szertartást, boldog lesz, és mint Kauśika fiai, megváltást nyer.
117. Bharad-vāja (Kauśika) hét fia, miután egy sor újjászületésen átestek, az atyák kegyelme folytán megváltásban részesült annak ellenére, hogy tehéngyilkosságot követtek el. (Atyjuk parancsára tehenet hajtottak ki a legelőre. Éhségükben megölték az állatot, majd hazatérve azt hazudták, hogy azt egy tigris tépte szét.)
118. Hét vadász volt (a vadász megvetett kasztbléli) Daśārṇa földjén (Vindhya-hegység), majd gazellák Kālañjara hegyeiben, cakra-vākák Śara-dvipában, flamingók a Mānasa tavon (szent tó a Kailāsa-hegynél).
119. Sőt, újjászülettek mint Védákat ismerő brāhmaṇák Kuru-kṣetrán (a mai Delhi síksága). És atyáik szeretete következtében a brāhmaṇa ifjak elnyerték a megváltást.
120. Az ember ezért szolgálja minden erejével az atyákat! Ezen és a túlvilágon egyaránt boldogság vár arra, aki atyái irányában szeretettel

viseltetik.

121. *Óh, Tārksya! Ezzel tudomásodra hoztam mindent, ami a halotti áldozatra vonatkozik. És ez az áldozat biztonságot biztosít a fiaknak, megváltást biztosít az atyáknak.*
 122. *Mindenki, aki ma ezt a történetet [a hét vadászról] meghallgatja, még akkor is megszabadul minden bűnétől, és részesül az adományért járó jutalomban, ha szegénysége folytán adománya csekély volna.*
 123. *[De] halljad azt is, hogy milyen jutalom illeti azt, aki szavaim szerint mutatja be a halotti áldozatot, adományoz, és hallgatja meg a Garuḍa Purāṇát:*
 124. *Az atya nagyszerű fiakat biztosít számára, a nagyapa nagy marhacsordát juttat neki, a dédapa vagyonhoz és más javakhoz juttatja.*
 125. *Az ükapa gondoskodik bőséges táplálékról és mindarról, ami meg ehhez tartozik. A halotti áldozat mindegyiküket táplálja. És miután a fiú (az áldozó) kívánságait teljesítették,*
 126. *Dharma ösvényein a Dharma-rāja palotájába vonulnak. Itt mélységes oddaadésbadn időznek, tisztelvén a Dharma királyát.*
- Sūta így beszélt:*
127. *Garuḍa, aki a halotti áldozatok dicséretét (māhātmya) hallotta, Viṣṇu megnyilatkozását tudomásul vette, igen boldog volt.*

Tizennegyedik Adhy-āya

A Dharma-rāja városa

Garuḍa így beszélt:

1. *Mekkor a Yama-világ, hogy néz ki, és ki teremtette? Milyen az a terem, ahol Yama trónol, és kik állnak körülötte?*
2. *Nevezd meg nekem, Te Kegyelmes, azoknak az igazaknak a jámbor cselekedeteit, akik a Dharma ösvényén haladnak, és azon utakat, amelyeken Yama palotája felé vonulnak.*

Az Istenség Legfőbb Személyisége így válaszolt:

3. *Óh, Tārksya! Halljad, leírom neked Yama csodálatos városát, ahová csak az olyan bölcsek, mint Nārada, juthatnak el, mivel csak nagy érdemek révén lehet oda eljutni!*
4. *Dél (a holtak iránya) és délnyugat (Nairṛta, az ősök égtája) között fekszik Vivasvān fiának városa, amely teljességében gyémántokból épült, és melyet sem istenek, sem démonok meg nem hódíthatnak.*
5. *Négyszögletű, és négy kapuja van, hatalmas és magas fal veszi körül, amelyet ezer yojana hosszúnak mondanak.*
6. *Ebben a városban található Citra-gupta nagyszerű lakóhelye, amely huszonöt yojana széles, és ugyanolyan hosszú,*
7. *tíz yojana magas, pompás, vasfallal kerített. Száz széles utca szeli át, amelyeket zászló-erdő díszít,*
8. *az utakon díszes fogatok száguldoznak, ének és zene szól, szép festmények [díszítik a falakat], és isteni építésszek emelik a palotákat,*
9. *gyönyörűek a kertek és ligetek, amelyekben énekesmadarak csicseregnek, valamint gandharvák és apsarāk lejtének táncokat.*
10. *A palota csarnokában trónol Citra-gupta drága trónszéken, és mérlegeli az emberek cselekedeteit páratlan igazságossággal.*
11. *Soha nem téved, legyen jó vagy rossz cselekedetről szó. És minden*

- elkövetett jámbor vagy bűnös tettért*
12. *következik Citra-gupta parancsa szerint jutalom vagy büntetés. Citra-gupta palotájától keletre áll a lázak háza.*
 13. *Délre a kólíka, a lūtā (bőrbetegség) és a lepra (visphoṭa), nyugaton kāla-pāsa (a halál-istenség köteléke) és az undor háza [áll].*
 14. *Északon a rāja-roga& (tüdőbaj), és a sárgaság (pāṇḍu-roga), északkeleten a fejfájás, délkeleten az ájulás.*
 15. *Délnyugaton a hasmenés, északnyugaton a fagy és a tüzes láz háza emelkedik. Ezek és még más betegségek leselkednek ott,*
 16. *és Citra-gupta jegyzi a jók és gonoszak cselekedeteit. Húsz yojanányira Citra-gupta palotájától*
 17. *a város közepén található Dharma-rāja csodálatos palotája: drágakövekből épült, és úgy tündököl, mint a villám és a Nap.*
 18. *Kétszáz yojana széles és hosszú, ötven yojana magas.*
 19. *Ezernyi oszlopon nyugszik. Drágakövei szikráznak, és arannyal ékesített. Tornokok sokasága fokozza pompáját.*
 20. *Kupolái világlóak\$, mint az őszi fellegek, lépcsői kristályból vannak, teraszai gyémántokkal kövezettek.*
 21. *Kerek ablakait gyöngyök veszik körül, falain zászlók lengenek, és arany kapuboltzatai alatt csengő- és dobszó hallatszik.*
 22. *Soha nem látott csodákat rejtenek a hatalmas kapuk, a kertekben pompás fák, kúszónövények és bokrok.*
 23. *Ilyen csodálatos szépségűre Viśva-karmā (Brahmā fia) teremtette, elmerülvén a Világlélekbenβ (azaz mély meditációban).*
 24. *Belsejében csodás, száz yojana hosszú csarnok található, amely vakítóan világos, és minden [kívánt] alakot fölvesz.*
 25. *Nincs ott [bent] sem túlságosan hideg, sem túlságosan meleg, és [ott] a lélek boldog. Nincs ott bánat, öregedés, szenvedés, éhség vagy szomjúság.*
 26. *Minden kívánság, legyen isteni vagy emberi, beteljesül ott, és ízletes ételek, italok várnak fogyasztásra.*
 27. *Jóízű víz található ott, hideg és meleg. Kellemes [szent] hangok csendülnek föl, és a fák a kívánt gyümölcsöket érlelik.*
 28. *Óh, Tārksya! Pompás tehát e csarnok, és minden kívánság beteljesül ott. Viśva-karmā építette, miután hosszú ideig tapast gyakorolt (erényes életet élt).*
 29. *Ide jutnak azok, akik szigorú aszkézist gyakoroltak, az igazmondók; a vezeklők, akik érzékeiken uralkodtak, akiket megszentelt szent cselekvésük.*
 30. *Ezek valamennyien világló\$ test birtokosai, ékszeresek, fényes ruházatúak. Jámbor cselekedeteik díszítik őket.*
 31. *Itt trónol a magasztos Dharma csodálatos trónszéken, amely tíz yojana széles, és dúsan díszített pompás drágakövekkel.*
 32. *A Magasztosβ, a jók legjobbjá fölött szép napernyő van, füleiben aranykarikák, hajában diadém.*
 33. *Mindenütt fölékszerezett, fényes, mint a sötétkék felhő, apsarāk legyezgetik.*
 34. *Körülötte gandharvák és apsarāk táncolnak, énekelnek és zenélnek.*
 35. *Mṛtyu, aki hurkot tart a kezében, a hatalmas Kāla, Citra-gupta, Citra és Kṛtānta szolgálja (a halál-istenség különböző formái).*

36. És más szolgák is körülveszik, egyaránt hatalmasak, szörnyűek, botokkal és kötelekkel fölszereltek, és így lesik parancsait.
37. Óh, madár! A tűz által elfogyasztott atyák, a soma-ivók, az [áldozati étkek] gőzét evők, a halotti adományok elfogyasztói, az áldozati füveken ülők, a testtel bírók és a testetlenek,
38. az atyák seregei, akiket Aryamā vezet, és a többiek mind bemutatják tiszteletüket a bölcs Dharma-rāja (Yama) előtt.
39. Atri, Vasiṣṭha, Pulaha, Dakṣa, Kratu és az Aṅgirāk (Rāma), Jāgad-agnya és Bhṛgu; Pulastya, Agastya és Nārada (isteni bölcsek, Brahmā szellemi fiai),
40. ők és még sokan mások, akiknek neveit és tetteit nem vagyunk képesek fölsorolni, időznek az Atya- király udvarában.
41. A dharma-śāstra (törvénykönyv) kijelentéseinek megfelelően döntenek az igazság szellemében. Szolgálják a Dharma-rāját, Parame-ṣṭhī (Brahmā) parancsa szerint.
42. A Nap- és a Hold-dinasztia uralkodói, a törvény tudói veszik körül a Dharma-rāját a csarnokban:
43. Manu, Dili-pa, Māndhātā, Sa-gara és Bhagī-ratha, Ambarīṣa és Anaranya, Mucukunda, Nimi és Pṛthu;
44. Yayāti, Nahuṣa, Puru, Duṣyanta, Śibi és Nala; Bharata, Śan-tanú, Pāṇḍu és az ezerszeres Arjuna:
45. ezek a szentek, dicsők és [a szent iratok ismerői], e királyi bölcsek sok paripa-áldozat jutalmául válhattak Dharma palotájának lakóivá.
46. A Dharma-rāja palotájában a jog uralkodik. Nincs itt részrehajlás, igazságtalanság, kedvezés.
47. Minden jelenlévő ismerője a śāstráknak, és szolgálja az igazságot. E csarnokban mindenkor kifejezik tiszteletüket Vivasvān fiának.
48. Ilyen tehát a magasztos Dharma-rāja palotája, óh, Tārksya! Ezt [azonban] a bűnösök nem láthatják meg, akik a déli ösvényen érkeznek. (vö. Yama-út, II. Adhy-āya)
49. A Dharma-rāja palotájához négy út vezet; a gonoszok útja a már előbb ismertetett.
50. Akik a keleti, északi vagy nyugati úton érkeznek Yama otthonához, azok mind erényesek, akik érdemeik eredményeképpen jutnak el oda. Halljad:
51. íme, az egyik, a keleti ösvény, amely igen kényelmes! Pārijāta virágok (Erythrina Indica) árnyékolják, drágakövek díszítik.
52. Isteni fogatok haladnak rajta, flamingók vonulnak arra. Korall-kertek övezik, és nektár-patakok szegélyezik.
53. Ezen haladnak a brāhmaṇa-bölcsek, a szentek, a makulátlan királyi látnokok, az apsarāk, gaṇák, gandharvák, vidyā-dharák és a nagy kígyódémonok (mahā-roga),
54. és azok, akik az istenségeket imádják, és Śivához hűek; akik nyáron itatóhelyeket tartottak fenn, és akik Māgha havában (december-január) tűzifát adományoztak,
55. akik az esős évszakban szűkölködő aszkétáknak adtak otthont, és akik megtisztelve érezték magukat, hogy ezeket a személyeket megajándékozhatták; akik szerencsétleneket vigasztaltak, és akik remetelakot építettek;
56. akik az igazságot nagyra tartották, akik haragot és gyűlölködést nem ismertek, apát és anyát tiszteltek, és a tanító szavaira odafigyeltek;

57. aki [a brāhmaṇáknak] földet, házat és tehenet ajándékozott, aki másokat tanított [szent iratok ismeretére]; aki a Purānát előadta, vagy meghallgatta, és a szentírásokat tanulmányozta:
58. ezen személyek, és még más erényesek jutnak át a keleti kapun. Ezek a nemes gondolkodású emberek jutnak el Dharma palotájába.
59. A második út az északi, amelyen pompás fogatok haladnak, amelyet pompás sárga szantálfá díszít.
60. Flamingók és sárasák (*Ardea Sibirica*) nagy tömege található [ezen az úton]. És ott világít a hatalmas A-mṛta-tó.
61. Ezen az úton járnak a Vēda ismerői, és a vendégek tisztelői; aki Durgā és Bhānu (Śiva) híve volt, és aki a szent ünnepekkor [rituális] fürdőt vette;
62. aki igazságos harcban esett el, vagy börtön következtében halt meg; aki Vārānasiban vagy Go-grahában az előírásoknak megfelelően egy szent vízben lelte halálát;
63. aki egy brāhmaṇa részére vagy ura érdekében végzett munka közben egy kṣetrában (szent terület) halt meg; akit ledőlő istenség műrtija sújtott agyon, vagy aki yoga gyakorlása közben halt meg;
64. aki mindenkor becsülte a tiszteletre méltó személyeket, és aki nagy adományokat ajándékozott: ők léphetnek be az északi kapun át [Yama birodalmába], és jutnak el Dharma csarnokába.
65. A harmadik út a nyugati, amelyet drágakőpaloták szegélyeznek, és nektártavak ragyognak körül.
66. Airāvata [Indra] hatalmas elefántjaiβ, pompás paripák Uccaiḥśravā (hangosan nyerítő) törzséből hemzsegnek itt.
67. Itt vándorol az, aki egészen belemerült az ātmāba, aki a nagyszerű śāstrákkal foglalkozott, aki senki mást nem imádott, csak Viṣṇút, aki a Gāyatrīt és mantrákat idézett;
68. aki mást meg nem károsított, durván nem szólt, aki csak saját asszonyával érintkezett, aki tűz-oltárt emelt, és a Védát tanulmányozta;
69. aki betartotta a brahma-carya fogadalmát; vāna-prasthák és aszkéták; aki Śirī & lábainál lemondott a világról, aki egyre becsüli a göröngyöt és az aranyat;
70. aki elérte a szent tudást és szenvedélymentességet, és örvendezik mások jóléte fölött; aki Viṣṇu és Śiva imádója, aki szent cselekedeteket hajt végre, és imádkozik;
71. aki mentes a háromszoros vétektől, aki mindenkor bemutatta az ötszörös áldozatot, aki az atyák üdve érdekében śrāddhát tartott, és aki idejében végezte a szürkületi áhítat-szertartást;
72. aki az alacsonyrendűt kerülte, és a magasrendűhöz\$ vonzódott: ők szállnak föl apsarā-seregek kíséretében isteni kocsikra,
73. élvezik a nektárt, és eljutnak Djarma hajlékára. A nyugati kapun lépnek be, és [így] jutnak el Dharma csarnokába.
74. Ha Yama őket közeledni látja, örvendezve hívja őket magához; fölemelkedik, és eléjük megy.
75. Ezután [fölv teszi isteni alakját], négykarú, [kezeiben] kagylókürt, korong, buzogány és pallos, és barátokként fogadja őket, mivel mindazokat szereti, akik jó cselekedeteket vittek végbe.
76. Oroszlán-trónt (megtisztelő hely) ajánl föl nekik, és tisztelettel bánik mindannyiukkal. Ezt követően lábvizet\$ és szantált, meg más hasonlókat [nyújt át nekik], és így beszél környezetéhez:

77. „Óh, társaim, köszöntsétek ezeket a bölcseket kellő tisztelettel! Ha palotámat elhagyják, akkor a Brahman-világba jutnak.
78. Legyetek üdvözölve, bölcsek legjobbjai, akik vizolyogtok a poklok rémségeitől! Jámbor tetteitek jutalmaképpen elnyertétek az isteni életet, amely üdvöt biztosít.
79. Aki a nehezen elérhető emberi testet megszerezte, és nem jóra igyekvő, az szörnyű poklokba kell jusson. Ki is volna balgább, mint az ilyen?
80. Aki mulandó testében mulandó adományokat ad, és ezzel érdemeket szerez csak az ilyen nevezhető bölcsnek.
81. Ezért minden erőt arra kell fordítani, hogy érdemeket szerezzünk. Távozzatok tehát a szent, boldogságot nyújtó birodalomba!”
82. Miután a bölcsek Dharma beszédét meghallgatták, tisztelettel meghajolnak előtte és a csarnok többi nagysága előtt. Ezután a halhatatlanok dicséretének kíséretében, hercegi bölcsek tiszteletének üdvét élvezve
83. szállnak be isteni fogataikba, és távoznak a legfelsőbb birodalomba. Mások viszont Yama kíséretében maradnak. (Ahogyan a gonoszakból Yama szolgálai válhatnak.)
84. Ha egy ilyen a kalpa végezetéig ott időzik, miközben el sem képzelhető élvezetekben van része, érdemei maradéka következtében mint ember születik újra, és szép alakot nyer,
85. gazdag lesz, és a sāstrák ismerője. Ezután lelke tisztasága következtében elnyeri a legnagyobb üdvöt. (Viṣṇu hajlékára jut, vagy örökre megszabadul a saṁ-sārából.)
86. Ezzel ismertettem veled Yama palotáját, kívánságodnak megfelelően. Aki mindezeket szívvel meghallgatta, az eljut Dharma-rāja palotájába.

Tizenötödik Adhy-āya

Az erényesek születéséről és életéről

Garuda így szólt:

1. Ha az erényes a mennyei boldogságot kiélvezte, tiszta nemzetségben újraszületik. Írd le nekem, hogyan keletkezik az anyaméhben!
2. Milyen megfontolások vezetnek az erényes ifjút ebben az [új] testben? Ezt szeretném tudni, óh, Irgalmas!

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így válaszolt:

3. Kiváló módon kérdeztél, óh, Tārksya! Közlöm veled a legnagyobb titkokat, amelyek mindentudóvá tesznek.
4. Ismertetem veled a test valóságos milyenségét, amely birtokolja a Brahman-tojás jellemzőit (azaz megfelelője az univerzumnak), és amely a yogi számára a szellemi összpontosítás helyét jelenti. (Azaz amelyre a yogi elmélyedésekor szellemét összpontosítja, amelyet a dhyāna alkalmával szemlél.)
5. Tudd meg, hogyan alkotják meg a yogik a brahma-randhra nyílásban a gondolkodás és elragadtatás segítségével a kontemplációt, miközben a hat misztikus körön (cakra, padma = pszichikai erőközpont) meditálnak.
6. Beszélni fogok arról, hogy milyen magatartást kell tanúsítsanak a szülők, hogy egy erényes ifjú szülessen a tiszták és boldogok házában. (Hogy ugyanis ilyen helyen, családban szülessen újra.)
7. A menstruáció idején az asszonyokat négy napon át kerülni kell. Ez idő

- alatt arcukat meg ne tekintsük, mert [ilyenkor] bűn lakozik testükben.*
8. *A negyedik napon az asszony tisztává válik, miután ruházatában megfürdött. A hetedik naptól kezdődően ismét alkalmas arra, hogy fogadalmakat tegyen, hogy az ősök és istenségek áldozatait bemutassa.*
 9. *A hetedik napon keletkezett magzat aljas természetű (āsaya&, démon által létrehozott). A nyolcadik napon legtöbbnyire fiak fogamzanak, [mivel ez időben a sperma mennyisége több, mint a menstruációs vér].*
 10. *A menstruáció kezdetétől számított páros éjszakákon fiak fogantatnak, míg a páratlanokon leányok. Ezért az első hét éjszaka kihagyásával a közösülést a páros éjszakákon kell végrehajtani.*
 11. *Tizenhat éjszakán át az asszonyok egyképpen alkalmasak a fogantatásra, így mondják. Amennyiben a tizennegyedik éjszakán magzat keletkezik,*
 12. *akkor számítani lehet tehetséges, erényes fiú születésére. Ezen az éjszakán soha sem foganhatnak aljas lelkek.*
 13. *Az ötödik napon vegyenek magukhoz az asszonyok édes étkeket, és kerüljék a csípős, erős, sós, égető és forró ételeket.*
 14. *Ezen a termőföldön (ilyen anyaméhben) gyógyító növény (üdvöt biztosító fiúgyermek) terem, a mag amrtához hasonló (halhatatlanságot ad). A földműves, aki elszórja, a férfi, tökéletes termést arat le.*
 15. *Bételt rágva, virággal és szantállal díszítve, tiszta ruhában, szellemét a dharmára irányítva foglalja el szép fekhelyét a férfi!*
 16. *Annak megfelelően, hogy mire irányul a férfi szelleme a mag kiömlésekor (ez a karmától függ), lép az anyaméhbe a teremtmény, és ennek megfelelően fejlődik.*
 17. *Mert a maggá változott szellem (caitanya, a spermába belépett szellem) a spermában lakozik. És ha nemi vágy (kāma), szellem (citta) és sperma egyesülnek,*
 18. *akkor ember keletkezik az asszony testében csöpp alakjában. A mag és menstruációs vér összeköttetéséből keletkezik a test.*
 19. *A legnagyobb boldogságot jelenti a nagyszerű fiú, aki az anya testébe belépett. Érte végzik el a puṁ-savana szertartásait. (A magzat megmozdulása idején végzett szertartások, amelyek fiúgyermek megszületését célozzák.)*
 20. *Tiszta lélekkel történik a születés, ha a bolygók kulminációs ponton állnak. A születés időpontjában a brāhmaṇák gazdag ajándékokat kapnak.*
 21. *Tudásban és erényekben gyarapodva növekszik atyja házában. A kiválóak\$ társaságában minden tudományban tökéletes lesz.*
 22. *Ifjúságában élvezzi pompás nők társaságát és más örömeket, gazdag és adakozó lesz, mivel korábbi életeiben gyakorolt aszkézise és zarándokútjai eredményeit most élvezzi.*
 23. *Később (idősebb korában) igyekszik fölismerni azt, hogy mi az ātmā, és mi nem-ātmā. A hamis elképzelés (adhyāropa) és ennek ellenkezője (apavāda) vezérfonalán meditál a Brahman felől.*
 24. *Hogy fölismerjed, hogy eme Brahman annak ellenére, hogy összeköttetésbe kerül, mégsem kötődik [a jelenség világának] dolgaihoz (a Vedānta tanítása szerint azokkal nem azonos, mivel azok a māyā-śakti termékei), szólni fogok a föld és a többi elem jelenségformáiról (guṇa), amelyek nem azonosak az ātmával.*
 25. *A föld, víz, tűz, levegő és éter az öt durva elem. Ez az öt elem alkotja a*

testet.

26. Bőr, csontok, edények (erek, nāḍī), a test hajzata és a hús a föld elem jelenségformái, óh, madarak ura!
27. Nyálka, vizelet, mag, velő és vér a víz öt jelenségformája. Most jegyezd meg magadnak a tűz jelenségformáit:
28. éhség, szomjúság, alvás és [nemi] vágy a tűz jelenségformái, mondják a yogik, óh, Tārksya!
29. A tagok mozgása, a futás, ugrás, a tagok kinyújtása és a többi mozgás a szél jelenségformái.
30. A hallás, gondok és üresség (gondolatmentesség), ájultság (szellemi tompultság) és kétség az éter jelenségformái, ezt jegyezd meg!
31. A manas, a buddhi, az ahañ-kāra és a Citta képezik a négyrétű belső érzéket (antañ-karaṇa) (a sāñkhya és yoga-ideák keveredése), amely az előző életekben fölhalmozott karmát teszi.β
32. Fülek, bőr, szemek, nyelv és orr az érzék [-szervek]. Hang, kezek, lábak, végbél és nemiszervek a tapintás [szervei].β
33. A világtájak (a tér, űr mint isztenség), Vāta (a szél), Arka (a Nap), Praceta (Varuṇa) és az Asvini-kumārak, Agni (a tűz), Indra, Upendra (Viṣṇu), Mitra és Ka (Prajā-pati), ismert, hogy az érzékek és tapintás istenségei.
34. Idā, piṅgalā és su-ṣumnā mint harmadik, gāndhārī, gaja-jihvā, pūsā& és yaśasvini;
35. alabuṣā, kuhū és sāñkhini mint tizedik a legfontosabb tíz nāḍī.
36. Prāṇa, apāna, sam-āna, ud-āna és vy-āna; nāga, kūrma és kṛkala, deva-datta és dhanañ-jaya a tíz életlevegő.
37. A prāṇa a szívben székel, az apāna a végbélben, a sam-āna a köldökön, az ud-āna a torokban, a vy-āna átvonul az egész testen.
38. A nāga (kígyó), úgy mondják, a hányás előidézője, a kūrma (teknőc) a szemöldökök fölnyitását végzi. A kṛkalát (fajdkakas) az éhség előidézőjének tekintik. A deva-datta az ásítást idézi elő.
39. A dhanañ-jaya (vért nyerő) mindent áthat, és még a halottat sem hagyja el. Ez az, ami a falatokban élvezett táplálékot [mindenhová eljuttatja], tehát ez a lények fönntartója.
40. A vy-āna szél irányítja az emésztő nedveket a nāḍikon keresztül. Amint az ételt elfogyasztották, ez a szél osztja szét,
41. majd az étel továbbhalad a végbélbe, ahol az étel és a víz különválnak. Eközben a víz az emésztési tűz fölött, az étel a víz felett foglal helyet.
42. A prāṇa maga, amely a tűz alatt nyugszik, azt [a tüzet] táplálja. A szél hatására a tűz kiválasztja (szétválasztja) az ételt, az exkrementumokat és a chylust (rasa).
43. A vy-āna a chylust mindenhová eljuttatja. Az exkrementumok azonban a tizenkét nyíláson át távoznak a testből:
44. fülek, szemek, orrnyílások, nyelv, fogak, a köldök, a körmök és a végbélnyílás, a nemiszervek, fej, bőr és haj, ezeket mondják a kiválasztás helyeinek.
45. Ilyen módon minden szél elvégzi [különleges] szerepét, miközben létük az ātmától származik hasonlóan ahhoz, ahogyan az emberek [ha] a Nap sugarait élvezik, [akkor munkájukat végzik].
46. Óh, madár! Most pedig ismerd meg az emberi test kettősségét: először úgy, ahogyan az érzékeknek mutatkozik, és másodszor úgy, amint a

- valóságban létezik, [és amiként azt a yogī elmélyedésében látja]!
47. Tapasztalatunk szerint 35.000.000 a test szőrszálainak a száma, 700.000 hajszálunk van, húsz körmünk.
 48. Óh, Vinatā fia! Általában harminckét fog jelentkezik. Húsa ezer palányi (1 pala = 45 gramm), és vére száz palányi.
 49. Tíz pala a zsír, és hetven pala a bőr, tizenkét pala a velő [és az agy], és három pala a szív vére.
 50. Két kuḍava (1 kuḍava = 4 pala) a mag, illetve egy kuḍava [menstruációs] vér, amit meg kell jegyezned. Háromszázhatvan csont található még a testben.
 51. Durva és finom edények (nāḍī) száma tízmilliónyi, tizenöt pala epe és fele mennyiségű nyálka.
 52. A bélsár és vizelet mennyisége nem határozható meg, mivel azok állandóan újraképződnek.
Ilyen az [érzéki] tulajdonságokkal fölruházott test, ahogyan mutatkozik.
 53. A valóságos (igazi) testbe minden világ, hegy, világrész és tenger, a Nap és a többi csillagzat benne van. (mikrokozmosz = makrokozmosz!)
 54. A valóságos testben foglal helyet a hat misztikus kör (cakra), és [itt vannak] azok a tulajdonságok is, amelyek a Brahman-tojás jelenségformái.
 55. Ezek, amelyekre a yogī gondolkodását irányítja (dhāraṇā), a következők §, amint azt ismertetni fogom veled. Az ember, ha elmélyedés állapotában van, akkor fölveheti vi-rāja alakját (az indiai kozmogónia).
 56. A talpon van Tala, ezt jegyezd meg, a lábak felső részén Vi-tala. A térdeken Su-tala, tudd meg, a combokon Mahā-tala.
 57. A csípőkön Talātala, a szeméremtájon Rasā-tala, az ágyékon Pātāla. Ez a hét ismert világrész. (A föld alatti világrészek.)
 58. Bhūr-loka (a föld, világrészeivel és tengereivel) a köldökben van, és Bhuvar-loka (a föld és a nappálya közti világ) fölötte helyezkedik el. Svar-loka (a mennyei bolygók) a szívben van, Mahar-loka pedig a nyakban.
 59. Jana-loka a szájban, Tapo-loka a homlokon, Satya-loka a brahmandhrán van. Ez a tizennégy világ (az utóbbi négy a magasabbrendű mennyei birodalmak megfelelője, a Brahman-tojás felső része).
 60. A [misztikus] háromszögben (szívben: tri-koṇe hṛt-pīṭha-kamalāntar-gate) emelkedik a Meru-hegy (az északi világ-hegy, a mindenség központi helye), és ennek alsó sarkában a Mandara, a jobb sarokban Kailāsa, és a bal sarokban Himācala.
 61. A felső oldalon a Niṣadha, jobbra a Gandha-mādana, és balra Ramaṇa. Ez a hét világ-hegy.
 62. A csontokban foglal helyet Jambu-dvīpa, a velőben (agyban) Śāka-dvīpa, a húspan fekszik Kuśa-dvīpa, és a nāḍikban Krauñca-dvīpa.
 63. A bőrben Śālmālī-dvīpa, a test-szőrzetben Go-meda-dvīpa leledzik. A körmökben található Puṣkara-dvīpa. (Világszigetek, kísérő kontinensek.)
 64. És következnek a világtengerek:
Kṣāroda (sósvízű óceán; kṣāra: sós, uda: víz) a vizeletben, Kṣīroda (tejóceán), Suroda-dhi (likőróceán; surā: szeszes ital, uda: víz, dhi: „tartály”) a nyálkában, Ghr̥ta-sāgara (tisztított vaj óceán) a velőben [és az agyban];
 65. Rasoda-dhi (rasa: váladék) a chylusban (rasa), a vérben van a Dadhi-

- sāgara (joghurtóceán), Svādūdaka (édesvizű óceán; svādu: édes, uda: víz, -ka: -ú, -ű) a garat manduláiban, óh, Vinatā fia!*
66. *A nādában (anu-nāsika félkör, vö. OM jel) van a Nap (sūrya a piṅgalā-nādī egyik neve), és a binduban (az anu-svārának megfelelő csakra) a Hold (idā-nādī). A szemekben ismerhető föl a mars (Ku-ja: föld-szülött; ku: föld, ja: született), a szívben a merkúr (Jña), mint ismeretes.*
67. *A Viṣṇu-otthonban (cakra a köldöktájon, itt kezdődik a su-ṣumnā-nādī a Haṭha-yoga-pra-dīpikā szerint) található a Jupiter (Guru), a magban (śukra) a Vénusz (Sukra), a köldökben a Szaturnusz (Manda), az arcon pedig Rāhu (a fölszálló holdcsomópont mint planéta), mint tudott.*
68. *Vāyu birodalmában (tüdő, légcső) van Ketu (a leszálló holdcsomópont mint planéta): a testben van [tehát] a bolygók köre. Így meditáljon [a yogi] a test jelenségformáin.*
69. *Mindig hajnalderengéskor\$ helyezkedjen el lótosz-tartásban (padmāsana; padma: lótosz, āsana: ülés), és így meditáljon a hat cakrán az előadottak értelmében, miközben mormolja a haṁsa-mantrát (a-japā).*
70. *A Gāyatrī, amely az a-japā nevet viseli, biztosítja az askéta számára a megváltást. Már pusztán azáltal is megszabadul vétkeitől, hogyha rágondol.*
71. *Óh, Tārksya! Figyelj, kérlek, közlöm veled, hogy hogyan kell elvégezni a nagyszerű a-japāt, amelynek segítségével a személyes lélek (jīva) megszűnik lenni! (Azaz föloldódik a Brahmanban.)β*
72. *Mūlādhāra (mūla: gyökér, ā-dhāra: alapzat), svādhi-ṣṭhāna (sva: saját, adhi-ṣṭhāna: pozíció), maṇi-pūra (maṇi-pūra: köldök, maṇi-pūra: köldöki [cakra]), an-ā-hata (an: nem, ā-hata: sértett), viśuddhi és ājñā a neve a hat misztikus körnek (cakra).*
73. *Mūlādhārāban a liṅgában (a végbélnyílás és a nemiszervek között), a köldökben, a szívben, a nyakban és a szemöldökök között lévő brahma-randhrāban (vagy a szemöldökök közt és a brahma-randhrāban) történjen sorban egymás után a cakrákon való meditálás.*
74. *Az ā-dhāra (mūlādhāra) négylevelű (a cakrákat lótoszvirágok formájában kell elképzelni), lánghoz hasonló, és a va-tól sa-ig terjedő hangokat hallatja (ezek a szótagok szerepelnek a leveleken: va, śa, ṣa, sa). A svādhi-ṣṭhāna a Naphoz hasonló, és a ba-tól a la-ig terjedő hangokat bocsátja ki, hatlevelű (ba, bha, ma, ya, ra, la). A maṇi-pūra vörös színben tündököl, tízlevelű, és a ḍa-tól pha-ig terjedő hangzókat adja ki (ḍa, ḍha, ṇa, ta, tha, da, dha, na, pa, pha). Tizenkét levelű az an-ā-hata (a szívben), és a ka-tól tha-ig vibrálja a hangokat (ka, kha, ga, gha, ṅa, ca, cha, ja, jha, ṅa, ṭa, ṭha).*
75. *Tizenhat levelű a maṅgāhangzókat (a, ā, i, ī, u, ū, ṛ, ṝ, ḷ, hosszú ḹ, e, ai, o, au, m, ḥ) hallató, a Hold fényében ragyogó lótosz, a vi-śuddha (a nyakban). A két szótagot, haṁ-t és sa-t hallató, kétlevelű, vörös ragyogó ājñā a szemöldökök közt foglal helyet. Efölött található a világító, ezerlevelű lótosz, az Igazság helye (Lét-otthona), az üdvöt adó, örök. (Ez az utolsó cakra: brahma-randhra vagy sahasrāra (ezer küllőjű [kerék (= cakra)]; sahasra: ezer, ara: küllő), a hetedik.)*
76. *Gaṇeśān, Vidhin (Brahmā mint teremtő), Viṣṇun és Śivān, a jīvān (egyéni lélek), a lelki tanítómesteren (guru) és a mindent átható legfőbb Brahmanon meditáljon sorjában [a yogi] a cakrákban.*
77. *21.600-szor halad át a finom (sūkṣma) lélegzet egy napon és éjen át ki és*

- be (a testben), így tudják a bölcsek.
78. A ha& hang kíséretében távozik, és a sa hanggal tér vissza. „Haṁ-sa, ha ṁ-sa: ezt a mantrát (az a-japāt) imádkozza a lélek lényének megfelelően
 79. hatszázszor Gaṇa-nātha (Gaṇeśa), hatezerszer a Vedhák& (a teremtők), hatezerszer Hara (Śiva) tiszteletére,
 80. ezerszer a jīvātmā (egyéni lélek), ezerszer a lelki tanítómester és ezerszer cid-ātmā (Brahmanß mint gondolat) tiszteletére; így kell végezni az a-japāt.
 81. Aruṇa és más bölcsek, akik az igaz hagyomány ismerői meditálnak ezekben a cakrákba behatoló (ott jelenlévő) halhatatlan Brahman sugarain (aspektusain).
 82. Śuka és más bölcsek szintén ezt tanítják tanítványaiknak. Ezért a bölcs tudatában ennek a nagy hatalomnak így meditáljon.
 83. Ha a szellemi tiszteletadást már minden cakrában elvégezte anélkül, hogy közben másra gondolt volna, imádkozza\$ a lelki tanítómester utasítása szerint az a-japā-gāyatrīt.
 84. Ezután a lefelé irányuló ezerlevelű lótoszban, a [brahma-randhra-] nyílásban, a haṁsa-mantrában jelenlévő [oda behatolt] lelki tanítómesteren mint a biztonságot adó lótoszon meditáljon!
 85. Képzeld el, hogy nektárban fürdött, és hajtsa meg előtte tisztelettel fejét, dicsérő szavakkal üdvözölve őt!
 86. Ezt követően meditáljon a kuṇḍalinīn (kígyó képében elképzelt pszichikai erő, ami „szunnyad” felkeltésre várva), amely fölfelé és lefelé haladva három és fél tekeredésben vonul át a hat cakrán!
 87. Ezután, a brāhma-muhūrta (az éjszaka utolsó része, reggel négy óra és napfelkelte közti idő) idején állhatatosan meditáljon fölvetß alakomon (Viṣṇu), örök fényemről, a létről!
 88. Meditáljon a su-ṣumnā-nāḍī [pszichikai] vezeték felől, amely a brahma-randhra [nyílásából] indul ki! Aki [szellemét] erre irányítja, az eléri Viṣṇu legfőbb birodalmát.
 89. Ilyen módon szellemét ne csupán önerejéből helyezze a tökéletes mozdulatlan állapotába, hanem a lelki tanítómester utasítása szerint! Enélkül [az útmutatás nélkül] biztosan elbukik (elmerül a saṁ-sārāban).
 90. Miután a belső (szellemi) áldozatot véghezvitte, végezze el a külsőt is! Fürödjön meg, végezze el a hajnali áhítatot, és imádjja Harit és Harāt (Śiva)!
 91. Akik testükkel kérkednek (azaz hisznek egy ilyen létezésébenß), azok nem juthatnak el a fölismeréshez. Azok azonban, akik Belém vetik bizodalmaikat, könnyen eléri azt, és elnyeri az üdvösséget.
 92. Tapas, yoga és más törekvések mind a megváltáshoz vezetnek. De az Irántam tanúsított odaadás az igazi ösvény azok számára, akik a saṁ-sāra foglyai.
 93. A mindentudó istenek, mindenek előtt Brahmā rendelkezett így, miután háromszor tanulmányozta a Védát és a śāstrákat.
 94. Az áldozat és más cselekedetek is alkalmasak a lélek tisztítására, de az Irántam tanúsított odaadás hozza meg az [igazi] gyümölcsöt. Aki ennek birtokába jut, az nem merül el a saṁ-sārāban.
 95. Óh, Tārṅgya! Így cselekszik az erényes ember. Szelleme összpontosítása és irántam érzett szeretete biztosítja számára a megváltást.

Tizenhatodik Adhy-āya
A megváltásról szóló tanítás

Garuḍa így beszélt:

1. *Óh, irgalom tengere! Megtudtam, hogy a tudatlanság következtében hogyan válik a lélek a saṁ-sāra martalékává. Most azt is szeretném megtudni, hogy milyen módon érhető el a fölszabadulás.*
2. *Óh, Istenség Legfelsőbb Személyisége! Istenek Ura! Te a barátja vagy azoknak, akik védelmedet kérik! A lényeket nélkülöző (a-sāre), szörnyű saṁ-sārában, a szenvedések birodalmában*
3. *végtelen sok élőlény –akik mindenfajta testekben élnek, születnek, és újra meghalnak–, gyötrődik, és nincs számukra megváltás.*
4. *Újra és újra szenvedniük kell, és nincs közöttük boldognak mondható\$. Óh, megváltás hercege, milyen módon szabadulhatnak? Erről beszélj nekem, óh, Uram!*

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége így válaszolt:

5. *Óh, Tārksya! Halld, válaszolni fogok kérdéseidre, megtudhatod azt, hogy hogyan szabadulhatnak ki az emberek a saṁ-sārából!*
6. *Létezik egy istenség, aki a legmagasabb Brahman alakját viseli. Egyetlen, kegyelmes, mindentudó ura és teremtője a mindenségnek, makulátlan és kettősségek nélküli,*
7. *önragyogó, kezdet és vég nélküli, változásnak ki nem tett, magasabb rendű a legmagasabb rendűnél, anyagi tulajdonságoktól mentes, létezésből, gondolatból és transzcendentális gyönyörből álló. Amit egyéni léleknek nevezünk, az csupán része Neki.*
8. *Ezek a kezdettől fogva elvakítottak [Belőle keletkeztek, keletkeznek], miként a tűzből a szikra. Különböző testekben és különböző adottságokkal [felruházva az anyagi létbe] helyezve.*
9. *Öröktől fogva jó és rossz tetteik révén –amelyek [későbbi születések során] örömet és szenvedést eredményeznek– kötöttségek közt [vergődve] minden életükben új testet fogadnak el a megfelelő (érdemük szerinti) kasztban, és életkoruk mindenkori karmájuktól függ.β*
10. *És ők (az ily módon újrászületettek) is elnyernek [egy későbbi életükben] egy másik, egészen finom, érzékföltti testet (liṅga-sārira: finomfizikai test), amely egészen a fölszabadulásukig nem pusztul el.*
11. *Élettelen dolog, rovarok és hernyók, vízi állatok, madarak, emberek, igazak és a Harminchármak (istenségek) egymás után részesei lesznek a fölszabadulásnak.*
12. *Miután sok ezerszer testet öltött, és azt ismét levetette az élőlény, jámbor cselekedetei következtébenβ végül is emberré válik. Így képes [a Brahman] fölismerésére, és elnyeri a megváltást.*
13. *A 8.400.000 testben, amelyben a különböző élőlények élnek, az igazság felismerése nem lehetséges, míg csak az emberi fokozatot el nem érték.*
14. *Egyszer, ezernyi és milliónyi születés után jó karmája következtében eléri az élőlény az emberi élet kincsét.*
15. *Ki lehetne gyalázatosabb annál, aki az ilyen nehezen megszerezhető, megváltást lehetővé tevő emberi létet nem arra használja, hogy lelkét megmentse?!*
16. *Egy ember, aki a legmagasabb rendű születést elérte, és ennek ellenére nem ismeri föl lelke üdvösségének [szükségességét], brāhmaṇa-gyilkos*

(azaz ilyenhez hasonló: öngyilkos, ātma-ghāta).

17. [Emberi] test hiányában senki sem érheti el a legmagasabb rendű célt. Ezért őrizze meg mindenki kincsként [emberi] testét, és igyekezzen annak birtokában jó tetteket véghezvinni.
18. Mindenkor őrizzük tehát [emberi] testünket, mivel ez minden [lehetőség] burka. Mindent kövessünk el, hogy károsodás ne érje, és akkor már ebben az életünkben boldogságban lesz részünk.
19. Egy falu, termőföld, vagyon, házu, jó és rossz karma mindenkor újra megszerezhető, nem így azonban az emberi test.
20. Az élőlények igyekeznek ezt megtartani még akkor is, ha lepra vagy más betegség csúfítaná el azt.
21. A test ezért szolgálja a dharmát, a dharma szolgálja a fölismerést (jñāna), a felismerés szolgálja az elmélyedést (dhyāna); és így az ember elérheti megváltását.
22. Ha ő maga nem őrizné testét, ki vigyázna rá? Ezért kell a testet óvnunk!
23. Aki még élete során nem gondoskodik orvosságról, amely megmenti a pokolbeli gyötrelmekről, mit tegyen, ha már betegen érkezik olyan országba, ahol gyógyszer nem föl nem lelni?
24. Tigrisként tör rá az öregség. Az élet tűnik, mint a lyukas korsó vize. A betegségek ellenségként támadják meg. Ezért gondoljon üdvösségére!
25. Ameddig ép a test, ameddig távol van a baj, amíg erősek az érzékek és az értelem, addig gondoljon [mindenki] üdvösségére!
26. Még ennek a testnek a birtokában merüljön el az igazság [tanulmányozásában] az ember! Aki akkor kezdi el ásni a kutat, amikor háza már ég, az bizony pórul jár.
27. Bármivel foglalkozzon is az ember, észre kell vegye az idő múlását! Az örömet és a szenvedést megismeri, de nem ismeri lelkének üdvét.
28. És mindamellet, hogy látja a világ minden lényének szenvedését, látja, hogy mindenki gyötrődik, mégsem retten meg, mivel ivott az elvakultság italából!
29. A szerencse álmokép, az ifjúság [mulandó], mint egy virág. Villám gyorsaságával tűnik az életerő: az értelmesnek föl kell ismerni az állandótlanságot.
30. Száz évig tartó élet is rövid, hiszen felét álomban és semmittevésben töltjük, és a maradék, ami a gyermekkoron, betegségek idején és a sorscsapások napjain túl fönmarad, gyümölcsöt nem hoz.
31. Ha cselekednie kellene, óh, jaj, az ember gyöngé! Ha éber kellene legyen, akkor álmos. Bizakodó, ha félelemre volna oka. Ilyen körülmények közt ki is menekülhetne a pusztulástól?
32. Hogyan is érezhetné jól magát az ember a víz habjához hasonló testében, amely azáltal kelt életre, hogy a lélek belekerült, és amely mulandó örömök burka?!
33. Aki az alkalmatlanban (szerencsétlenségben) az alkalmasat (szerencsét) fölismeri, a mulandóban az el nem múltót, ám az értelmetlenben az értelmeset nem ismeri,
34. az tévelyeg, noha lát; fel nem ismer, habár hall; annak ellenére sem ért, hogy olvas; mivel az isteni illuzórikus energia (deva-māyā) elvakította.
35. Haláltól, betegségtől és öregségtől fenyegetve senki sem veszi észre, hogy miként múlik, hogyan merül az idő tengerében ez a világ.
36. Bár az idő pillanatról pillanatra múlik, múlását nem vesszük észre,

- ahogyan egy égetlen agyagedény vízben való feloldódását sem.*
37. *A szél összeegyeztethető a fogsággal, az éter a fölosztottsággal, a hullám az akadályozottsággal; de nem [egyeztethető össze] az emberi élet az állandósággal.*
 38. *Ami a földet elégeti, még a Merut is elpusztítja, az óceán vizét kiszárítja, annak [az időnek] hogyan is állhatna ellent az ember?*
 39. *„Enyém (szanszkritul: me) a fiam, enyém a feleségem, enyéme a javaim és a rokonaim” – azt az embert, aki így beszél (illetve megeg: me-me) úgy ragadja el a halál, mint a farkas a bárányt.*
 40. *„Ezt vittem végbe, még ezt fogom véghez vinni, és amazt is én végeztem el” – aki ilyen módon tervezget, azt a halál tartja hatalmában.*
 41. *A holnap feladatát ma kell elvégezni, és már délelőtt az, amit délutánra terveztünk. A halál nem veszi tekintetbe, hogy a munkát elvégeztünk-e.*
 42. *Ráléptél arra az ösvényre, amely az öregedéshez vezet, ahol rád szörnyű betegségek várnak, és ahol a halál leselkedik rád: miért nem látod meg\$ a mentődöt?!*
 43. *Az ember a vágy nyársára van húzva, az érzéki élvezetek zsiradékával öntik le, a ragaszkodás és a gyűlölet tüze süti meg, és a halál lakik jól belőle. (Kāla, az idő a lények elnyelője.)*
 44. *Gyermekeket, ifjút, öreget és anyaméhben időzöt: mindenkit elragad a halál. Ilyen ez a világ.*
 45. *Ha a lélek a testet elhagyja, akkor Yama birodalmába kerül. Mit is jelent ekkor asszony, szülő és gyermek?*
 46. *A sam-sāra minden szenvedés gyökere. Aki ebbe belekerül, gyötrődni kénytelen. Aki szabadul belőle, az valóban boldognak mondható.*
 47. *A sam-sāra minden szenvedés eredete, a szerencsétlenség birodalma, minden gonosz fészke, sürgősen el kell hagyni!*
 48. *A kalodába zárt, vasbilincsekben vergődőt ki lehet szabadítani, de az asszonyi és gyermeki karok foglya örökké marad.*
 49. *Minél több a rokon, [akiket szív szerint\$ szeretünk], annál több a gond is [miattuk] a szívben.*
 50. *Jaj nektek! Az érzékek tolvajai fosztogatnak. Jót ígérnek, és szenvedést okoznak. El kell pusztulnotok!*
 51. *Ahogyan a hal, amelyik hús után vágyakozva horogra akad [azt nem látva], úgy csüng az ember is Yama horgán boldogság után áhítozva.*
 52. *Aki a hasznosat nem képes megkülönböztetni a haszontalantól, az mindig zsákutcában tévelyeg, kerülő utakon jár. Hasuk megtöltésével törődnek [csupán], és a poklokra jutnak, óh, madár!*
 53. *Álom és a többi állapot, szaporodás és táplálkozás – ez a lények sorsa. De csak a bölcs nevezhető embernek, a többit állatként tartják számon.*
 54. *Az elvakultakat reggel szükségleteik (vizezés és székelés) kínozzák. Éhség és szomjúság jelentkezik, ha a Nap delelőn áll. Az éjszaka folyamán a vágy és az álmok keríti hatalmába.*
 55. *A test, a vágyak, a javak rabjai születnek, és meghalnak, –jaj nekik–, a tudatlanság pusztulásba sodorja őket.*
 56. *Ezért kerülni kell a kötöttségeket, de ha ezt nem lehet megvalósítani, akkor irányuljon [a ragaszkodás] lelkiileg emelkedett személyek felé! A kiválóak megszabadíthatnak a kötöttségek [szomorú] követelményeitől.*
 57. *A szentek társasága és a helyes felismerés olyan, mint a tisztán látó szempár: aki ezeket nélkülözi, az vak. Hogyan is kerülhetné el a*

tévtutakat?

58. *Hogyha elvégzik az emberek a varnāśrama szerinti kötelességüket, még akkor is elbuknak abban az esetben, ha nincsenek tisztában a legmagasabb rendű hivatásukkal.*
59. *Sokan végeznek szent szertartásokat, vezekelnek, és fogadalmakat tesznek, lelkük mégis a tudatlanság sötétjében tévelyeg. [Az ilyenek] öncsalóként járják az élet útjait.*
60. *Megelégszenek egy puszta [isten-] névvel, csak a külsőségekkel törődnek, elvesznek a szertartások labirintusában, mantrákat mormolnak,*
61. *napjában csak egyszer vesznek táplálékot magukhoz, böjtölnek, és végül balgaként halnak meg, mivel [a rejtett lényeket] fel nem ismerték illuzórikus energiámtól megtévesztve.*
62. *Hogyan is nyerhetnék el az üdvöt? Egy óriáskígyót hogyan is pusztíthatna el hangyák csípése?*
63. *Borzas hajjal, állatbőrbe burkolva csak látszat szerint aszkéták [sokan], és így vándorolnak szerte a világban. Úgy tesznek, mintha a transzcendentális tudás birtokában volnának, és másokat megtévesztenek.*
64. *Aki élvezeteket hajszol, mégis azzal henceg, hogy ismeri a Brahmant; aki imát mondani és áldozatot bemutatni rest, azt kerüljük, mintha a legmegvetettebb kaszt tagja volna!*
65. *A szamár és más állatok szemérmetlenül és meztelenül ténteregnek a ház körül és az erdőségekben (mint némely aszkéta). Gondolhatjuk-e pusztán emiatt, hogy mentesek a szenvedélyektől?*
66. *Ha az emberek attól szabadulnának föl, hogy sárral és hamuval kenik be testüket, akkor a kutyát is felszabadultnak tekinthetnénk, hiszen nap mint nap porban és hamuban hempereg.*
67. *A sakálok, egerek, gazellák és más állatok aszkéták lennének csupán azért, mert füvekkel, levelekkel és vízzel táplálkoznak [mint vana-vāsī (erdőlakó)] az erdőben?*
68. *Vajon mondhatjuk-e, hogy a halak, békák és más vízi állatok a yoga ösvényén haladnak csupán azért, mert egész életüket a Gaṅgā partján töltik, vagy mert más szent vizek mentén élnek?*
69. *Ha a galamb követ eszik, és esővizet iszik (olyan vizet, amely földet még nem érintett, égből hullott), mondhatjuk-e csupán ez okból, hogy fogadalmát teljesíti?*
70. *Az ilyen és ehhez hasonló tevékenység nem érdemli meg a világ csodálatát. A transzcendentális tudás és az Abszolút Igazság az, ami a fölszabadulást biztosítja.*
71. *A balgák (paśavaḥ) beleestek a hat tan (vedānta, mīmāṃsā, sāṅkhya, yoga, ny-āya és vai-śeṣika) kútjába. Mint a kötélben vezetett barom, ők sem ismerik föl az Abszolút Igazságot.*
72. *A Vēda és śāstra tengerében hanyódnak. A hat hullám (a saṁ-sāra gyötrelmei) megragadja, és elnyeli őket. Logikájuk alaposan félrevezette őket (ku-tārkikāḥ; ku: rossz, tarka: logika, tārkika: logikájú).*
73. *Ha nincs a felismerés birtokában, akkor a Vēda és a Purāṇák ismerője álszent, és nincs több haszna a szent szövegekből, mint a varjúnak, aki azokat hallgatja.*
74. *Akik így gondolkodnak: „ezt tudom, azt tudnom kellene”, azok még akkor is félreismerik a legmagasabb rendű Abszolút Igazságot, ha éjt nappallá*

- téve tanulmányozzák a s̄astrákat.*
75. *A vitákban nagyok lehetnek, és ismerhetik az értekezéseket, költészetet és egyebet: mégis szenvedés vár ezekre a balgákra, mivel értelmüket homály borítja.*
 76. *Egyszer így, másszor úgy keresik az emberek a Legfelsőbb Abszolút Igazságot. De más egy szent szöveg értelme és más az értelmezése!*
 77. *Önmegtágadásról (a személyiség megszüntetéséről) fecsegnek, de nem élnek szavaik szerint. Önzőek, és [így] a szent tanok szavai a szélbe vesznek.*
 78. *A Védák és s̄astrák olvasása közben tanítják egymást, mégis oly kevésé vannak tisztában a való Abszolút Igazsággal, mint a kanál az étel ízével.*
 79. *Miként a fej a virágkoszorúról és az orr az illatokról mit sem tud (ugyanis a tudat az, amely ezt tudomásul veszi), úgy ők nem tudnak semmit a Védákról és a s̄astrákról. És kevés az olyan, aki a valódi értelmet felismeri.*
 80. *A balga, aki nem tudja, hogy az Abszolút Igazság saját szívében rejtőzik, az a s̄astrák tanulmányozása révén tévutakra jut. Olyan ez, mintha a pásztor a karján pihenő báránykát a kút fenekén keresné.*
 81. *Szavak nem képesek a saṁ-sāra homályát eloszlatni. Az még nem oszlatja szét a sötétséget, ha csak beszélünk a lámpáról.*
 82. *A cseklély értelmű számára az olvasás annyi, mint a vak számára a tükör. Az értelmes azonban megtalálja a szöveg rejtett értelmét.*
 83. *Aki így gondolkozva: „ezt tudom, amazt tudnom kellene” mindent meg akar tudni, az tanulmányait befejezni soha nem fogja még akkor sem, ha ezer félisteni évig élne.*
 84. *Nagy a tankönyvek száma és rövid az élet. Akadály is milliók számára jelentkezik. Ezért törődjünk a lényeggel, ahogyan a hattyú, aki csak a tejet választja ki a tej és a víz keverékéből!*
 85. *A bölcs, aki a Védákat és s̄astrákat tanulmányozva a valóság fölismerésére jutott, megválhat tankönyveitől. Úgy tehet, mint a gabonakereskedő, aki meggazdagodván kidobja a szalmát.*
 86. *Amiként a halhatatlanság italának (a-mṛta) élvezője nem kell más ételhez nyúljon, akképpen az Abszolút Igazság ismerője nélkülözheti a tankönyveket, óh, Tārksya!*
 87. *Nem a Védák és s̄astrák tanulmányozása ad megváltást. Óh, Vinatā fia! Egyedül a transzcendentális tudás (jñāna) hoz felszabadulást!*
 88. *Nem a remeteség (ā-srama), nem a tankönyvek vagy a jámbor cselekedetek (áldozatok bemutatása és egyebek) vezetnek megváltásra. Egyedül a tökéletes tudás biztosítja azt.*
 89. *Csakis egy hiteles lelki tanítómester szava (utasítása) biztosítja a megváltást, minden más tudomány tévútra vezet. Ezernyi növény közül csak egy van, ami valóban értékes: az életet adó (sañ-jīvana: egy bizonyos gyógynövény).*
 90. *Az üdvöt biztosító kettősségektől mentes tudást, amelyet nem kell áldozatnak kísérni, a lelki tanítómester szájából kapja a tanítvány. Ezt nem tanulhatja meg milliónyi tankönyvből sem.*
 91. *Kétfajta tudás létezik: a tankönyvekből származó és a helyes megkülönböztetésből (vi-veka) fakadó. A Brahmanṣ szaván alapuló értekezésekből táplálkozó, és a legmagasabb rendű Brahman fölismeréséből eredő.*

92. Egyesek célja a kettősségnélküliség (a-dvaita), mások a kettősség (dvaita) felé törekszenek. A mindenkor érvényes Abszolút Igazságot azonban, amely egyidejűleg mentes a kettősségtől és kettősségnélküliségtől, föl nem ismerik.
93. Két álláspont létezik, amelyek közül az egyik [az anyagi lét] bilincskébe ver, a másik megvált: „enyém” és „nem enyém”. Aki „enyém”-et mond, az bilincset rak magára, ezzel szemben az, aki azt mondja, hogy „nem enyém”, felszabadul.
94. Csak az a cselekedet helyes, amelyik nem vezet kötöttséghez. Csak az a tudás (vidyā) helyes, ami megváltást biztosít: minden más cselekvés csupán kifáraszt, minden más tudás külsőség.
95. Amíg a világhoz ragaszkodunk, ameddig érzékeink rabjai vagyunk, addig hogyan is szólhatnánk az Abszolút Igazságról?
96. Amíg a testtel azonosítjuk magunkat, amíg önzőek vagyunk (azaz „enyém”-et mondunk), ameddig vágyakat dédelgetünk,
97. ameddig elménk nem szilárd, amíg a helyes tanítást meg nem halljuk, ameddig a lelki tanítómesterünk nem adja a kegyét (és a tant nem közli), addig hogyan is szólhatnánk az Abszolút Igazságról?
98. Aszkézisről, fogadalmakról, szent helyek látogatásáról, imákról, áldozatokról, műrti-imádról és hasonlóakról, a Védák és śāstrák tanulmányozásáról csak addig lehet szó, ameddig el nem értük az Abszolút Igazságot.
99. Ezért fontos, hogy mindenkor és minden helyzetben, minden erőnkől az Abszolút Igazság után törekedjünk, óh, Tārṅya!, ha lelkünk üdvözülését áhítjuk.
100. A felszabadulás fájának árnyékában –amelynek virágai a vallásosság és a transzcendentális tudás, gyümölcsei a mennyei bolygók és a felszabadulás– nyugodjon a háromszoros szenvedés (tāpa-trayādi-santaptaḥ, a félistenek, más élőlények, a test és az elme által létrehozott gyötrelmek) megkínzottja!
101. Ezért igyekezzen az önvaló a lelki tanítómester magasztos tanítását fölfogni! Így könnyű lesz a szabadulás a saṁ-sārāból.
102. Figyelj! Közlöm veled, hogy mit kell utoljára tennie annak, aki az Abszolút Igazságot fölismerte, hogy elérhesse a megváltást, amit brahmanirvāṇának hívnak.
103. Ha elérkezett a halál órája, akkor az ember irtsa ki a közömbösség pallosával (a-saṅga: mentesség a ragaszkodástól) mindazt, ami a családjához kötözi.
104. A bölcs hagyja el házát, fürödjön meg egy szent hely vizében, és üljön le magában egy tiszta helyen,
105. elméjében forduljon a szent, legmagasabb rendű, háromszoros Brahman-szótaghoz (OM), erre összpontosítsa gondolatait, szabályozza légzését (prāṇāyāma), miközben ne feledje Brahman magját (a szent szótagot)!
106. Szemeit az elme segítségével fordítsa el érzékeitől, és értelme legyen vezetője! Áhítattal irányítsa a külső világtól elfordított elméjét a célra!
107. Aki azzal a meggyőződéssel meríti lényét a személytelen Brahmanba, hogy Én (Viṣṇu) vagyok az Istenség Legfelsőbb Személyisége és a végső hajlék,
108. az személy a yoga e gyakorlatát elsajátva, a hangok tökéletes

kombinációját, a szent om szótagot zengve és teste elhagyásakor az Istenség Legfelsőbb Személyiségére gondolva minden bizonytalansággal a lelki bolygókra kerül.

109. A képmutatók, akik nem birtokosai a tudásnak, akik nem mentesek a szenvedélyektől, azok oda el nem jutnak, míg a jámborok bizton járnak az ösvényen. Rólok szeretnék neked beszélni!
110. Aki nem elvakult, aki fölött szenvedélyek nem uralkodnak, aki hű a legmagasabb rendű ātmāhoz, aki vágyak nélküli, aki egyaránt közömbös jó és rossz iránt, az fölszabadul, és eléri a halhatatlanságot.
111. Aki a Jñāna-hradában, a Satya-jalában, amelyek a jóhoz és a rosszhoz való ragaszkodást megszüntetik, és a Mānasa-tirthában megfürdik (a legnagyobb szent fürdőhelyek nevei), az eléri a fölszabadulást.
112. Aki szenvedélytől mentes, aki Hozzám (Viṣṇu), és senki máshoz nem ragaszkodik, aki teljesen örömteli, az eléri az üdvösséget.
113. Aki otthonát elhagyta, és egy szent helyen várja be halála idejét, az eléri az üdvösséget.
114. Ayodhyā, Mathurā, Māyā, Kāśī, Kāñcī, Avantikā és Dhāravatī: ezen a hét helyen lehet elérni a fölszabadulást.
115. Óh, Tārksya! Kihirdettem neked a megváltás örök törvényét, amely magában foglalja a transzcendentális tudást és a lemondást. Aki ezt meghallgatja, [és megszívleli], az eléri az üdvösséget.
116. Az Abszolút Igazság ismerői elnyerik a felszabadulást. A jámborok a mennybe vezető ösvényen haladnak, [ami nem azonos a végleges megváltással]. A gonoszak azonban a szörnyű [pokolbeli] úton haladnak, [és visszatértük] madárként vagy más alacsony rendű létformában születnek újra.
117. Ismertetem tehát minden śāstra tartalmát tizenhat fejezetben. Mi az, amit még hallani szeretnél?
- A Sūta így beszélt:
118. Óh, király (Śaunakáról van szó, akinek a nagy áldozat idején a Garuḍa Purāṇát elmondják)! Miután Garuḍa az Istenség Legfelsőbb Személyiségétől ezeket hallotta, összetett kezekkel, meghajolva Előtte így szólt:
119. Óh, Istenség Személyisége! Istenek Ura! Nektárhoz hasonló szavaid, óh, Uram, megmentettek engem az anyagi lét tengeréből (az újraszületéstől)!
120. Kétségeim eltűntek, a célt elértem, ez nem kétséges. E szavak után Garuḍa elhallgatott, és áhítattal állt a helyén.
121. Hari, aki már pusztán azáltal is megszünteti szenvedéseinket, ha csak rá gondolunk, aki bhaktáit és a Számára áldozókat megjutalmazza, aki az Őbenne bizakodókat megváltásban részesíti, óvjon meg engem!